

AD „KOMUNALAC“ BIJELJINA
BIJELJINA

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2021. GODINU

Bijeljina, maj 2022. godine

SADRŽAJ

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	2
1.1.	Osnivanje i registracija	2
1.2.	Osnovni identifikacioni podaci	2
1.3.	Akcije i akcionari Društva	4
1.4.	Djelatnost Društva	4
1.6.	Organi upravljanja	8
1.7.	Organizacija Društva	8
2.	OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA	10
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA	11
3.1	Nematerijalna ulaganja	11
3.2	Nekretnine, postrojenja i oprema	12
3.3	Dugoročni finansijski plasmani	14
3.4	Zalihe	14
3.5	Kratkoročna potraživanja i plasmani	15
3.6	Greške iz prethodnog perioda	16
3.7	Priznavanje prihoda	16
3.8	Priznavanje rashoda	16
3.9	Finansijske obaveze	17
3.10	Dugoročna rezervisanja	17
4.	REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA	18
	PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR	18
1.	Služba komunalnih usluga	18
1.1	Prikupljanje i odvoženje otpada	18
1.2	Održavanje javno-prometnih površina	26
1.3	Usluge specijalnim komunalnim vozilima	27
2.	Služba održavanja gradskog zelenila	30
3.	Služba za organizaciju pijačnih usluga	31
	SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA	32
1.	Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove	32
2.	Služba ishrane radnika	33
3.	Služba za finansijske i računovodstvene poslove	34
3.1	Prihodi	34
3.2	Rashodi	43
3.3	Neto dobitak	56
3.4	Neto dobitak u Poreskom bilansu	57
3.5	Rezultat poslovanja po službama Društva	58
3.6	Izvještaj nezavisnog revizora	63
	ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA	67
1.	ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE	67
2.	ANALIZA ZADUŽENOSTI	69
	IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA	73
	PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA	76
	ZAKLJUČAK	80
	MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA	82

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Osnivanje i registracija

Osnovno javno državno preduzeće (OJDP) **"Komunalac" Bijeljina**, Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7. osnovano je Odlukom Skupštine opštine Bijeljina 05.06.1995. godine, broj 01-022-8/95 izdavanjem iz tada postojećeg **KRO "4. juli" Bijeljina**.

Preduzeće je kao akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina sa sjedištem u Bijeljini, Ul. Miloša Crnjanskog broj: 7. (u daljem tekstu Društvo) upisano u sudski registar pravnih lica kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj registarskog uložka registarskog suda: 1-121, oznaka i broj upisnika suda: Fi-254/05 od 07.09.2005. godine.

Istim rješenjem upisana je i promjena svojine državnog kapitala ODP „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina, kada je preduzeće promijenilo i oblik organizovanja u akcionarsko društvo "Komunalac" Bijeljina, sa postojećom adresom, shodno odredbama „Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 65/03) i „Zakona o javnim preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 75/04, 78/11) kao i promjena oblika organizovanja od državnog preduzeća u akcionarsko društvo.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-20-001 470 od 21.07.2020. godine upisana je promjena statusa lica ovlaštenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora broj: 4544/2020 od 10.07.2020. godine, pa je kao lice ovlašteno za zastupanje upisan: **Diko Cvjetinović, diplomirani ekonomista iz Bijeljine**

Nadzorni odbor AD „Komunalac“ Bijeljina je Odlukom o razrješenju funkcije vršioca dužnosti direktora AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3173/2021 od 19.04.2021. godine sa iste razrješio Dika Cvjetinovića, zaključno sa 19.04.2021. godine.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-21-000 410 od 28.04.2021. godine upisana je promjena statusa lica ovlaštenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3176/2021 od 19.04.2021. godine, pa je kao lice ovlašteno za zastupanje upisan: **Miroslav Kulić iz Dragaljevca Gornjeg, Bijeljina**.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-21-000 619 od 05.07.2021. godine upisana je promjena statusa lica ovlaštenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 5241/2021 od 18.06.2021. godine, pa je kao lice ovlašteno za zastupanje upisan: **Miroslav Kulić iz Dragaljevca Gornjeg, Bijeljina**.

1.2. Osnovni identifikacioni podaci

Prema raspoloživoj dokumentaciji skraćeni naziv Društva je:

**AD „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina,
Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7.**

Matični broj Društva: **1028421** (prema Rješenju o registraciji: **MBS 1-121**)

Obavještenjem o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima Republičkog zavoda za statistiku broj: 8193 od 28.06.2013. godine Društvo je razvrstano kao:

- Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo - 03
- Oblik svojine: Dva ili više oblika svojine – 4
- Sjedište: 76300 Bijeljina, Miloša Crnjanskog 7.
- Opština/Grad: Bijeljina – 10057,
- Osnovna djelatnost: Prikupljanje neopasnog otpada – 38.11

Istim Obavještenjem izvršeno je i razvrstavanje Poslovnih jedinica, a vrsta promjene je usklađivanje sa zakonom i promjena ostalih podataka.

U pravnom prometu sa trećim licima Društvo istupa bez ograničenja, a za svoje obaveze odgovara cjelokupnom imovinom kojom raspolaže. Osnivači odgovaraju do visine uložених sredstava. Svoje finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko transakcionih računa i to:

- 555-001-00000700-03..... Nova banka a.d. Bijeljina
- 554-001-00000055-13 Naša banka a.d. Bijeljina
- 551-030-00000425-40..... Komercijalna banka
- 567-343-10000007-48..... Sberbank a.d. Banja Luka
- 562-003-81253484-23..... NLB banka a.d. Banja Luka
- 552-000-18238004-65..... Addiko bank a.d.

Devizno poslovanje Društvo obavlja se preko deviznih računa i to:

- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (EUR)
- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (USD)

Poreska uprava Ministarstva finansija Republike Srpske izdala je Potvrdu o registraciji poreskog obveznika broj: 453/01 od 20.09.2005. godine i dodijelila broj:

4400305650008

Uvjerenjem Uprave za indirektno oporezivanje broj: 04/1-UPRJ/1-3545-2/07 od 05.07.2007. godine dodijeljen je identifikacioni broj:

400305650008

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske upisala je svojim Rješenjem broj: 01-03-PE-2515/05 od 20.09.2005. godine Društvo u registar emitenata sa podacima:

- **oznaka i registarski broj emitenta 04-693-101/05**

Sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti AD Banja Luka zaključen je Ugovor o registraciji hartija od vrijednosti broj: 01-04-7354/05 od 03.10.2005. godine, kojim se regulišu međusobni odnosi iz osnova vođenja računa emitenta i čuvanja nematerijalizovanih hartija od vrijednosti. Rješenjem o registraciji hartija od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti, broj: 06-32/05 od 04.11.2005. godine izvršena je registracija hartija od vrijednosti emitenta „Komunalac“ a.d. Bijeljina.

Banjalučka berza a.d. Banja Luka donijela je Rješenje broj: 08-2534/2005 od 07.11.2005. godine o uvrštavanjau hartija od vrijednosti na slobodno berzansko tržište.

Sve navedene aktivnosti u periodu od upisa usklađivale su se i usaglašavale u skladu sa izmjenjenim okolnostima.

1.3. Akcije i akcionari Društva

Statutom Društva - prečišćeni tekst od 10.08.2011. godine (član 17.) definisano je da osnovni kapital Društva iznosi 3.748.014 KM i predstavlja zbir nominalnih vrijednosti akcija Društva koje su akcionari stekli u postupku vlasničke transformacije.

Ukupan broj akcija (broj računa kod Centralnog registra je: 15904617) iznosi 3.748.014 komada, nominalne vrijednosti po jednoj akciji 1,00 KM, odnosno, ukupno u nominalnom iznosu 3.748.014,00 KM. Na osnovu Rješenja o registraciji hartija od vrijednosti broj: 06-32/05 (prva emisija), upisano je 2.559.403 akcija, zatim po Rješenju 01-UP-031-1318/06 od 18.04.2006. godine upisana je 101.571 obična akcija (druga emisija) i po Rješenju broj: 01-UP-031-2300/06 od 30.06.2006. godine upisano je 1.087.040 akcija (treća emisija).

Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka dostavio je Izvještaj – knjigu akcionara, od 31.12.2021. godine sa podacima o vlasnicima hartija od vrijednosti na taj dan. Prema ovom Izvještaju, oznaka HOV je: KMBJ-R-A. Sve akcije su sa pravom glasa. Pojedinačno posmatrano, najznačajniji akcionari su:

Naziv akcionara	Tekući period		Prethodni period	
	Nominalni iznos	% učešće	Nominalni iznos	% učešće
Grad Bijeljina	2.436.256	65,001251%	2.436.256	65,001251%
„Oktan promet“ d.o.o.	1.118.745	29,849008%	1.118.745	29,849008%
Stanković Mihailo	70.820	1,889534%	70.820	1,889534%
Ostali akcionari	122.193	3,260207%	122.193	3,260207%
Ukupno	3.748.014	100,00%	3.748.014	100,00%

Značajni akcionari (prva tri) na dan 31.12.2021. godine raspolažu sa 96,74% akcija Društva, i sve akcije su sa pravom glasa. Preostali akcionari raspolažu sa 3,26% akcija. U tekućem periodu nije bilo promjene podataka.

1.4. Djelatnost Društva

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 646 od 13.12.2011. godine upisano je usklađivanje djelatnosti, prema kome je upisana djelatnost Društva:

- 01.30 - Gajenje sadnog materijala i ukrasnog bilja,
- 37.00 - Kanalizacija
- 38.11 - Prikupljanje neopasnog otpada,
- 38.12 - Prikupljanje opasnog otpada,
- 38.21 - Obrada i odlaganje neopasnog otpada,
- 38.22 - Obrada i odlaganje opasnog otpada,
- 38.32 - Reciklaža (prerada) razvrstanih materijala,
- 39.00 - Djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom,
- 41.10 - Organizacija izvođenja projekta za zgrade,
- 45.20 - Održavanje i popravka motornih vozila,
- 45.32 - Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila,

- 46.22 - Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama (rastinjem),
- 47.76 - Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama,
- 47.81 - Trgovina na malo hranom, pićem i duvanskim proizvodima na tezgama i pijacama,
- 47.82 - Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na tezgama i pijacama,
- 47.89 - Trgovina na malo ostalom robom na tezgama i pijacama,
- 49.41 - Drumski prevoz robe,
- 68.10 - Kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina,
- 68.20 - Iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing),
- 81.29 - Ostale djelatnosti čišćenja,
- 81.30 - Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina,
- 96.03 - Pogrebne i pripadajuće djelatnosti.

Istim Rješenjem upisano je da Društvo u spoljnotrgovinskom prometu može da obavlja sve djelatnosti upisane u sudski registar kao u unutrašnjem prometu.

1.5. Normativna osnova organizovanja

Na osnovu člana 181. i 442. *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08, 58/09, 100/11) *Zakona o javnim preduzećima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04,78/11) Skupština akcionara **a.d. "Komunalac" Bijeljina**, je na sjednici održanoj dana 10.08.2011. godine usvojila „Statut akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina – prečišćeni tekst“ kojim se definiše:

- pravna forma, firma, sjedište i matični broj Društva,
- pravni promet, zastupanje, predstavljanje i potpisivanje Društva,
- djelatnost Društva (makro organizacija i unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta),
- organizacija društva,
- osnovni kapital, način uplate akcija, nominalna vrijednost, vrsta i kalsa izdatih akcija,
- povećanje i smanjenje osnovnog kapitala Društva,
- rezerve Društva,
- raspolaganje imovinom velike vrijednosti,
- upravljanje Društvom,
- sukobi interesa,
- etički kodeks,
- plan poslovanja,
- računovodstvo i revizijski standardi,
- odbor za reviziju,
- odjeljenje za internu reviziju,
- javne nabavke,
- raspodjela dobiti i snošenje gubitka,
- nedopuštene aktivnosti,
- ograničene aktivnosti,
- način promjene oblika Društva,
- vrijeme na koje se Društvo osniva i prestanak Društva,

- zaštita životne sredine,
- učešće zaposlenih u upravljanju Društvom,
- poslovna tajna,
- opšti akti Društva i druga pitanja od značaja za rad Društva u skladu sa Zakonom.

Statutom je predviđeno (član 109. – 110.) da se opštim aktima Društva smatraju: Statut, pravilnici, poslovnici, smjernice, uputstva i odluke kojima se na opšti način utvrđuju određena pitanja.

Opšti akti moraju biti usklađeni sa Statutom, a sva ostala pojedinačna akta usaglašena sa opštim aktima Društva.

Za regulisanje pojedinih pitanja u Društvu su doneseni Pravilnici, kao što je:

- Poslovnik o radu Skupštine akcionara AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1988/2005 od 16.06.2005. godine,
- Etički kodeks ponašanja zaposlenih i drugih lica izabranih u organe AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1989/2005 od 16.06.2005. godine,
- Poslovnik o radu Odbora za reviziju, broj: 2044/05 od 23.06.2005. godine,
- Osnovna načela rada interne revizije, broj 2080IR/05, jun 2005. godine,
- Smjernice o postupku organa i stručnih službi u vršenju nabavke roba, usluga i radova u AD „Komunalac“ Bijeljina broj 2081/05 od 27.06.2005. godine,
- Poslovnik o radu Nadzornog odbora, broj: 2084/2005 od 27.06.2005. godine,
- Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti, broj 2087/05 od 27.06.2005. godine,
- Pravilnik o zaštiti od požara, broj 812/2019 od 08.02.2019. godine,
- Pravilnik o civilnoj zaštiti, broj 2429/05 od 05.08.2005. godine,
- Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi, broj 2431/05 od 05.08.2005. godine,
- Standardi upravljanja, broj 1366/2006 od 09.05.2006. godine,
- Pravilnik o načinu i uslovima sprovođenja fizičkog obezbjeđenja objekta, broj 2120-1/07 od 27.06.2007. godine,
- Smjernice za rad direktora i izvršnih direktora AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2122-1/2007 od 27.06.2007. godine,
- Pravilnik o uslovima i postupku ostvarivanja prava na stipendiju, broj: 3980/2017 od 02.11.2007. godine,
- Procedure rukovanja gotovim novcem, broj 4246-1/08 od 23.12.2008. godine,
- Pravilnik o zaštiti na radu, broj 3743/2022 od 26.04.2022. godine,
- Pravilnik o internoj reviziji, broj: 4672/2009 od 28.12.2009. godine,
- Pravilnik o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla, broj: 1745-1/2011 od 23.05.2011. godine,
- „Prve izmjene Pravilnika o naknadi troškovi prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1745-1/2011 od 23.05.2011. godine“ broj: 3240/2011 od 23.09.2011. godine,
- Kodeks profesionalne etike za interne revizore u Društvu – Etički kodeks, broj: 2960/2015 od 05.05.2015. godine,
- Povelja interne revizije, broj: 5741/2021 od 06.07.2021. godine,
- Pravilnik o javnim nabavkama roba, usluga i radova u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3187/2015 od 12.05.2015. godine,

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o javnim nabavkama roba, usluga i radova u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj 4658/2017 od 30.06.2017. godine,
- Pravilnik o postupku direktnog sporazuma u javnim nabavkama, broj 3188/2015 od 12.05.2015. godine,
- Pravilnik o pijačnom redu, broj 348/2016 od 01.02.2016. godine,
- Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju, broj 2650/2016 od 08.07.2016. godine,
- Pravilnik o internim procedurama za izvršenje nabavki roba, usluga i radova 4659/2017 od 30.06.2017. godine,
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza broj 8709/2017 od 15.12.2017. godine,
- Pravilnik o procedurama za praćenje naplate potraživanja, ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i otpis nenaplativih potraživanja broj 8710/2017 od 15.12.2017. godine,
- Pravilnik o provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina broj 8711/2017 od 15.12.2017. godine,
- Plan sigurnosti ličnih podataka u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina broj 8712/2017 od 15.12.2017. godine,
- Pravilnik o načinu pružanja usluga i rješavanja prigovora i reklamacija korisnika komunalne usluge prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada broj 131/2018 od 04.01.2018. godine,
- Pravilnik o korištenju telefona u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina broj 131/2018 od 04.01.2018. godine,
- Uputstvo o postupanju sa prijavama korupcije i obezbjeđenje zaštite lica koja prijavljuju korupciju broj: 3953-1/2018 od 22.05.2018. godine,
- Pravilnik o računovodstvu, broj: 810/2019 od 08.02.2019. godine,
- Pravilnik o računovodstvenim politikama broj: 811/2019 od 08.02.2019. godine,
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o računovodstvenim politikama, broj: 3564/2021 od 04.05.2021. godine,
- Plan održavanja higijene objekta (restorana), broj 3529/2019 od 21.05.2019. godine,
- Program osposobljavanja radnika za bezbjedan i zdrav rad, broj: 4050/2019 od 07.06.2019. godine,
- Pravilnik o službenim putovanjima za zaposlene u AD „Komunalac“ Bijeljina broj 5209/2019 od 17.07.2019. godine,
- Pravilnik o utvrđivanju minimuma procesa rada za vrijeme štrajka u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj 6860/2019 od 26.09.2019. godine,
- Pravilnik o radu Akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina broj 8354/2019 od 15.11.2019. godine,
- Odluka o utvrđivanju blagajničkog maksimuma, broj: 110/2022 od 12.01.2022. godine,
- Program prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada iz stambenih, poslovnih i drugih objekata na teritoriji Grada Bijeljina za 2022. godinu, broj 1408/2022 od 21.02.2022. godine,
- Studija rizika za 2022. godinu, broj: 3122/2022 od 05.04.2022. godine,
- Plan rada interne revizije za 2022. godinu, 3124/2022 od 05.04.2022. godine,
- Povelja interne revizije, broj: 5741/2021 od 06.07.2021. godine,
- Kodeks profesionalne etike za interne revizore u Društvu (etički kodeks), broj: 1909/2020 od 09.03.2020. godine,

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta-prečišćeni tekst, broj: 626/2022 od 31.01.2022. godine,
- Tabela pregled utvrđenih koeficijenata po radnim mjestima broj: 4491/2021 od 01.06.2021. godine,
- Pravilnik o korištenju elektronske pošte u akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6223/2020 od 25.09.2020. godine i
- Pravilnik o trošenju sredstava za reprezentaciju u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6224/2020 od 25.09.2020. godine,

Značajan dio pitanja reguliše se pojedinačnim odlukama organa Društva u skladu sa njihovim nadležnostima u funkciji organizovanja i izvršavanja registrovane djelatnosti i njihov pregled može biti ilustrativnog karaktera (odluke, uputstva i sl.).

1.6. Organi upravljanja

Društvom upravljaju vlasnici akcija, odnosno predstavnici vlasnika, srazmjerno broju akcija, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom i statutom. Organi upravljanja (član 31. Statuta) Društva su:

1. *Skupština akcionara, kao organ vlasnika kapitala,*
2. *Nadzorni odbor Društva, kao organ nadzora nad radom Uprave društva i*
3. *Uprava Društva (menadžment) koju čine direktor i dva izvršna direktora.*

Statutom Društva definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Društva.

Prema Odluci o imenovanju članova Nadzornog odbora koju je donijela Skupština akcionara, članovi Nadzornog odbora su:

a) Ispred akcijskog kapitala Opštine Bijeljina:

1. Božana Marković,
2. Dragana Tadić,
3. Danijel Jovanović.

b) Ispred „Oktan promet“ d.o.o. Bijeljina:

1. Nela Mitrović,
2. Stefan Mitrović.

1.7. Organizacija Društva

Statutom Društva definisana je organizacija Društva, prema kojim odredbama mikro organizaciju Društva čini:

1. Uprava Društva,
2. Sektor za ekonomsko – finansijske, pravne i opšte poslove,
3. Proizvodno tehnološki sektor, i
4. Odjeljenje za internu reviziju.

Upravu Društva čine:

1. Direktor Društva,
2. Izvršni direktori za :
 - ekonomsko finansijske pravne i opšte poslove,
 - proizvodno tehnološke poslove.

Sektor za ekonomsko finansijske, pravne i opšte poslove čine:

1. Služba za finansijske i računovodstvene poslove,
2. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove,
3. Služba ishrane radnika.

Proizvodno tehnološki sektor čine:

1. Služba komunalnih usluga,
2. Služba za organizaciju pijačnih usluga,
3. Služba održavanja gradskog zelenila,

Odjeljenje za internu reviziju čine:

1. Direktor odjeljenja,
2. Interni revizor.

1.8. Zaposleni i kadrovska struktura

Prema podacima iz Bilansa uspjeha za posmatrani period Društvo je iskazalo prosječan broj zaposlenih kako slijedi:

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Osnov obračuna											
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu sati rada	134,66	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58	166,50	173,84	178,58
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu stanja na kraju mjeseca	134,58	143,34	148,33	159,67	152,50	153	161,75	163,83	166,33	176,67	179,08

Na kraju prethodne godine u **radnom odnosu na neodređeno**, u a.d. „Komunalac“ Bijeljina, zaposleno je 152 radnika. U 2021. godini u radni odnos na neodređeno primljeno je 13 radnika, za 3 radnika je prestao radni odnos na neodređeno, jer su stekli uslove za penziju, 2 radnika su umrla a 3 radnika su sporazumno raskinuli ugovor o radu na neodređeno. Na kraju izvještajnog perioda u radnom odnosu na neodređeno evidentirano je 157 radnika.

U toku 2021. godine, na osnovu ukazanih potreba, značajan broj radnika zasnovao je radni odnos po osnovu **ugovora o radu na određeno**, tako da je na dan 31.12.2021. godine u radnom odnosu na određeno evidentirano 20 radnika. Na dan 31.12.2021. godine u Društvu je zaposleno 177 radnika, dok je u prethodnoj godini na isti dan evidentirano 185 radnika, a u 2019. godini 173 radnika.

2. OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA

Finansijski izvještaji AD „Komunalac“ Bijeljina sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)/Računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji AD „Komunalac“ Bijeljina su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti osim za naknadna vrednovanja sa usvojenim računovodstvenim politikama, koje predstavljaju sastavni dio ovog Finansijskog izvještaja.

Iznosi prezentovani u Finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM), koja predstavlja funkcionalnu valutu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Priloženi Finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI do 2018. godine, koji su prevedeni. Promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2018. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj i saglasno tome nisu primjenjeni u sastavljanju priloženih Finansijskih izvještaja.

AD „Komunalac“ Bijeljina je za Finansijske izvještaje za 2020. godinu prvi put primjenilo MSFI 9 – Finansijski instrumenti.

Prva primjena navedenog standarda imala je za posljedicu promjenu računovodstvenih politika i materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje AD „Komunalac“ Bijeljina.

Implementacija navedenog standarda obavljena je retroaktivno sa kumulativnim učinkom izvorne primjene standarda kao usklađivanja početnog salda na datum prve primjene standarda.

MSFI 9 – Finansijski instrumenti zamjenio je MRS 39 – Finansijski instrumenti. Klasifikacija finansijskih instrumenata vrši se na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskom imovinom i ugovorenih karakteristika novčanih tokova. Primjena ovog standarda uz obavezu objelodanjivanja imala je i značajan uticaj na rezultat poslovanja Društva.

Za izradu finansijskih izvještaja za 2021. godinu aktivirani su sljedeći Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI):

- MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 – Zalihe,
- MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine,
- MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške,
- MRS 10 – Događaji poslije izvještajnog perioda,
- MRS 12 – Porez na dobitak,
- MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema,
- MRS 19 – Primanja zaposlenih,
- MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći,
- MRS 21 – Efekti promjena deviznih kurseva,
- MRS 24 – Objelodanjivanja povezanih strana,
- MRS 32 – Finansijski instrumenti,
- MRS 33 – Zarada po akciji,
- MRS 34 – Periodično finansijsko izvještavanje,
- MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine,
- MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- MRS 38 – Nematerijalna imovina,
- MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeravanje,

- MRS 40 – Investicije nekretnine.
- MSFI 1 – Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja,
- MSFI 2 – Plaćanja na osnovu akcija,
- MSFI 3 – Poslovne kombinacije,
- MSFI 4 – Ugovori o osiguranju,
- MSFI 5 – Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja,
- MSFI 7 – Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja,
- MSFI 9 – Finansijski instrumenti,
- MSFI 13 – Odmjeravanje fer vrijednosti,
- MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja,
- MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima.

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta, kao što su:

- a) Statut Društva,
- b) Poslovnik o radu Nadzornog odbora,
- c) Pravilnik o radu,
- d) Pravilnik o računovodstvu,
- e) Pravilnik o računovodstvenim politikama,
- f) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- a) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA

3.1 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su prava i druga neopipljiva sredstva koja pravno lice koristi u isporuci usluga, nad kojim Društvo ima kontrolu i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi.

Nematerijalna ulaganja čine:

- ulaganje u koncesije,
- ulaganje u razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih,
- ulaganje u naučno-tehnička znanja,
- ulaganja u nabavku licenci ili sticanje prava na intelektualnoj svojini
- ulaganja u istraživanje tržišta.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Nematerijalna stalna sredstva se amortizuju na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene pritanja ekonomskih koristi po osnovu njihovog korištenja.

Vijek trajanja sredstva se procjenjuje prilikom svake nabavke.

Amortizacija nematerijalnih sredstava se vrši linearnom metodom.

Za nematerijalna sredstva čiji je vijek trajanja nemoguće utvrditi, obavezno se vrši testiranje sredstva na umanjeње, upoređivanjem njegovog nadoknadivog i knjigovodstvenog iznosa.

Testiranje na umanjeње se vrši najmanje na svaki dan bilansa stanja.

3.2 *Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i oprema su sredstva koja pravno lice drži za korištenje u isporuci usluga, iznajmljivanje drugima ili za administrativne i druge svrhe, za koje je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u pravno lice i da se nabavna vrijednost/cijena koštanja tog sredstva može pouzdano odmjeriti.

Sredstvo će biti priznato kao nekretnina, postrojenje i oprema i kada se zna da to sredstvo neće direktno povećavati buduće ekonomske koristi, ali je nabavka tog sredstva neophodna da bi se dobile ekonomske koristi od drugih sredstava.

U opremu svrstavaju se i rezervni dijelovi kada se isti koriste uz opremu i kada se očekuje da će njihova upotreba biti duža od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme sačinjavaju:

- fakturna vrijednost dobavljača,
- troškovi prevoza, uključujući i vlastiti prevoz,
- troškovi pripreme mjesta,
- troškovi špeditera, ako se stalno sredstvo nabavlja iz inostranstva,
- uvozne dažbine (carine i dr.),
- nepovratni porezi i druge dažbine,
- troškovi montaže i naknade stručnjacima (arhitekte, inženjeri i sl.),
- troškovi utovara, pretovara, istovara i sl.,
- interni troškovi,
- ostali troškovi direktno i isključivo vezani za dovođenje sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

U trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme se uračunavaju i troškovi pozajmljivanja vezani za nabavku konkretnog sredstva, do momenta dovođenja sredstava u stanje za upotrebu.

Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja, pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrijednosti.

Početno iskazivanje nekretnine, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja dok se naknadni izdaci, prema opštem principu priznavanja, definisanom u paragrafu 7. MRS 16, naknadna ulaganja u stavku nekretnina, postrojenja i opreme, mogu kapitalizovati, odnosno uključiti u knjigovodstvenu vrijednost sredstva, ako i samo ako:

- je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa naknadnim ulaganjima priticati u pravno lice; i
- se nabavna vrijednost/cijena koštanja naknadnih ulaganja može pouzdano odmjeriti.

Troškovi svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, već predstavljaju rashod perioda.

Izuzetno, novougrađeni rezervni dijelovi i ulaganje u sredstvo se može kapitalizovati ukoliko će takvo ulaganje:

- produžiti korisni vijek upotrebe sredstva,
- povećati njegov kapacitet,
- dogradnja dijelova značajno poboljšati kvalitet usluga, i
- značiti usvajanje novih poslovnih usluga koje omogućuje značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova.

S obzirom da zamjena rezervnog dijela dovodi do promjene knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti sredstva, potrebno je preispitati procijenjeni korisni vijek upotrebe sredstva, jer od njega zavisi obračun amortizacije.

Naknadno vrednovanje sredstva se vrši prema modelu revalorizacije.

Prema modelu revalorizacije, nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, nekretnine, postrojenja i opreme čija se fer vrijednost može pouzdano odmjeriti, obuhvataju se po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Osnovni principi prilikom primjene politike revalorizacije su:

- fer vrijednost zemljišta i zgrada utvrđuje se procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači, na bazi tržišnih dokaza;
- fer vrijednost postrojenja i opreme vrše stručno osposobljeni procjenjivači ili zaposlena stručna lica u Društvu, koja imenuje direktor odlukom;
- učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se procjenjuju;
- kada se knjigovodstvena vrijednost povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje se evidentira kao revalorizaciona rezerva;
- kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji usled revalorizacije, to smanjenje treba priznati kao rashod. Međutim, smanjenje treba direktno knjižiti na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa postojeće revalorizacione rezerve koji se odnosi na to sredstvo;
- pozitivni i negativni efekti procjene različitih stavki sredstva ne mogu se međusobno prebijati, već se odvojeno evidentiraju;
- u okviru računa revalorizacionih rezervi preduzeće je dužno da obezbijedi analitiku revalorizacionih rezervi.

Cjelokupna revalorizaciona rezerva, formirana za konkretno sredstvo se može prenijeti na neraspoređenu dobit prilikom prodaje, rashodovanja ili otuđenja tog sredstva.

Korištenjem sredstva u preduzeću, iznos realizovane revalorizacione rezerve koja može da se prenese na neraspoređenu dobit, čini razlika između amortizacije zasnovane na iskazanom revalorizovanom iznosu sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja sredstva.

Amortizacija se obračunava za stavke nekretnine, postrojenja i opreme koji su priznati kao stalno sredstvo i koji imaju ograničen vijek upotrebe.

Amortizacija se ne obračunava za sredstvo, koje je klasifikovano kao sredstvo koje se drži za prodaju ili dok čini dio raspoložive grupe klasifikovane kao grupa koja se drži za prodaju.

Amortizacioni period počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, što znači da obračunu amortizacije ne podliježu nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi.

Za dan početka obračuna amortizacije primjenjuje se slijedeće pravilo:

- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu od 01. do 15. u mjesecu, obračun amortizacije počinje od prvog dana tog mjeseca;
- ako je sredstvo stavljeno u upotrebu u periodu od 16. do kraja mjeseca, obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog mjeseca.

Amortizacija se vrši sve do isknjižavanja, čak iako se u nekom periodu sredstvo ne koristi, osim ako nije potpuno amortizovano.

Obračun amortizacije prestaje kada je sredstvo otuđeno na bilo koji način, kada je u potpunosti otpisano i kada je reklasifikovano kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji, u skladu sa MSFI 5.

Korisni vijek upotrebe utvrđuje se procjenom. Procjena korisnog vijeka upotrebe sredstva vrši se na osnovu profesionalnog prosuđivanja na osnovu iskustva preduzeća sa sličnim sredstvima u prethodnom periodu i isključivo zavisi od poslovne politike preduzeća sa nabavkom i trošenjem konkretnih sredstava.

Prilikom obračuna amortizacije primjenjuje se proporcionalni (linearni) metod obračuna amortizacije, što znači da se koristi jedna utvrđena stopa tokom cijelog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstva.

Stopa amortizacije izračunava se na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe koji je izražen brojem godina, na sledeći način:

$$\text{Godišnja stopa amortizacije} = \frac{100(\%)}{\text{broj godina}}$$

Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme obračunati prema linearnom metodu obuhvataju se na računu 540 - Troškovi amortizacije, u korist ogovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u okviru grupe računa 01 i 02.

3.3 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čini:

- učešće u kapitalu drugih pravnih lica,
- dugoročne hartije od vrijednosti,
- dugoročni krediti, i
- ostali dugoročni plasmani.

Početna procjena se vrši po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu nadoknadu koja je data za njih dok se naknadno priznavanje vrši po fer vrijednosti.

3.4 Zalihe

U domenu politike zaliha materijala spada:

- utvrđivanje politike nabavne vrijednosti zaliha,
- definisanje cijena po kojima se vode zalihe,
- metod obračuna vrijednosti izlaza zaliha,
- eliminisanje skrivenih gubitaka u zalihama.

Zalihe Društva predstavljaju sredstva koja se troše u procesu proizvodnje ili realizacije usluga a to su zalihe:

- osnovnog i pomoćnog materijala,
- rezervni dijelova,
- auto-guma,
- sitnog inventara u upotrebi.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala iskazuju se po nabavnoj vrijednosti u skladu sa MRS 2-zalihe.

Nabavnu vrijednost materijala čini:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve popuste,
- carine i poreske dažbine,
- troškovi prevoza, osiguranja i špeditorske usluge,
- drugi troškovi koji su nastali do dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Obračun izlaza utroška zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene koja se stalno i automatski izračunava.

Zalihe rezervnih dijelova i auto guma se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu cijenu dobavljača uvećanu za troškove nabavke. Izdavanje rezervnih dijelova se vrši po prosječnim ponderisanim cijenama i njihov otpis se vrši odmah u istom obračunskom periodu.

Na dan bilansa takođe se vrši poređenje cijena materijala na zalihi sa nabavnim cijenama na tržištu i ako se utvrdi da je cijena materijala na zalihi po kojoj se vodi u knjigovodstvu veća od tržišne cijene na dan bilansa, vrši se smanjenje vrijednosti materijala na teret rashoda.

Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine.

Terećenje troškova prilikom stavljanja sitnog inventara u upotrebu obavlja se metodom jednokratnog otpisa.

Isknjižavanje sitnog inventara se vrši kada je sredstvo rashodovano.

3.5 *Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja Društva obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje roba i usluga.

Kratkoročna potraživanja iskazuju se po vrijednosti iz originalne fakture. Ako se vrijednost iz fakture iskazuje u stranoj valuti vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po važećem kursu na dan transakcije, a na dan bilansa preračunava se prema važećem kursu a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod obračunskog perioda.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća odnosno prodaje do godine dana od dana činidbe odnosno dana bilansa.

Kratkoročni plasmani koji se ne drže radi trgovanja iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do dospjeća.

Potraživanja se klasifikuju prema MSFI 9 – Finansijski instrumenti po amortizovanoj vrijednosti. Inicijalno se potraživanja vrednuju po nominalnoj vrijednosti dok se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti umanjenoj indirektno za očekivane kreditne gubitke, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcija po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.

Indirektno umanjenje vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva ispravku potraživanja na teret rashoda, onda kada se na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka vrši procjena nenaplativosti potraživanja.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši Uprava Društva na kraju godine, na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz ozbiljne analize očekivanih kreditnih gubitaka, zasnovane na podacima iz prethodnih obračunskih perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Indirektno umanjenje potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procijenjenu fer vrijednost.

Na kraju godine izračunavaju se očekivani kreditni gubici i knjiže kao rashod i ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca. Sva potraživanja sa materijalno značajnim saldima kupaca se

pojedinačno procjenjuju, dok se ostala potraživanja grupišu prema sličnim karakteristikama i grupno procjenjuju, te se knjiže kao rashod po osnovu obezvrijeđenja.

3.6 Greške iz prethodnog perioda

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period i koja, pri tom, ima značajan uticaj na finansijske izvještaje jednog ili više prethodnih perioda, zbog koje se ti, prethodno objelodanjeni finansijski izvještaji ne mogu više smatrati pouzdanim, obuhvata se kao greška iz prethodnog perioda u skladu sa MRS 8-*Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*.

Greška iz prethodnog perioda ispravlja se tako što se za iznos greške vrši korekcija početnog stanja prethodnog rezultata, odnosno odgovarajuća pozicija bilansa stanja, ako je greška takve prirode da ne utiče na rezultat.

U slučaju iz prethodnog stava, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja uporedni podaci koji se odnose na godinu u kojoj je greška nastala iskazuju se u prepravljenim iznosima.

Materijalno beznačajne greške priznaju se kao prihod ili kao rashod tekućeg perioda.

Materijalnost greške procjenjuje se u svakom konkretnom slučaju kada je greška otkrivena.

3.7 Priznavanje prihoda

Prihodi Društva obuhvataju svu fakturisanu prodaju izvršenih usluga kao i prihoda od osnovnih sredstava, subvencija, donacija i vraćenih dažbina po osnovu ostvarene prodaje, prihode od aktiviranja učinaka, od doprinosa i članarina kao i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju prihode koji nisu proistekli iz uobičajenih aktivnosti i predstavljaju povećanje ekonomske koristi iz prodaje osnovnih sredstava i po osnovu revalorizacije.

Prihode predstavljaju i ostala primanja po osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na depozit, kursne razlike i druge finansijske prihode.

3.8 Priznavanje rashoda

Rashodi Društva obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

Priznavanje rashoda se vrši u zavisnosti od pojedinih vrsta i predstavljaju:

- troškove materijala, goriva i energije koji pokazuju namjeru trošenja,
- neto zarade i naknade zarada, porezi i doprinosi na zarade priznaju se u visini obračunatih iznosa za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslu i odsustvovanje sa posla na teret Društva,
- troškovi amortizacije se obračunavaju po proporcionalnim stopama koje se utvrđuju na osnovu korisnog vijeka osnovnih sredstava i njihove sadašnje vrijednosti,
- troškovi proizvodnih usluga i nematerijalnih troškova obračunavaju se na osnovu faktura za izvršene usluge i vjerodostojnih dokumenata za pojedine nematerijalne troškove,
- troškovi poreza i doprinosa se priznaju na osnovu izdataka u skladu sa obavezama utvrđenim zakonom,
- troškovi pozajmljivanja nastaju u vezi pozajmica finansijskih sredstava i obuhvataju kamate na dozvoljena prekoračenja na žiro računu i kratkoročne pozajmice, troškove finansijskog lizinga i kursne razlike.

Ovi troškovi se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

3.9 *Finansijske obaveze*

Finansijskim obavezama Društva smatraju se:

- dugoročne obaveze-kredit, hartije od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze,
- kratkoročne obaveze-kratkoročni kredit, obaveze prema dobavljačima, obaveze za poreze i doprinose, obaveze za plate i doprinose i porez na plate te ostale kratkoročne obaveze (dospjeća u roku do godinu dana, odnosno od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa).

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu u cilju predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom pravnom licu ili razmjene finansijskih instrumenata.

Obaveze se vode po amortizovanoj vrijednosti odnosno početnoj vrijednosti umanjenoj za otplatu.

3.10 *Dugoročna rezervisanja*

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja Društva, za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih) nastalih kao rezultat prošlih događaja za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi njihovog izmirivanja i koji se mogu pouzdano procjeniti (npr.sporovi u toku) kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jamstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama a njihovo smanjenje odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Dugoročna rezervisanja se priznaju u slučajevima:

- obaveza nastalih kao rezultat ranijih obaveza;
- obaveza koje se mogu pouzdano procjeniti.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje a takođe rezervisanje se ne priznaje ni za buduće poslovne gubitke.

Svi ovi troškovi se prate analitički po vrstama i namjeni i prilikom svakog bilansiranja vrši se njihovo preispitivanje.

4. REZULTAT POSLOVANJA DRUŠTVA

U sljedećem tekstu prikazan je rezultat poslovanja Društva u periodu 01.01.-31.12.2021. godine po pojedinim službama, koje posluju u okviru „Proizvodno-tehnološkog sektora“ i „Sektora ekonomsko - finansijskih, pravnih i opštih poslova“.

PROIZVODNO - TEHNOLOŠKI SEKTOR

U okviru „Proizvodno - tehnološkog sektora“ posluju sljedeće službe:

1. Služba komunalnih usluga;
2. Služba održavanja gradskog zelenila;
3. Služba pijačnih usluga.

Izvještaj o poslovanju pojedinih službi u 2021. godini:

1. Služba komunalnih usluga

U službi komunalnih usluga obavljaju se sljedeće vrste poslova:

- odvoz komunalnog otpada,
- prikupljanje ambalažnog otpada (papir, karton, transparentni najlon, mješani ili šareni najlon, staklenu ambalažu, aluminijske limenke i pet ambalaža),
- održavanje javno - prometnih površina i
- usluge specijalnim komunalnim vozilima.

1.1 Prikupljanje i odvoženje otpada

Položaj Bijeljine

Bijeljina je smještena u sjevero-istočnom dijelu Bosne i Hercegovine. Nalazi se pri samom jugo-zapadnom završetku Semberije, gdje ova ravnica počinje da prelazi u blago zatalasani brežuljkasti predio počevši od brda Obrijež.

Prostor grada Bijeljina zahvata 734 km². Bijeljina je najznačajniji centar regije Semberije, Majevice i Posavine. Sa juga i zapada graniči se sa opštinama Brčko, Lopare, Ugljevik, Zvornik, Teočak, sa sjevera rijekom Savom i sa istoka rijekom Drinom, te zauzima krajnji sjevero-istok Bosne i Hercegovine. Kroz sam grad protiče kanal Dašnica koji je spojen sa rijekama Savom i Drinom.

Teritorija grada Bijeljina je pretežno ravničarski kraj i razvijena je putna infrastruktura. Takođe u brdovitim krajevima putna infrastruktura je razvijena, većim dijelom je prohodna i u zimskom periodu, tako da je pružanje usluga dostupno tokom cijele godine. To ujedno znači da postoje minimalne prepreke za proširenje terena za usluge sakupljanja otpada.

Stanovništvo

Broj stanovnika i domaćinstava po mjesnim zajednicama je dat u narednoj tabeli. Procjena je da u ruralnom dijelu grada živi oko 60% stanovništva dok oko 40% živi na prostoru gradskih mjesnih zajednica.

R/b	Naziv mjesne zajednice	Broj stanovnika	Broj domaćinstava	Prosječan broj stanovnika	Da li naselje ima urban oblik ili je rasuto na velikoj površini	Postoji li pristupni put do naselja dovoljno dobar za kamione zimi
SEOSKE MJESNE ZAJEDNICE (SMZ)						
1.	Amajlije	1.112	311	3,58	Rasuto	DA
2.	Batković	2.515	825	3,05	Rasuto	DA
3.	Balatun	1.245	420	2,96	Rasuto	DA
4.	Banjica	265	90	2,94	Rasuto	DA
5.	Batar	225	86	2,62	Rasuto	DA
6.	Bjeloševac	442	165	2,68	Rasuto	DA
7.	Bukovica Donja	568	195	2,91	Rasuto	DA
8.	Bukovica Gornja	324	121	2,68	Rasuto	DA
9.	Brodac Gornji	767	262	2,93	Rasuto	DA
10.	Brodac Donji	668	227	2,94	Rasuto	DA
11.	Brijesnica	173	53	3,26	Rasuto	DA
12.	Velika Obarska	3.902	1.088	3,59	Rasuto	DA
13.	Vršani	614	197	3,12	Rasuto	DA
14.	Velino Selo	342	131	2,61	Rasuto	DA
15.	Golo Brdo	377	104	3,63	Rasuto	DA
16.	Gradac	509	171	2,98	Rasuto	DA
17.	Glogovac	402	127	3,17	Rasuto	DA
18.	Gojsovac	683	236	2,89	Rasuto	DA
19.	Glavičice	1.070	339	3,16	Rasuto	DA
20.	Glavičorak	169	68	2,49	Rasuto	DA
21.	Dvorovi	4.716	1.504	3,14	Urbano	DA
22.	Dijelovi	669	219	3,05	Rasuto	DA
23.	Dragaljevac Donji	339	107	3,17	Rasuto	DA
24.	Dragaljevac Srednji	741	235	3,15	Rasuto	DA
25.	Dragaljevac Gornji	418	131	3,19	Rasuto	DA
26.	Dazdarevo	522	149	3,50	Rasuto	DA
27.	Zagoni	619	205	3,02	Rasuto	DA
28.	Zagoni Donji	305	96	3,18	Rasuto	DA
29.	Janja	10.542	3.087	3,41	Urbano	DA
30.	Johovac	284	85	3,34	Rasuto	DA
31.	Kacevac	268	83	3,23	Rasuto	DA
32.	Kovanluk	508	174	2,92	Rasuto	DA
33.	Kriva Bara	345	112	3,08	Rasuto	DA
34.	Kojčinovac	794	247	3,21	Rasuto	DA
35.	Kovačići	383	123	3,11	Rasuto	DA
36.	Ljeskovac	969	289	3,35	Rasuto	DA
37.	Ljeljenča	913	273	3,34	Rasuto	DA
38.	Magnojević Srednji	318	101	3,15	Rasuto	DA
39.	Magnojević Gornji	333	99	3,36	Rasuto	DA
40.	Magnojević Donji	419	122	3,43	Rasuto	DA

R/b	Naziv mjesne zajednice	Broj stanovnika	Broj domaćinstava	Prosječan broj stanovnika	Da li naselje ima urban oblik ili je rasuto na velikoj površini	Postoji li pristupni put do naselja dovoljno dobar za kamione zimi
41.	Modran	963	339	2,84	Rasuto	DA
42.	Mala Obarska	305	95	3,21	Rasuto	DA
43.	Međaši	858	304	2,82	Rasuto	DA
44.	Novi	183	61	3,00	Rasuto	DA
45.	Novo Naselje	832	268	3,10	Rasuto	DA
46.	Novo Selo	1.153	381	3,03	Rasuto	DA
47.	Obrijež	180	54	3,33	Rasuto	DA
48.	Ostojićevo	440	162	2,72	Rasuto	DA
49.	Pučile	2.090	639	3,27	Rasuto	DA
50.	Piperci	193	83	2,33	Rasuto	DA
51.	Patkovača	2.569	769	3,34	Urbano	DA
52.	Popovi	1.238	410	3,02	Rasuto	DA
53.	Ruhotina	276	90	3,07	Rasuto	DA
54.	Suho Polje	1.154	377	3,06	Rasuto	DA
55.	Triješnica	502	166	3,02	Rasuto	DA
56.	Trnjaci	1.074	312	3,44	Rasuto	DA
57.	Hase	938	282	3,33	Urbano	DA
58.	Čipirovine	622	195	3,19	Rasuto	DA
59.	Crnjelovo Donje	2.011	647	3,11	Rasuto	DA
60.	Crnjelovo Gornje	1.279	399	3,21	Rasuto	DA
61.	Čadavica Donja	577	164	3,52	Rasuto	DA
62.	Čadavica Srednja	533	180	2,96	Rasuto	DA
63.	Čadavica Gornja	676	225	3,00	Rasuto	DA
64.	Čengiđ	859	274	3,14	Rasuto	DA
65.	Čardačine	471	135	3,49	Rasuto	DA
UKUPNO SMZ		62.753	19.668	3,19		
GRADSKJE MJESNE ZAJEDNICE (GMZ)						
66.	Bogdanovići	3.125	1.105	2,83	Urbano	DA
67.	Veljko Lukić	4.986	1.681	2,97	Urbano	DA
68.	Vuk Karadžić	3.297	1.236	2,67	Urbano	DA
69.	Galac	2.187	879	2,49	Urbano	DA
70.	Dašnica	1.241	451	2,75	Urbano	DA
71.	Dašnica I	2.053	753	2,73	Urbano	DA
72.	Ledinci	6.958	2.347	2,96	Urbano	DA
73.	Novo Naselje	1.256	420	2,99	Urbano	DA
74.	15. majevička	2.758	966	2,86	Urbano	DA
75.	Stari Grad	5.085	1.798	2,83	Urbano	DA
76.	Sokolski Dom	2.552	975	2,62	Urbano	DA
77.	Filip Višnjić	3.167	1.128	2,81	Urbano	DA
78.	Centar	2.456	902	2,72	Urbano	DA
UKUPNO GMZ		41.121	14.641	2,81		
UKUPNO MZ		103.874	34.309	3,02		

Specifikacija problema

a) Institucionalni problemi

- Nepostojanje službe niti službenika koji je direktno zadužen za rješavanje problema i praćenja stanja iz oblasti prikupljanja, odvoženja, odlaganja i deponovanja komunalnog otpada.
- Nedovoljna saradnja svih relevantnih faktora na rješavanju problema zbrinjavanja komunalnog otpada.

b) Pravni problemi

- Zakonski propisi kako Republike Srpske tako i gradski nisu u potpunosti dorečeni i vrlo često kontrolni organi ne mogu primjeniti pojedine odredbe.
- Donijeti novu Odluku ili revidirati staru koja će regulisati obavezu razdvajanja komunalnog otpada na mjestu nastanka i eventualno obavezu kompostiranja i slično.
- Neuređeni odnosi između korisnika i davaoca usluge.
- Neuređeni odnosi između Grada Bijeljina i davaoca komunalnih usluga koji trenutno pružaju usluge.

c) Infrastrukturni problemi

- Zastarjela oprema kojom se trenutno obavljaju usluge sakupljanja i prevoz otpada.
- U pojedinim dijelovima grada ulice su uske i treba nabaviti manja vozila prikladna takvim ulicama.
- Prisutnost divljih deponija.
- Ne postoji sistem odvojenog prikupljanja specijalnog otpada tako da se opasni otpad iz domaćinstva, kabasti otpad i električni otpad zajedno sa ostalim komunalnim otpadom odvozi na sanitarnu deponiju. Nije realno očekivati da će se u skorijem periodu uvesti sistem izdvajanja, posebnog prikupljanja i tretmana opasnog otpada iz domaćinstva.
- Nedovoljan broj zelenih ostrva za ambalažni otpad.
- Nepostojanje posebnog vozila za prikupljanje odvojeno prikupljenog otpada.
- Neposjedovanje opreme za prethodnu obradu odvojeno prikupljenog otpada.

d) Finansijski problemi

- Slaba naplata potraživanja koja se dodatno smanjuje povećanjem broja korisnika, što predstavlja neminovnost zbog visokih troškova odlaganja.
- Cijena usluge u odnosu na stvarne troškove još jedan je problem koji utiče na normalno funkcionisanje sistema. Značajan problem je i veliko učešće cijene odlaganja u ukupnoj cijeni.
- Plaćanje PDV-a na fakturisanu a ne na naplaćenu uslugu.
- Niska platežna moć građana kao i samih privrednih subjekata.
- Nedostatak finansijskih sredstava za zadržavanje dotrajale opreme.
- Lokalna uprava bi trebala iznaći mogućnosti za sufinansiranje sistema prikupljanja dok sistem ne postane samoodrživ u smislu da finansira projekte vezane za izdvajanje korisnih sastojaka otpada.

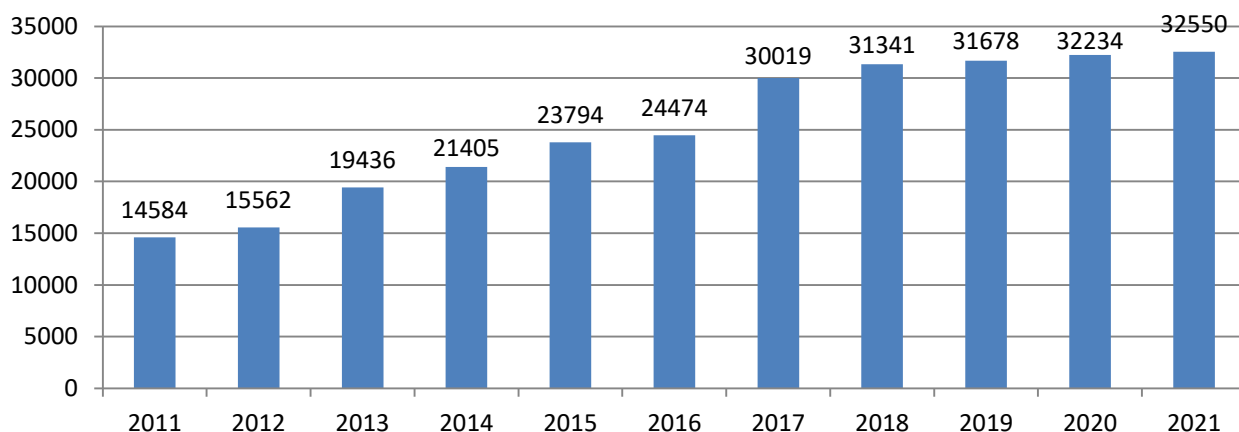
e) Javna svijest

- Javna svijest građana nije na zavidnom nivou što se tiče samog upravljanja otpadom. Opad se ne odlaže na odgovarajući način. Otpad se i dalje odlaže po rijekama, potocima, javnim površinama, duž putne mreže, osnivajući tako veliki broj malih divljih deponija.
- Građani vrlo često nisu svjesni koliko neadekvatno odlaganje otpada utiče na zdravlje njih samih i zdravlje svih drugih građana uopšte.
- Potrebno je stalno raditi na pitanju podizanja javne svijesti građana i obuhvatiti sva domaćinstva uslugama odvoza otpada.

Komunalna preduzeća treba aktivnije da se uključe u podizanje svijesti i komunikaciju sa građanima.

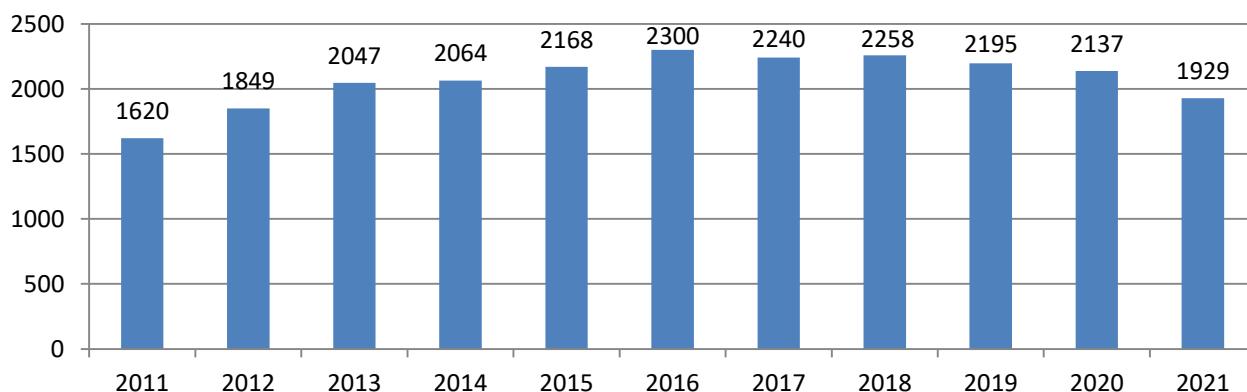
Prikupljanjem i odvozom čvrstog komunalnog otpada obuhvaćeni su svi korisnici usluga – fizička i pravna lica na području grada Bijeljine i dijelu prigradskih naselja. Prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada se vrši za 32.550 korisnika – fizička lica i 1.929 korisnika – pravna lica.

Fizička lica

Grafikon 1-1 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – fizička lica

Pravna lica i preduzetnici

Grafikon 1-2 – Pregled korisnika od kojih se vrši prikupljanje i odvoz čvrstog komunalnog otpada – pravna lica

Cilj Programa prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada, je da se obezbijede i osiguraju uslovi za:

- blagovremeni odvoz otpada iz stambenih i poslovnih objekata sa teritorije Grada.¹
- odvoz krupnog otpada, najmanje dva puta godišnje, o čemu se korisnici usluga obavještavaju na podoban način.
- selekciju komunalnog otpada prilikom sakupljanja otpada u posude za otpad koje imaju posebne oznake.
- zabranu stvaranja divljih odlagališta na cijeloj teritoriji Grada Bijeljina, koja predstavljaju otpadne materije odložene na javnoj ili drugoj površini, suprotno zakonu, Odluci o prikupljanju, odvoženju i deponovanju komunalnog otpada i drugim propisima.
- upravljanje otpadom na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i životna sredina.
- prevenciju nastajanja otpada, posebno razvojem čistijih tehnologija i racionalnim korišćenjem prirodnih bogatstava, kao i otklanjanje opasnosti od njegovog štetnog dejstva na zdravlje ljudi i životnu sredinu.
- dezinfekciju vozila i kontejnera, koji se koriste za odvoz i prikupljanje otpada, najmanje jednom sedmično a u skladu sa usvojenim „Programom“.

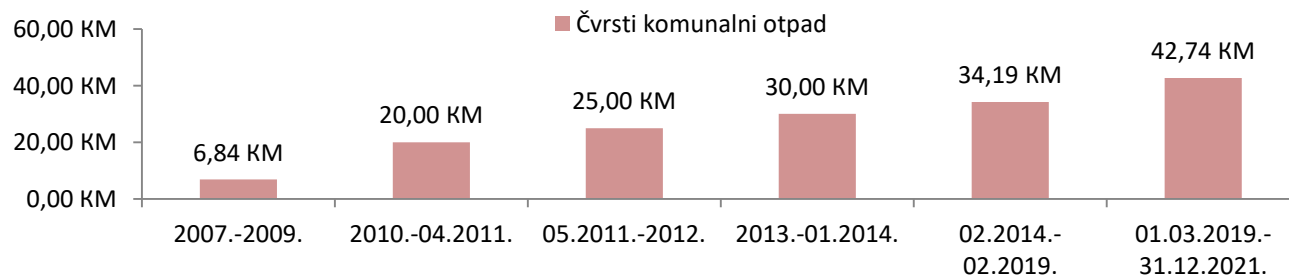
Prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada se vrši pet dana u nedelji (ponedeljak-petak).

Kontrola rada ekipa za prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada se vrši neposredno od strane reonskih poslovođa.

U sva vozila za prevoz otpada instaliran je GPS uređaj, koji omogućava bolji sistem kontrole i minimalne reklamacije korisnika na kvalitet izvršenih usluga.

Od 15.02.2019. godine u primjeni je novi Cjenovnik usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada, po osnovu kog je cijena deponovanja čvrstog komunalnog otpada uvećana za 25% u odnosu na prethodni period i iznosi 42,735 KM bez PDV-a.

Značajan dio sredstava se izdvaja za troškove deponovanja čvrstog komunalnog otpada, koji imaju veliko učešće u ukupnim troškovima Društva. Rast cijene usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada prikazan je na grafikonu broj 2-1.

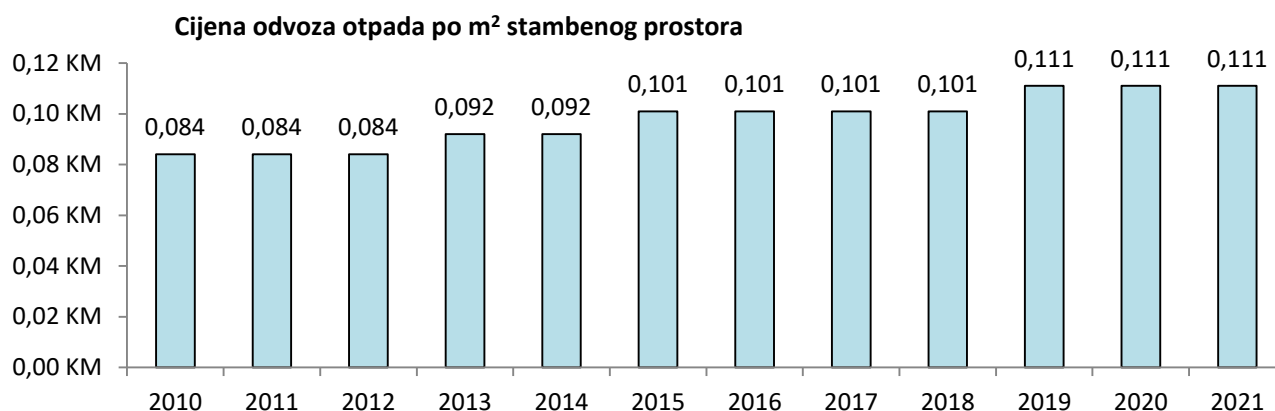

Grafikon broj 2-1 - Kretanje cijene deponovanja čvrstog komunalnog otpada

¹ Član 15. stav (1) Odluke o prikupljanju, odvoženju i deponovanju komunalnog otpada („Službeni glasnik Grada Bijeljina“, broj: 05/2013, 22/13, 5/14, 19/15, 16/17 i 12/18).

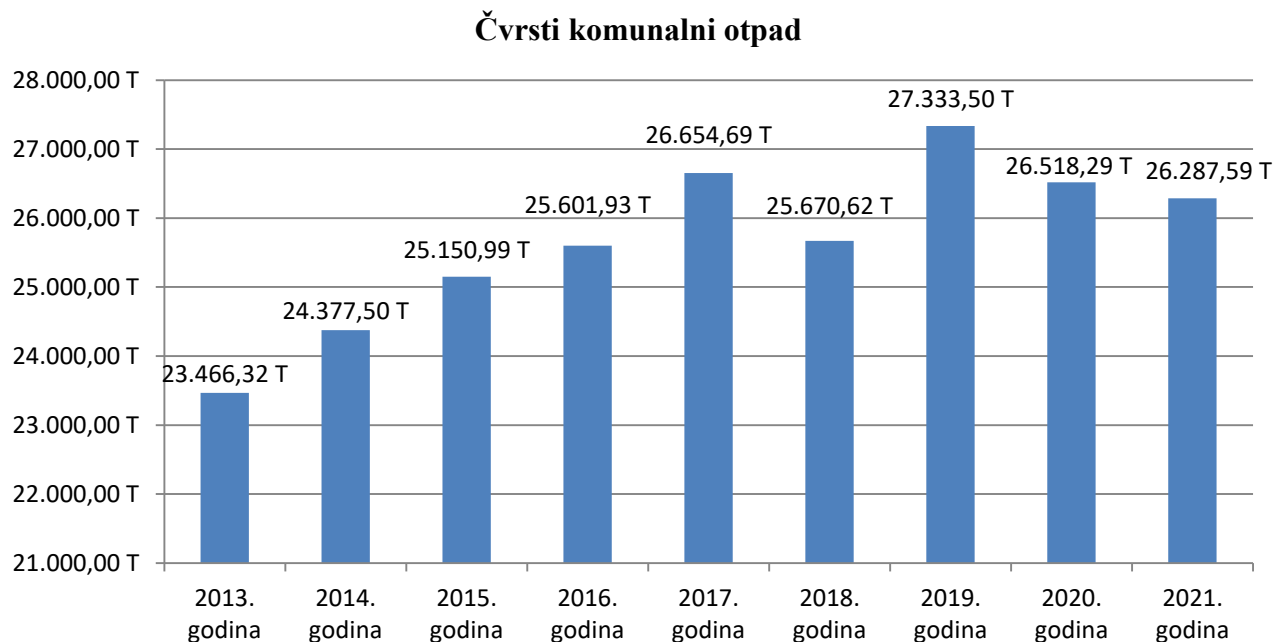

Cijene usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada utvrđene su u „Cjenovniku komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za vlasnike i korisnike stambenih prostora“, broj: 9085/2018 od 19.12.2018. godine, i „Cjenovniku komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za preduzetnike i pravna lica“, broj: 9086/2018 od 19.12.2018. godine, na koje je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnost 05.02.2019. godine. Cjenovnici su u primjeni od 15.02.2019. godine. Cijene usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od 15.02.2019. godine povećane su za 10%, ali su i dalje nedovoljne da pokriju visoke troškove deponovanja čvrstog komunalnog otpada.

Grafikon broj 2-2 – Kretanje cijene usluga prikupljanja i odvoza čvrstog komunalnog otpada

U 2021. godini na regionalnu deponiju ukupno je deponovano 26.287,59 T otpada, dok je u 2020. godini ukupno deponovano 26.518,29 T otpada. Na grafikonu 3 prikazane su količine deponovanog čvrstog komunalnog otpada po godinama.

Grafikon 3 - Količine deponovanog čvrstog komunalnog otpada

Na odvoženju čvrstog komunalnog otpada svakodnevno je angažovana sljedeća mehanizacija:

RB	Marka vozila	Registarska oznaka	Tip vozila
1.	Iveko podizač	J69-T-781	ML 150E18K
2.	Iveko smečar	E30-A-603	50C13
3.	Iveko smečar	T34-O-021	180-25
4.	Iveko smečar	T18-A-848	170E18
5.	Mercedes smečar	071-J-504	1213/36
6.	MAN	E56-T-218	M39
7.	QAF	J90-E-610	E63
8.	Mercedes smečar	T90-M-562	957.65
9.	Mercedes smečar	K59-T-024	2227
10.	Volvo smečar	O26-M-670	FS 10
11.	Mercedes smečar	T26-M-023	950.60
12.	Mercedes smečar	O91-K-199	950.53
13.	Iveko	M19-A-029	2C3C
14.	Man smečar	J12-K-433	E63
15.	Man smečar	K80-A-573	H05
16.	Mercedes smečar	M04-J-803	950.53

Prikupljanje ambalažnog otpada

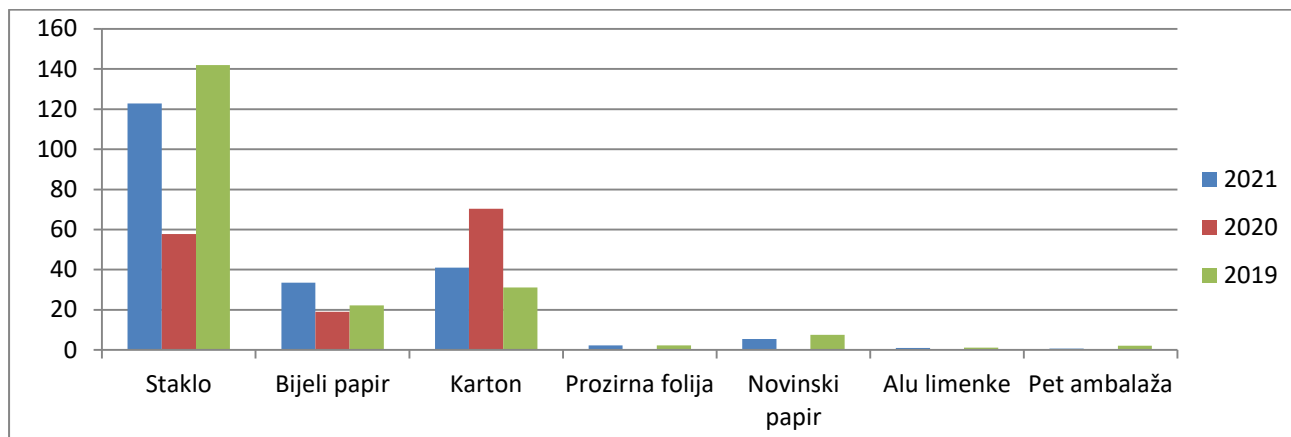
AD „Komunalac“ Bijeljina vrši prikupljanje ambalažnog otpada, i to: stakla, bijelog papira, folije, kartona, PET ambalaže i alu limenki i od istog ostvaruje određeni prihod po osnovu prodaje.

Vrsta ambalažnog otpada	31.12.2021. godina		31.12.2020. godina	
	Količina (T)	Prihod (KM)	Količina (T)	Prihod (KM)
Staklo	122,81	7.368,24	57,70	3.462,06
Bijeli papir	33,58	9.712,10	18,95	5.654,70
Karton	40,95	9.692,59	70,34	4.442,10
Prozirna folija	2,28	569,50	0,00	0,00
Novinski papir	5,49	791,71	0,00	0,00
Alu limenke	0,91	1.135,00	0,32	320,00
Pet ambalaža	0,70	209,10	0,00	0,00
Ostali otpad	0,00	0,00	0,00	1.606,32
UKUPNO	206,72	29.478,24	147,31	15.485,18

Ukupno ostvareni prihod od prodaje ambalažnog otpada za izvještajni period 2021. godine iznosi 29.478,24 KM, dok je u 2020. godini ostvaren prihod od 15.485,18 KM.

Na grafikonu broj 4 prikazani su uporedni podaci količina prikupljenog ambalažnog otpada.

Grafikon broj 4-Prikupljeni ambalažni otpad

1.2 Održavanje javno-prometnih površina

Održavanje javno-prometnih površina se obavlja na području grada Bijeljine i Mjesne zajednice Janja.

Na raspisani tender od strane Gradske uprave Grada Bijeljina, dobili smo posao i zaključili ugovor za čišćenje javno-prometnih površina. Po prikazanim evidencijama, ovjerenim od strane kontrolnih službi Gradske uprave Grada Bijeljina i prema utvrđenom Programu rada za LOT br.1, u periodu 01.01. - 31.12.2021. godine, realizovano je sljedeće:

BIJELJINA								
RB	Opis usluge	MJ	2021. godina		2020. godina		2019. godina	
			Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno ili mašinsko čišćenje trotoara	m ²	8.212.492	159.322,34	8.725.068	169.266,32	8.452.489	156.371,05
2.	Ručno ili mašinsko čišćenje rigola	m ²	2.359.378	94.375,12	2.455.784	98.231,36	2.490.796	94.650,25
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	3.700	28.490,00	3.107	23.923,90	3.051	21.357,00
5.	Rad pauka	sat	2	105,00	-	-	-	-
6.	Mašinsko prskanje makadamskih ul	tura	-	-	-	-	-	-
7.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
8.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	7	560,00	2	160,00	16	1.148,64
9.	Rad spec.vozila za odvoz smeća	tura	-	-	-	-	-	-
10.	Rad spec.voz.za odv.sm.sa ruč.ut.	tura	6	2.073,00	4	1.382,00	2	628,20
11.	Rad KV bravara na razn.brav.posl	n/č	47	483,63	11	113,19	10	102,90
12.	Spec.vozilo.fekalna cisterna	tura	-	-	-	-	-	-
13.	Rad auto-pod.kontejnera 5m ³	tura	4	490,00	1	122,50	2	244,30
14.	Rad specijalnih mašina	sat	20	440,00	-	-	-	-
15.	Rad kamiona na odvozu snijega	m ³	-	-	-	-	-	-
16.	Rad radnika na utov.snijega	sat	280	1.822,80	-	-	-	-
17.	Čišćenje snijega i posipanje soli	kg	-	-	-	-	-	-
18.	Ručno čišćenje otpada sa obale kan.	sat	-	-	-	-	-	-
19.	Nabavka i utrošak soli	kg	1.700	493,00	-	-	-	-
Ukupno				288.654,89		293.199,27		274.502,34

Tabela broj 4 – Održavanje javno – prometnih površina na području grada Bijeljine

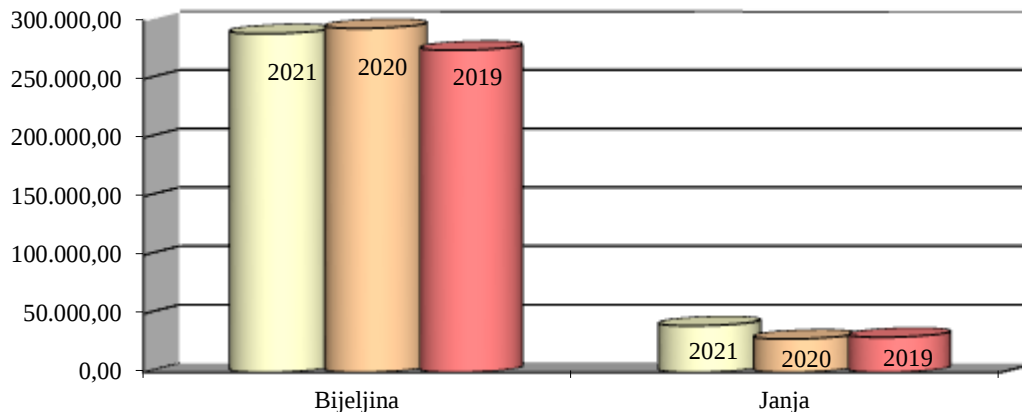

JANJA								
			2021. godina		2020. godina		2019. godina	
RB	Opis usluge	MJ	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a	Količina	Iznos bez PDV-a
1.	Ručno čišćenje trotoara	m ²	1.130.760	21.936,74	764.400	14.829,36	878.100	16.244,85
2.	Ručno ili maš.čišćenje rigola	m ²	435.970	17.438,80	294.160	11.766,40	339.310	12.893,78
3.	Ručno struganje rigola	m ²	-	-	-	-	-	-
4.	Pročišćavanje trotoara i rigola	n/č	45	346,50	237	1.824,90	81	567,00
5.	Mašinsko pranje ulica i trotoara	m ²	-	-	-	-	-	-
6.	Rad TMV za vanr. potrebe n-2t	tura	-	-	-	-	4	273,00
Ukupno				39.722,04		28.420,66		29.978,63

Tabela broj 5 – Održavanje javno – prometnih površina na području Mjesne zajednice Janja

U 2021. godini, u okviru LOT-a broj 1, realizovan je odvoz otpada iz mjesnih zajednica Donja Ljeljenča i Brijesnica. Po tom osnovu ostvaren je prihod od 11.356,00 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren prihod od 14.195,00 KM.

Program rada i održavanja javno-prometnih površina realizuje se u šestodnevnoj radnoj sedmici, po nalogima Odjeljenja za stambeno-komunalne poslove i zaštitu životne sredine Grada Bijeljine.

Grafikon broj 5-Ostvareni prihodi po osnovu realizacije po LOT-u br.1 u posljednje tri godine

1.3 Usluge specijalnim komunalnim vozilima

Specijalno vozilo za prevoz nepropisno parkiranih vozila („pauk“) angažovano je za potrebe Centra javne bezbjednosti Bijeljina - Odjeljenje saobraćajne policije, za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila, a povremeno se koristi i za pružanje usluga drugim fizičkim i pravnim licima. Rad ovog vozila regulisan je posebnim Uputstvom, koje je donijelo MUP Republike Srpske.

Prihod od usluga specijalnog vozila za prevoz nepropisno parkiranih vozila, ostvaren u tekućoj godini, iznosi 40.777,73 KM.

U Cjenovniku ostalih nekomunalnih usluga, broj 4963/2018 od 27.06.2018. godine, koji je u primjeni od 18.07.2018. godine, utvrđene su sljedeće cijene usluga:

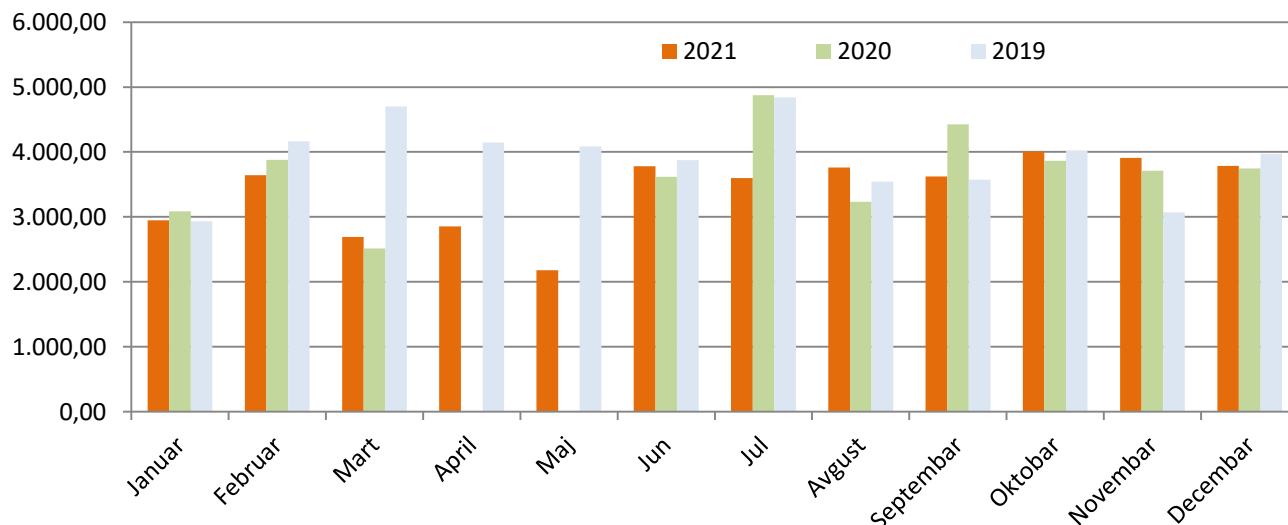
- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije do 2 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 34,18 KM po turi;

- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije od 2 do 10 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 51,28 KM po turi;
- Naknada za premještanje vozila po nalogu policije preko 2 km specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 76,92 KM po turi;
- Naknada za pređene kilometre, prilikom premještanja vozila specijalnim vozilom „Pauk“ iznosi 1,28 KM po pređenom kilometru;
- Naknada za čuvanje vozila na depou po jednom započetom danu iznosi 8,54 KM;
- Naknada za započeto premještanje vozila specijalnim vozilom „Pauk“ po nalogu policije iznosi 25,64 KM po vozilu;
- Naknada za rad specijalnog vozila „Pauk“ za uslužno premještanje vozila do 2 (dvije) tone iznosi 51,28 KM po turi i
- Naknada za rad specijalnog vozila „Pauk“ za uslužno premještanje vozila preko 2 (dvije) tone iznosi 76,92 KM po turi.

Za period od 01.01.-31.12.2021. godine, „pauk“ je prevezao ~889 vozila, što je za 59 vozila više u odnosu na isti period prethodne godine u kom je „pauk“ prevezao ~830 vozila i ostvario prihod od 36.942,90 KM.

OSTV. MJESEC	PRIHODI					BROJ PREVEZENIH VOZILA				
	2021.	2020.	2019.	IND 1/2	IND 2/3	2021.	2020.	2019.	IND 1/2	IND 2/3
	1	2	3			1	2	3		
Januar	2.948,72	3.085,47	2.931,61	96	105	65	74	77	88	96
Februar	3.641,03	3.880,34	4.162,39	94	93	74	93	96	80	97
Mart	2.692,30	2.512,82	4.700,85	107	53	63	54	115	117	47
April	2.854,70	0	4.145,30	0	0	60	0	103	0	0
Maj	2.179,48	0	4.085,47	0	0	50	0	98	0	0
Jun	3.777,78	3.615,39	3.871,79	104	93	82	87	94	94	93
Jul	3.598,29	4.873,50	4.839,32	74	101	82	93	96	88	97
Avgust	3.760,68	3.230,77	3.542,73	116	91	81	77	89	105	87
Septembar	3.623,92	4.428,37	3.572,64	82	124	79	99	81	80	122
Oktobar	4.008,54	3.863,25	4.017,09	104	96	81	84	100	96	84
Novembar	3.905,97	3.709,40	3.068,38	105	121	85	81	78	105	104
Decembar	3.786,32	3.743,59	3.974,36	101	94	87	88	98	99	90
UKUPNO	40.777,73	36.942,90	46.911,93	110	79	889	830	1.125	107	74

Ostvareni prihod od usluga „pauka“ u tekućoj godini veći je za 10%, odnosno za 3.834,83 KM u odnosu na prihod ostvaren u prethodnoj godini. Broj prevezenih vozila u periodu od 01.01.-31.12.2021. godine veći je za 59 vozila u odnosu na isti period 2020. godine.

Ostvareni rashodi tekuće godine veći su od ostvarenih prihoda tekuće godine za 13.333,86 KM, odnosno za 32,70%. Potrebno je prihode dodatno povećati da bi se omogućio izlazak iz zone gubitka poslovanja, odnosno ostvario neutralan poslovni rezultat.

Broj prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu zavisi isključivo od broja upućenih „naloga za prevoz nepropisno parkiranih vozila“ od strane saobraćajne policije, te po osnovu navedenog AD „Komunalac“ Bijeljina nije u mogućnost da utiče na povećanje prihoda preko broja prevezenih vozila u određenom vremenskom periodu.

Trenutna cijena prevoza nepropisno parkiranih vozila je ekonomski opravdana, jer je kalkulacijom utvrđeno da bi uz postojeće raspoložive kapacitete opreme i radne snage, uz ostvarene rashode tekuće godine, koji bi neznatno porasli sa brojem realizovanih usluga, bilo potrebno izvršiti ~1.280 usluga premještanja vozila po nalogu policije, kako bi se ostvario neutralni poslovni rezultat, što je za 391 uslugu više u odnosu na ostvaren rezultat tekuće godine.

Ukoliko se analiza rada vrši na osnovu dnevnog broja izvršenih usluga, dolazi se do podatka da je prosječan broj dnevnih usluga u tekućoj godini 3,37, te da bi se povećanjem broja dnevnih usluga za 1,52, odnosno na 4,89, ostvario neutralan poslovni rezultat.

Uzimajući u obzir da je dnevno radno vrijeme specijalnog vozila za prevoz nepropisno parkiranih vozila 8 sati, dolazi se do podatka da bi na svakih 1 sat i 38 minuta bilo dovoljno izvršiti po jednu uslugu po nalogu policije, što je više nego realan cilj, te je potrebo preduzeti određene mjere za ostvarenje zadanog cilja.

Analiza rashoda svodi se na analizu ukupnih i pojedinačnih rashoda.

Analizu rashoda treba početi sa izvođenjem konstatacije o obimu ostvarenih rashoda u tekućoj godini i trendu njihove dinamike u odnosu na ostvarene rashode u prethodnoj godini.

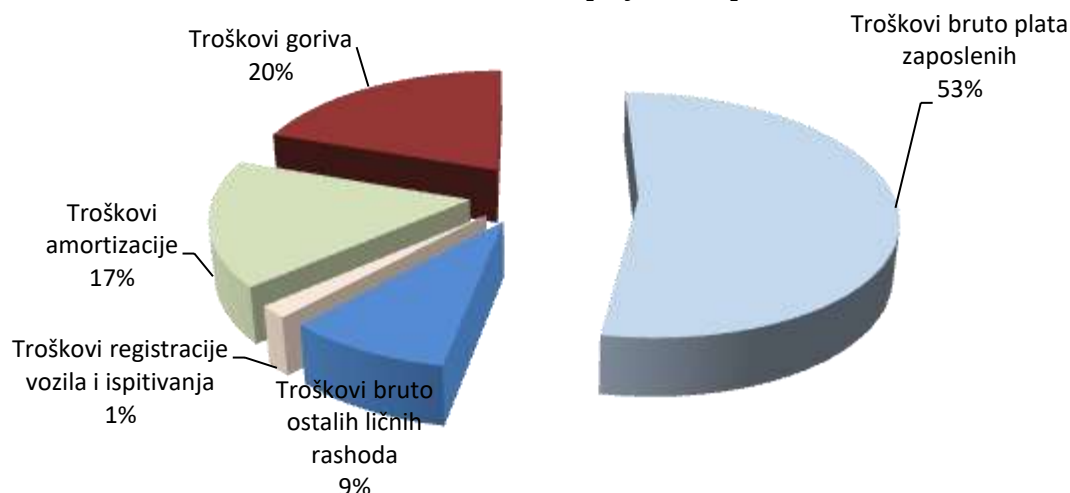
Vrsta rashoda	Iznos			Struktura (%)			Indeks
	2021.	2020.	2019.	2021.	2020.	2019.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Troškovi bruto plata- (2 radnika)	28.640,01	28.507,26	27.795,92	52,93	53,96	50,91	100
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (regres, topli obrok i sl.)	4.823,63	4.098,26	4.003,88	8,91	7,76	7,33	118
Troškovi registracije i ispit.	916,15	1.026,34	939,34	1,69	1,94	1,72	89
Troškovi amortizacije	9.069,00	9.069,00	9.001,20	16,76	17,16	16,49	100
Troškovi goriva	10.662,80	10.132,54	12.854,63	19,71	19,18	23,55	105
UKUPNI RASHODI	54.111,59	52.833,40	54.594,97	100,00	100,00	100,00	102

Troškovi bruto plata, bruto ostalih ličnih rashoda, kao i troškovi registracije i amortizacije, predstavljaju fiksne troškove, koji se ne mijenjaju sa brojem realizovanih usluga specijalnog vozila „pauk“ i za koje ne postoji mogućnost uštede, odnosno smanjenja.

Troškovi goriva, predstavljaju varijabilne troškove, koji isključivo zavise od broja izvršenih usluga i na kojima se mogu postići značajne uštede. U 2021. godini, sa specijalnim vozilom za prevoz nepropisno parkiranih vozila („pauk“), pređeno je 15.788 km i utrošeno 4.636 litara dizel goriva, te je za svako prevezeno vozilo pređeno 17,76 km (15.788:889) i utrošeno 5,22 litara goriva

(4.636:889). Prosječna cijena goriva u 2021. godini je 2,30 KM, tako da je za troškove goriva ukupno utrošeno 10.662,80 KM, odnosno ~12,00 KM po jednom prevezenom vozilom.

Ukupni rashodi „pauka“ za period 01.01.-31.12.2021. godine, iznose 54.111,59 KM, dok su za isti period prethodne godine ostvareni u iznosu od 52.833,40 KM.

Potrebno je istaći da u navedene rashode nisu uključeni troškovi održavanja vozila (auto-gume, rezervni dijelovi, ulje, pranje vozila i sl.), jer se navedeni podaci nisu mogli identifikovati u evidenciji ukupnih troškova održavanja stalnih sredstava.

Specijalnim komunalnim vozilom „fekalna cisterna“ pružaju se usluge fizičkim i pravnim licima, koja naruče vršenje usluge putem naloga, odnosno narudžbenice.

U toku 2021. godine, fekalna cisterna imala je 17 interventnih usluga, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 1.684,70 KM, što je za 6 usluga više nego u 2020. godini, u kojoj je bilo 11 interventnih usluga, po osnovu kojih je ostvaren prihod od 1.090,10 KM.

Specijalno komunalno vozilo „**cisterna za vodu**“ je u periodu 01.01.-31.12.2021. godine imala 16 interventnih usluga, što je za 1 manje od ukupno 17 interventnih usluga iz istog perioda 2020. godine.

Sve pripreme servisiranja i garažiranja vozila, kao i kompletna Služba komunalnih usluga, smješteni su u uređenom prostoru površine 5.000 m² i objektima poslovno - tehničkog sadržaja (garaže, servisne radionice, magacinski prostor i dr.) u Mačvanskoj ulici u Bijeljini.

2. Služba održavanja gradskog zelenila

Za potrebe Službe održavanja gradskog zelenila korištena je postojeća savremena mehanizacija, i to: mašinske kosačice, traktori, samohodne mašinske kosačice, mašinske testere, vozilo Zastava nosivosti do 2 tone, korpa, dostavno vozilo tipa Kedi i cisterna za osoku kapaciteta 3.200 litara.

Služba održavanja gradskog zelenila radila je po planu i programu, na osnovu dobijenog posla na tenderu, koji je raspisala Gradska uprava Grada Bijeljine.

Služba održavanja gradskog zelenila je u 2021. godini imala sljedeću realizaciju:

Mjesec	Iznos realizacije radova na javnim zelenim površinama sa PDV-om			Iznos realizacije od prodaje sadnog materijala u proizvodnom sektoru sa PDV-om		
	Tekuća godina	Prethodna godina	Indeks 2/3	Tekuća godina	Prethodna godina	Indeks 5/6
1	2	3	4	5	6	7
Januar	Nema realizacije	Nema realizacije	/	62,92 KM	35,00 KM	180
Februar	Nema realizacije	Nema realizacije	/	1.199,09 KM	206,00 KM	582
Mart	Nema realizacije	8.862,75 KM	/	4.283,84 KM	2.620,00 KM	164
April	Nema realizacije	29.616,85 KM	/	4.062,39 KM	3.947,90 KM	103
Maj	23.029,90 KM	46.102,37 KM	50	5.848,50 KM	3.618,40 KM	162
Jun	33.695,27 KM	34.641,85 KM	97	3.259,00 KM	2.093,14 KM	156
Jul	39.030,93 KM	40.285,07 KM	97	1.610,50 KM	1.187,50 KM	136
Avgust	39.014,02 KM	41.799,60 KM	93	1.640,50 KM	1.400,82 KM	117
Septembar	37.870,71 KM	24.262,22 KM	156	1.786,00 KM	1.546,51 KM	115
Oktobar	37.011,94 KM	25.393,22 KM	146	1.877,50 KM	2.957,94 KM	63
Novembar	47.905,04 KM	5.824,07 KM	823	1.140,00 KM	1.266,04 KM	90
Decembar	25.415,61 KM	Nema realizacije	/	280,39 KM	496,26 KM	57
UKUPNO	282.973,42 KM	256.788,10 KM	110	27.050,63 KM	21.375,51 KM	127

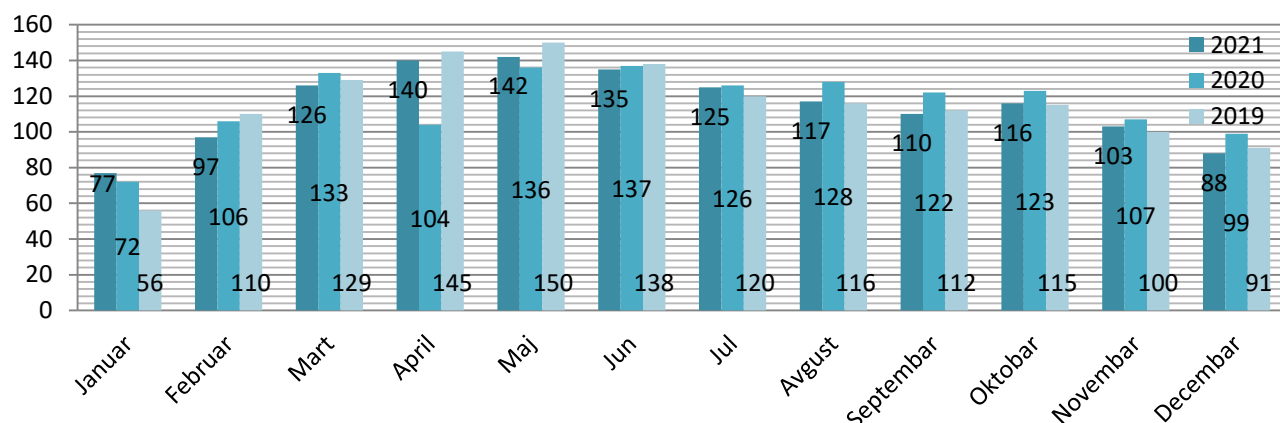
S obzirom na trenutni kapacitet postojećih staklenika, plastenika, leja, obradivog zemljišta, mašina za obradu i broja zaposlenih radnika, moguće je i uvećati obim proizvodnje, ali je najveći problem plasman proizvoda na tržište.

3. Služba za organizaciju pijaćnih usluga

Pijaca je organizovano i uređeno mjesto na kome se na uobičajen način obavlja trgovina na malo poljoprivrednim, prehrambenim i drugim proizvodima između prodavca i kupca. Na pijaci se trgovina obavlja na prodajnim stolovima. Sprovođenje pijačnog reda je obaveza svih zaposlenih, posebno radnika na radnom mjestu – redari pijace. U sprovođenju reda dužni su sarađivati sa nadležnim inspekcijskim službama i radnicima CJB Bijeljina, vezano za eventualne probleme oko rada i unutrašnjeg reda u pijacama. Preduzeće je dužno da pijačne tezge postavi i rasporedi na način kojim se obezbijeduje funkcionalnost i estetski izgled pijace i omogućuje kupcima nesmetana kupovina.

Zelena pijaca raspolaže sa 5 rashladnih vitrina i 303 pijačna stola, a od toga se u centralnoj ulici nalazi 48 stolova. Ovaj broj stolova zadovoljava sve potrebe korisnika usluga zelene pijace. Na tzv. malom buvljaku u Ulici 27. marta, nalazi se 33 stola. Naplata dnevne placarine se vrši isključivo utorkom i petkom.

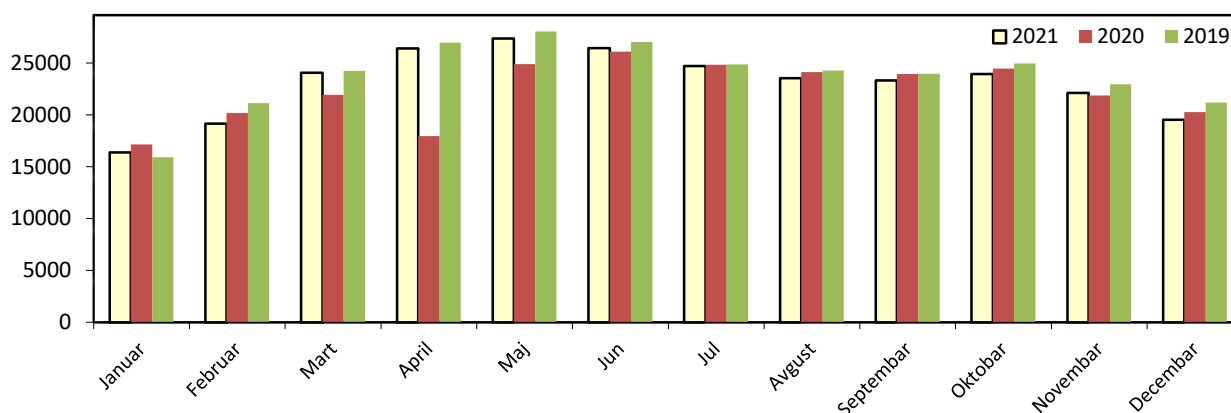
Na grafikonu broj 6, uporedno je prikazan broj zakupljenih stolova u tekućoj godini u odnosu na prethodnu i 2019. godinu.

Grafikon broj 6-Pregled zakupljenih stolova po osnovu Ugovora o zakupu

U 2021. godini, prihodi Službe za organizaciju pijačnih usluga, koji se ostvaruju po osnovu dnevnog i mjesečnog zakupa stolova u zelenoj pijaci, ostvareni su u iznosu od 277.008,15 KM i isti su viši za 9.200,87 KM od ostvarenja iz prethodne godine, u kojoj je ostvaren prihod od 267.807,28 KM.

Na grafikonu broj 7 prikazana je realizacija prihoda od mjesečnog i dnevnog zakupa stolova u zelenoj pijaci u 2021. godini u odnosu na 2020. i 2019. godinu.

	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
2021	16393,15	19164	24.067,39	26401,59	27355,86	26439,32	24708,2	23558,12	23321,37	23943,59	22117,09	19538,47
2020	17170,94	20196,14	21.936,53	17958,76	24902,57	26103	24828,21	24141,89	23948,72	24482,06	21872,65	20265,81
2019	15918,68	21136,62	24.252,88	26957,99	28048,57	27025,5	24868,24	24279,79	23987,45	24952	22956,29	21206,72

Grafikon broj 7-Ostvarenje prihoda od zakupa stolova u zelenoj pijaci

SEKTOR EKONOMSKO - FINANSIJSKIH, PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA

1. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove

U periodu od 01.01. - 31.12.2021. godine u Službi za pravne, kadrovske i opšte poslove zaposleno je 8 radnika.

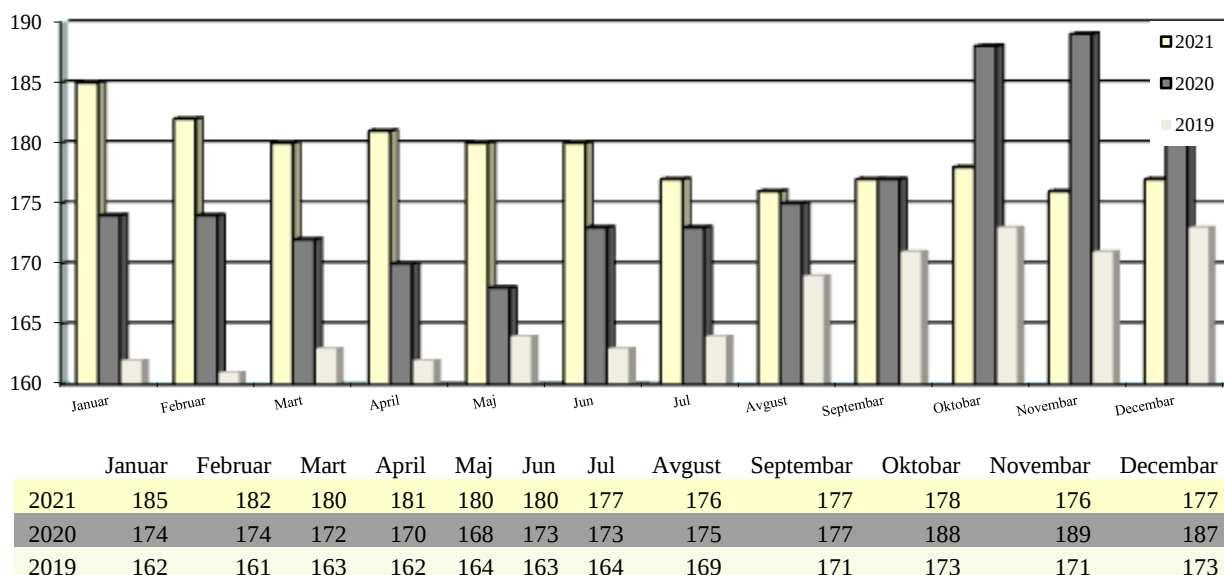

U saradnji sa Službom za finansijske i računovodstvene poslove, Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove intenzivno radi na poboljšanju naplate potraživanja, kako od fizičkih tako i od pravnih lica.

Ova Služba svakodnevno je postupala po sudskim predmetima, izrađivala podneske, zastupala Društvo pred sudovima na ročištima u parničnim, izvršnim i prekršajnim postupcima.

Kao stručna Služba Društva, obavljala je i poslove stručne pomoći organima Društva (Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Uprava), prateći zapisnički njihov rad i izrađujući donesene odluke navedenih organa.

Akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina je u proteklom periodu obavljalo registrovanu djelatnost komunalnih usluga sa prosječno 179 zaposlenih radnika, dok je prosjek u 2020. godini bio 177 radnika. Na početku 2021. godine u radnom odnosu se nalazilo 185 radnika. U toku godine, u skladu sa ukazanim potrebama, povremeno su angažovani određeni radnici, tako da je na kraju godine u radnom odnosu evidentirano 177 radnika.

Grafikon broj 8-Zaposleni radnici u 2021., 2020. i 2019. godini

U tabeli broj 7 prikazana je struktura zaposlenih sa potrebnom stručnom spremom, na dan 31.12.2021. godine.

Stručna sprema	NK	PK	KV	VKV	SSS	VŠS	VSS	Ukupno
Broj zaposlenih	66	13	46	4	14	16	18	177

Tabela broj 7- Struktura zaposlenih na dan 31.12.2021. godine

2. Služba ishrane radnika

U okviru Službe ishrane radnika zaposlena su četiri radnika (glavna kuvarica, pomoćnik glavne kuvarice, pomoćni radnik u kuhinji i ekonom), koji su vršili spremanje toplih obroka za sve radnike. Za period od 01.01.-31.12.2021. godine pripremljeno je ukupno 37.358 obroka, sa mjesečnim prosjekom od 3.113 obroka. Od prosječno 179 zaposlenih radnika za dvanaest mjeseci 2021. godine, prosječno 142 radnika, odnosno 79,33% od ukupnog broja radnika je koristilo usluge

restorana, dok je ostalih 37 radnika, odnosno 20,67% bilo odsutno iz opravdanih razloga, kao što su: godišnji odmori, vjerski praznici, bolovanja, izostanci i slično. Ukupan trošak spremanja toplog obroka, uključujući sve direktne i indirektno troškove za dvanaest mjeseci 2021. godine iznosi 154.799,56 KM, odnosno prosječno za mjesec dana 12.899,96 KM, tako da je prosječna cijena jednog toplog obroka po zaposlenom, utvrđena na osnovu prosjeka za dvanaest mjeseci 4,13 KM. Prosječna cijena jednog toplog obroka za 2020. godinu iznosila je 3,59 KM. Rekapitulacija direktnih i indirektnih troškova toplog obroka sačinjava se na posebnom obrascu, koji je sačinjen u skladu sa odredbama člana 8. stav 1. tačka 11. Zakona o porezu na dohodak (Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21 i 119/21).

Trošak bruto plata (4 radnika) u Službi ishrane radnika	55.787,20
Troškovi sirovima i materijala za pripremanje obroka	79.451,38
Amortizacija opreme u Službi ishrane radnika	2.051,29
Amortizacija objekta u Službi ishrane radnika	2.023,91
Troškovi električne energije	7.843,92
Troškovi vode i kanalizacije	859,32
HTZ oprema, potrošni materijal i sitan inventar	5.342,49
Kontrola ispravnosti hrane	719,55
Zdravstveni pregled radnika	135,59
Dezinfekcija, deratizacija i dezinsekcija	584,91
UKUPNO za period 01.01.-31.12.2021.	154.799,56

3. Služba za finansijske i računovodstvene poslove

3.1 Prihodi

U periodu od 01.01. - 31.12.2020. godine, AD „Komunalac“ Bijeljina ostvario je ukupan prihod od 5.176.907 KM.

U okviru **poslovnih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 5.032.485 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Prihodi od prodaje robe u iznosu od 1.367 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima u iznosu od 643.373 KM;
- Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 3.698.602 KM;
- Povećanje vrijednosti zaliha učinaka u iznosu od 6.987 KM i
- Ostali poslovni prihodi u iznosu od 682.156 KM.

U okviru **finansijskih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 61.937 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica u iznosu od 3.064 KM i
- Prihodi od kamata u iznosu od 58.873 KM.

U okviru **ostalnih prihoda** tekuće godine, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 82.485 KM, evidentirani su sljedeći prihodi:

- Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme, koji su ostvareni u ukupnom iznosu od 7.805 KM,
- Dobici po osnovu prodaje materijala u iznosu od 428 KM,
- Naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 50.187 KM i

Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 24.065 KM.

Pregled ostvarenih prihoda

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021. godine	Indeks	Indeks	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
						(6/4)	(6/5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	60150	Prihod od prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji-kontejneri	1.367,52	15.000,00	7.521,36	550,00%	50,14%	0,13%	6.153,84
2	60151	Prihod od prodaje stalnih sredstava (otpisana sredstva) – postupak licitacije	0,00	0,00	21.996,80	-	-	0,39%	21.996,80
3	601	Prihod od prodaje robe u Republici Srpskoj	1.367,52	15.000,00	29.518,16	2158,52%	196,79%	0,52%	28.150,64
4	61010	Prihod od prodaje usluga povezanim pravnim licima iz RS-javna higijena Bijeljina	293.199,26	320.000,00	285.899,09	97,51%	89,34%	5,04%	-7.300,17
5	61011	Prihod od prodaje usluga povezanim pravnim. licima iz RS-odvoz otpada fiz.licima	14.195,00	17.000,00	11.356,00	80,00%	66,80%	0,20%	-2.839,00
6	61012	Prihod od prodaje usluga povezanim pravnim licima iz RS-odvoz otpada	42.156,45	45.000,00	43.002,10	102,01%	95,56%	0,76%	845,65
7	61013	Prihod od prodaje usluga povezanim pravnim licima iz RS-zimska služba	0,00	17.000,00	2.755,80	-	16,21%	0,05%	2.755,80
8	61014	Prihod od prodaje usluga povezanim pravnim licima iz RS-gradsko zelenilo	219.476,95	220.000,00	203.024,18	92,50%	92,28%	3,58%	-16.452,77
9	61015	Prihod od prodaje usluga povezanim pravnim.licima iz RS-mjesne zajednice	0,00	0,00	25.577,24	-	-	0,45%	25.577,24
10	61018	Prihod od prodaje usluga povezanim pravnim licima iz RS-pranje ulica	45.727,95	50.000,00	25.639,72	56,07%	51,28%	0,45%	-20.088,23
11	61019	Prihod od prodaje usluga povezanim pr. licima iz RS-javna higijena Janja	28.420,64	40.000,00	39.722,04	139,76%	99,31%	0,70%	11.301,40
12	610	Prihod od prodaje učinaka povezanim pravnim licima	643.176,25	709.000,00	636.976,17	99,04%	89,84%	11,23%	-6.200,08
13	61105	Prihod od prodaje proizvoda kupcima iz Republike Srpske-usluge restorana	769,18	0,00	750,00	97,51%	-	0,01%	-19,18
14	61106	Prihod od prodaje proizvoda kupcima iz Republike Srpske-rasadnik	17.567,09	20.000,00	23.106,45	131,53%	115,53%	0,41%	5.539,36
15	61120	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-grijanje	161,29	0,00	90,74	56,26%	-	0,00%	-70,55
16	61121	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-odvoz otpada fiz.licima	2.616.033,91	2.650.000,00	2.711.027,89	103,63%	102,30%	47,79%	94.993,98
17	61122	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-odvoz otpada pravnim l.	922.028,55	920.000,00	990.068,66	107,38%	107,62%	17,45%	68.040,11

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021. godine	Indeks	Indeks	% učesća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
						(6/4)	(6/5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18	61123	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-troškovi deponovanja	38.460,04	38.000,00	45.549,72	118,43%	119,87%	0,80%	7.089,68
19	61124	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-zelenilo	1.651,80	5.000,00	852,81	51,63%	17,06%	0,02%	-798,99
20	61125	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-pauk (bez MUP-a)	0,00	1.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
21	61126	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-pauk (za MUP)	36.942,90	40.000,00	40.777,73	110,38%	101,94%	0,72%	3.834,83
22	61127	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-fekalna cisterna	991,00	2.000,00	1.189,20	120,00%	59,46%	0,02%	198,20
23	61128	Prihod od prodaje usluga kupcima iz Republike Srpske-cisterna za vodu	1.709,44	2.500,00	1.602,08	93,72%	64,08%	0,03%	-107,36
24	611	Prihod od prodaje učinaka u Republici Srpskoj	3.636.315,20	3.678.500,00	3.815.015,28	104,91%	103,71%	67,26%	178.700,08
25	61206	Prihod od prodaje proizvoda kupcima iz FBiH-rasadnik	914,32	1.000,00	170,94	18,70%	17,09%	0,00%	-743,38
26	61222	Prihod od prodaje usluga kupcima iz FBiH-odvoz otpada pravnim licima	45.293,63	45.000,00	52.816,08	116,61%	117,37%	0,93%	7.522,45
27	61223	Prihod od prodaje usluga kupcima iz FBiH-troškovi deponovanja	5.002,37	5.500,00	9.328,27	186,48%	169,60%	0,16%	4.325,90
28	61227	Prihod od prodaje usluga kupcima iz FBiH-fekalna cisterna	99,10	1.000,00	495,50	500,00%	49,55%	1,01%	396,40
29	61228	Prihod od prodaje usluga kupcima iz FBiH-cisterna za vodu	106,84	0,00	0,00	0,00%	-	0,00%	-106,84
30	612	Prihod od prodaje učinaka u Federaciji BiH	51.416,26	52.500,00	62.810,79	122,16%	119,64%	1,11%	11.394,53
31	61322	Prihod od prodaje usluga kupcima iz BD BiH-odvoz otpada pravnim licima	11.067,07	12.000,00	11.572,76	104,57%	96,44%	0,20%	505,69
32	61323	Prihod od prodaje usluga kupcima iz BD BiH-troškovi deponovanja	0,00	200,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
33	61327	Prihod od prodaje usluga kupcima iz BD BiH-fekalna cisterna	0,00	200,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
34	613	Prihod od prodaje učinaka u Brčko Distriktu BiH	11.067,07	12.400,00	11.572,76	104,57%	93,33%	0,20%	505,69
35	63000	Povećanje vrijednosti zalihe proizvoda	6.987,00	5.000,00	9.168,70	131,23%	183,37%	0,16%	2.181,70
36	630	Povećanje vrijednosti zalihe učinaka	6.987,00	5.000,00	9.168,70	131,23%	183,37%	0,16%	2.181,70
37	65000	Prihodi od premija	0,00	5.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
38	650	Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično	0,00	5.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2021. GODINU

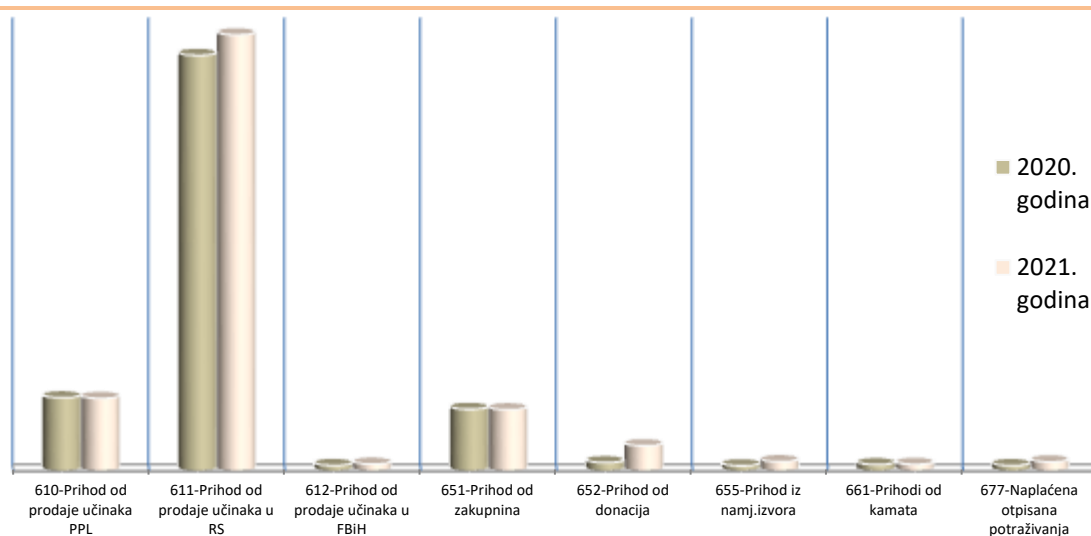
RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021. godine	Indeks	Indeks	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
						(6/4)	(6/5)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
39	65100	Prihod od zakupnina zemljišta	16.413,10	20.000,00	17.515,20	106,71%	87,58%	0,31%	1.102,10
40	65110	Prihod od zakupnina	258.135,85	250.000,00	243.980,03	94,52%	97,59%	4,30%	-14.155,82
41	65130	Prihod od zakupa stolova u pijaci-po ugovoru	215.788,75	230.000,00	215.881,64	100,04%	93,86%	3,81%	92,89
42	65131	Prihod od zakupa-dnevni zakup stolova u pijaci	48.417,95	55.000,00	58.066,68	119,93%	105,58%	1,02%	9.648,73
43	65132	Prihod od zakupa stolova-27. mart	3.600,58	5.000,00	3.059,83	84,98%	61,20%	0,05%	-540,75
44	651	Prihodi od zakupnina	542.356,23	560.000,00	538.503,38	99,29%	96,16%	9,49%	-3.852,85
45	65200	Prihodi od donacija primljenih od državnih organa	40.146,46	20.000,00	40.146,46	100,00%	200,73%	0,71%	0,00
46	65210	Prihodi od donacija od povezanih pravnih lica	27.674,60	28.000,00	27.739,13	100,23%	99,07%	0,49%	64,53
47	65220	Prihodi od donacija od drugih lica	8.298,75	20.000,00	14.167,81	170,72%	70,84%	0,25%	5.869,06
48	65290	Prihodi od ostalih donacija	0,00	0,00	141.014,80	-	-	2,49%	141.014,80
49	652	Prihodi od donacija	76.119,81	68.000,00	223.068,20	293,05%	328,04%	3,93%	146.948,39
50	65510	Prihodi iz fondova-FZO (bolovanje)	38.279,57	30.000,00	31.775,86	83,01%	105,92%	0,56%	-6.503,71
51	65511	Prihodi iz fondova-porodiljsko bolovanje	0,00	5.000,00	25.618,90	-	512,38%	0,45%	25.618,90
52	65520	Prihodi od zavoda	9.915,00	26.000,00	26.859,73	270,90%	103,31%	0,47%	16.944,73
53	655	Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	48.194,57	61.000,00	84.254,49	174,82%	138,12%	1,49%	36.059,92
54	65901	Ostali poslovni prihodi od prodaje ambalažnog otpada-staklo	3.462,06	10.000,00	7.368,24	212,83%	73,68%	0,13%	3.906,18
55	65902	Ostali poslovni prihodi od prodaje ambalažnog otpada-bijeli papir	5.654,70	10.000,00	10.503,81	185,75%	105,04%	0,19%	4.849,11
56	65903	Ostali poslovni prihodi od prodaje ambalažnog otpada-karton	4.442,10	10.000,00	9.692,59	218,20%	96,93%	0,17%	5.250,49
57	65904	Ostali poslovni prihodi od prodaje ambalažnog otpada-prozirna folija	0,00	1.000,00	569,50	-	56,95%	0,01%	569,50
58	65905	Ostali poslovni prihodi-grijanje poslovnih prostora pod zakupom	0,00	200,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
59	65906	Ostali poslovni prihodi od prodaje ambalažnog otpada-limenke	320,00	1.000,00	1.135,00	354,69%	113,50%	0,02%	815,00
60	65907	Ostali poslovni prihodi od prodaje ambalažnog otpada-šarena folija	0,00	1.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
61	65908	Ostali poslovni prihodi za koje nije propisan poseban račun	1.606,32	1.000,00	209,10	13,02%	20,91%	0,00%	-1.397,22

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021. godine	Indeks (6/4)	Indeks (6/5)	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
62	659	Ostali poslovni prihodi	15.485,18	34.200,00	29.478,24	190,36%	86,19%	0,52%	13.993,06
63	66010	Prihodi od zateznih kamata od povezanih pravnih lica	3.063,73	10.000,00	2.184,08	71,29%	21,84%	0,04%	-879,65
64	660	Finansiski prihodi od povezanih pravnih lica	3.063,73	10.000,00	2.184,08	71,29%	21,84%	0,04%	-879,65
65	66130	Zatezne kamate u zemlji-pravna lica	14.005,02	15.000,00	12.938,20	92,38%	86,25%	0,23%	-1.066,82
66	66131	Zatezne kamate u zemlji-fizička lica	42.264,30	45.000,00	42.468,39	100,48%	94,37%	0,75%	204,09
67	66190	Ostale kamate	2.603,62	2.000,00	4.849,90	186,28%	242,50%	0,09%	2.246,28
68	661	Prihodi od kamata	58.872,94	62.000,00	60.256,49	102,35%	97,19%	1,06%	1.383,55
69	67040	Dobici po osnovu prodaje nekretnina	7.804,55	0,00	0,00	0,00%	-	0,00%	-7.804,55
70	670	Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	7.804,55	0,00	0,00	0,00%	-	0,00%	-7.804,55
69	67520	Dobici od prodaje sitnog alata i inventara – licitacija	428,21	0,00	2.880,00	672,57%	-	0,05%	2.451,79
70	675	Dobici po osnovu prodaje materijala	428,21	0,00	2.880,00	672,57%	-	0,05%	2.451,79
71	67710	Prihodi od naplaćenih potraživanja-pravna lica-indirektan otpis	17.465,76	30.000,00	30.336,16	173,69%	101,12%	0,53%	12.870,40
72	67711	Prihodi od naplaćenih potraživanja-fizička lica-indirektan otpis	32.721,11	40.000,00	51.983,28	158,87%	129,96%	0,92%	19.262,17
73	677	Naplaćena otpisana potraživanja	50.186,87	70.000,00	82.319,44	164,03%	117,60%	1,45%	32.132,57
74	67910	Prihodi od otpisa obaveza iz kupoprodajnih odnosa	11,64	0,00	353,56	3037,46%	-	0,01%	341,92
75	67990	Ostali nepomenuti prihodi	24.053,65	40.000,00	48.696,43	202,45%	121,74%	0,86%	24.642,78
76	679	Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi	24.065,29	40.000,00	49.049,99	203,82%	122,62%	0,86%	24.984,70
77	68900	Prihodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca	0,00	0,00	35.328,85	-	-	0,62%	35.328,85
78	689	Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	0,00	0,00	35.328,85	-	-	0,62%	35.328,85
		UKUPNO	5.176.906,68	5.382.600,00	5.672.385,02	109,57%	105,38%	100,00%	495.478,34

Tabela 21. Ostvareni prihodi AD „Komunalac“ Bijeljina na dan 31.12.2020. i 31.12.2021. godine.

Uporedni prikaz ostvarenih prihoda tekuće godine i ostvarenih prihoda prethodne godine, čije je pojedinačno učešće u ukupnim prihodima tekuće godine veće od 1%, dat je na grafikonu broj 1.

Grafikon 1 – Ostvareni prihodi u 2021. godini u odnosu na ostvarenje 2020. godine

Ostvareni prihodi tekuće godine veći su od ostvarenja prethodne godine za 495.478,34 KM, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 289.785,02 KM.

Analiza ostvarenih prihoda, kao i poređenje prihoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sljedećih sintetičkih konta:

601 – Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj (0,52% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, ostvaruju se po osnovu prihoda od prodaje kontejnera zapremine 1,1 m³, koji se prodaju po cijeni od 683,76 KM bez PDV-a i prihoda od prodaje zaplijenjenih stalnih sredstava putem licitacije. Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, koji su ostvareni u tekućoj godini, su veći za 29.518,16 KM u odnosu na ostvarenje prihoda iz 2020. godine, prvenstveno zbog ostvarenih prihoda od prodaje otpisanih stalnih sredstava putem licitacije, koji su u tekućoj godini ostvareni u iznosu od 21.996,80 KM, dok u prethodnoj godini nije bilo ostvarenja navedenih prihoda. Prihodi od prodaje kontejnera u tekućoj godini su povećani za 6.153,84 KM, odnosno prodato je 9 više kontejnera u tekućoj godini u odnosu na prethodnu.

610 – Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima (PPL) -(11,23% učešća)

Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima se ostvaruju pružanjem usluga povezanim pravnim licima u Republici Srpskoj. Svi prihodi u okviru konta 610 se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga za Grad Bijeljina. Okvirni sporazum za održavanje javne higijene i gradskog zelenila sa Gradom Bijeljina je potisan 24.05.2021. godine, dok su pojedinačni ugovori zaključeni 27.05.2021. godine

U tekućoj godini, ostvaren je prihod od 636.976,17 KM, koji je za 6.200,08 KM, odnosno za 0,96% manji od ostvarenih prihoda iz prethodne godine. Ostvareni prihodi su u odnosu na planirane prihode manji za 10,16%.

611, 612 i 613 – Prihodi od prodaje učinaka u Republici Srpskoj, Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH (68,57% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od prodaje učinaka se ostvaruju po osnovu prodaje proizvoda na malo fizičkim i pravnim licima, vršenja usluga odvoza otpada od fizičkih i pravnih lica, usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila specijalnim vozilom (pauk) i usluga izvršenih specijalnim vozilom za prevoz otpadnih voda.

Ukupni prihodi tekuće godine, evidentirani u okviru sintetičkih konta 611, 612 i 613, su ostvareni u iznosu od 3.889.398,83 KM. Ostvareni prihodi su veći od planiranih za 3,90%, dok su u odnosu na ostvarenje prethodne godine povećani za 5,15%, odnosno za 190.600,30 KM.

Značajno povećanje prihoda od učinaka u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, primjetno je na prihodima od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od fizičkih lica, koji su veći za 3,63%, odnosno za 94.993,98 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog povećanog broja novih korisnika usluga i izvršene kontrole evidentirane korisne stambene površine u odnosu na stvarno stanje na terenu kod većeg broja korisnika. U toku je postupak kontrole korisne stambene površine za sve korisnike prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada.

Prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od preduzetnika i pravnih lica iz RS su veći za 68.040,11 KM u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog otklonjenih grešaka u zaduženju korisnika prilikom izvršenih kontrola na terenu, po osnovu kojih je utvrđeno da pojedini korisnici nisu u potpunosti zaduženi u skladu sa „Cjenovnikom komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za preduzetnike i pravna lica“, broj: 9086/2018 od 19.12.2018. godine, na koji je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnost 05.02.2019. godine. Cjenovnik je u primjeni od 15.02.2019. godine.

Prihodi ostvareni od usluga specijalnog vozila za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila - „pauk“ su u tekućoj godini povećani za 3.834,83 KM, odnosno za 10,38% u odnosu na prethodnu godinu.

630 – Povećanje vrijednosti zaliha učinaka (0,16% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka se ostvaruju povećanjem vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda.

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 31,23%, odnosno za 2.181,70 KM. Ostvarenje navedenih prihoda tekuće godine je veće od planiranih prihoda za 83,37%.

651 – Prihodi od zakupnina (9,49% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od zakupnina se ostvaruju po osnovu prihoda od zakupnina zemljišta, prihoda od zakupnina objekata i prihoda od zakupnina ostalih sredstava, odnosno zakupnina stolova u pijaci.

Prihodi od zakupnina u tekućoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 538.503,38 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 542.356,23 KM. Navedeni prihodi u tekućoj godini su manji za 3.852,85 KM, odnosno za 0,71%, prvenstveno zbog smanjenog prihoda od zakupnina lokala.

Cijena mjesečnog zakupa lokala, promijenjena je od 15.04.2021. godine na osnovu „Odluke o utvrđivanju mjesečne zakupnine poslovnih prostora“, broj: 2852/2021 od 06.04.2021. godine (u daljem tekstu: Odluka), koju je donijela Skupština akcionara a.d. „Komunalac“ Bijeljina, na ponovljenoj trinaestoj vanrednoj sjednici. Navedenom Odlukom utvrđene su sljedeće cijene zakupa lokala:

a) zakupnina u iznosu od 17,00 KM/m² za poslovne prostore od početka ulice Miloša Crnjanskog, sve do ulaza u „Zelenu pijacu“, od broja 1 do broja 143,

b) zakupnina u iznosu od 12,00 KM/m² za poslovne prostore u ulici Miloša Crnjanskog, od ulaza u „Zelenu pijacu“ do ugla ulice Save Kovačevića, od broja 145 do broja 157 i

v) zakupnina u iznosu od 10,00 KM/m², za sve poslovne prostore u ulici Save Kovačevića.

Prihodi od zakupnina zemljišta veći su za 6,71% u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, odnosno za 1.102,10 KM.

Prihodi od dnevnog zakupa stolova u pijaci veći su 9.648,73 KM, odnosno za 19,93% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od mjesečnog zakupa stolova u pijaci u tekućoj godini su na nivou ostvarenja prethodne godine. Značajan broj stolova u pijaci nije izdat pod zakup, te je uz detaljnu analizu postojećeg stanja potrebno preduzeti sve neophodne mjere, kako bi se što veći broj stolova izdao pod zakup i omogućilo ostvarenje većih prihoda od zakupa stolova u pijaci.

652 – Prihodi od donacija (3,93% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi od donacija se ostvaruju po osnovu prihoda od donacija povezanih pravnih lica, donacija primljenih od državnih organa i ostalih donacija.

Prihodi od donacija primljenih od državnih organa u iznosu od 40.146,46 KM, se odnose na jedan dio sredstava doznačenih od Fonda solidarnosti Republike Srpske.

Prihodi od donacija od povezanih pravnih lica, u iznosu od 27.739,13 KM, je ostvaren po osnovu obračunate godišnje amortizacije na nabavnu vrijednost specijalnog komunalnog vozila Iveco Stralis, registarske oznake M19-A-029, sa procjenjenim vijekom trajanja od sedam godina. Kamion je ustupljen na korištenje od strane Grada Bijeljina, po osnovu ugovora kojim su regulisana prava i obaveze dvije strane.

Prihodi od donacija od drugih lica, evidentirani su u iznosu od 14.167,81 KM i odnose se na obračunatu amortizaciju polovnih doniranih kontejnera od strane danske firme ODENSE WASTE MANAGEMENT COMPANY.

Prihodi od ostalih donacija u iznosu od 141.014,80 KM, ostvareni su po osnovu procjene zemljišta, koje je navedeno u Listu nepokretnosti broj 203/0, izdat 24.09.2021. godine od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica Bijeljina, a koje se sastoji od ukupno devet parcela. Procjena zemljišta izvršena je od strane ovlaštenog procjenjivača.

655 – Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja (1,49% učešća u ukupnim prihodima)

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja su ostvareni od prihoda iz fondova i zavoda, i to od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Fonda dječije zaštite i Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja, u tekućoj godini ostvareni su u iznosu od 84.254,49 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 48.194,57 KM. Značajno povećanje prihoda iz namjenskih izvora finansiranja u tekućoj godini u odnosu na prethodnu realizovano je po osnovu prihoda iz fondova za porodijsko bolovanje, koji su veći za 25.618,90 KM i prihoda od zavoda, koji su veći za 16.944,73 KM. Prihodi iz fondova za bolovanje, u tekućoj godini su manji za 6.503,71 KM.

**659 – Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama
(0,52% učešća u ukupnim prihodima)**

U okviru ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama evidentirani su prihodi za koje nije propisan poseban račun.

Ostali poslovni prihodi u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu veći su za 13.993,06 KM, odnosno za 90,36%, prvenstveno zbog većih prihoda od prodaje ambalažnog otpada, u okviru kojih je najznačajnije povećanje evidentirano na sljedećim prihodima:

- prihodi od prodaje kartona, koji su veći za 5.250,49 KM,
- prihodi od prodaje stakla, koji su veći za 3.906,18 KM i
- prihodi od prodaje bijelog papira, koji su veći za 4.849,11 KM.

Plan ostalih poslovnih prihoda nije u cijelosti realizovan, te su ostvareni prihodi manji za 13,81% u odnosu na planirane prihode, odnosno za 4.721,76 KM.

660 i 661 – Prihodi od kamata (1,10% učešća u ukupnim prihodima)

U okviru prihoda od kamata evidentiraju se prihodi od obračunatih zakonskih zateznih kamata za dane kašnjenja po osnovu redovnih potraživanja od povezanih pravnih lica, pravnih lica i fizičkih lica i obračunatih zakonskih zateznih kamata po izvršenjima i izvršnim postupcima.

Prihodi od kamata u tekućoj godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 62.440,57 KM, od čega je prihod od zateznih kamata obračunatih povezanim pravnim licima ostvaren u iznosu od 2.184,08 KM, zatim prihod od obračunatih kamata fizičkim i pravnim licima u iznosu od 55.406,59 KM i prihod od ostalih kamata, u okviru kojih se evidentiraju zatezne kamate po tužbama i izvršnim postupcima u iznosu od 4.849,90 KM.

670 – Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme (0,00% učešća)

U okviru dobitaka po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, u prethodnoj godini, evidentirani su dobitci po osnovu prodaje nekretnina u iznosu od 7.804,55 KM, koji su ostvareni prodajom zaplijenjenih nekretnina u sudskim postupcima, gdje je prodajna cijena od otkupne veća za navedeni iznos. U tekućoj godini nisu ostvareni dobitci po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme.

675 – Dobici po osnovu prodaje materijala (0,05% učešća)

U okviru dobitaka po osnovu prodaje materijala evidentirani su dobitci po osnovu prodaje sitnog alata i inventara u iznosu od 2.880,00 KM, koji su ostvareni prodajom otpisanog sitnog inventara putem licitacije.

677 – Naplaćena otpisana potraživanja (1,45% učešća)

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja se ostvaruju od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od kupaca (izuzev povezanih pravnih lica) za koja je izvršen indirektan otpis i od prihoda po osnovu naplaćenih potraživanja od povezanih pravnih lica za koja je izvršen direktan otpis.

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja u tekućoj godini su znatno veći u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na plan. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 64,03%, odnosno za 32.132,57 KM, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 17,60%, odnosno za 12.319,44 KM.

Procenat naplativosti od utuženih korisnika u tekućoj godini iznosi 22,65%, dok je za isti period prethodne godine naplativost iznosila 20,22%. U 2019. godini naplativost je iznosila 25,59%. Navedeni pokazatelji pokazuju da se naplativost od utuženih korisnika poboljšala u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu.

679 – Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi (0,86% učešća)

U okviru ostalih nepomenutih prihoda evidentirani su prihodi od naplaćenih potraživanja po osnovu troškova izvršenja i troškova parničnog postupka.

U tekućoj godini ostvaren je prihod od 49.049,99 KM, koji je veći od ostvarenja prethodne godine za 103,82% odnosno za 24.984,70 KM, dok je u odnosu na planirane prihode veći za 22,62%.

689 – Prihod od usklađivanja vrijednosti ostale imovine (0,62% učešća)

U okviru prihoda od usklađivanja vrijednosti ostale imovine, u skladu sa MSFI 9, u tekućoj godini su evidentirani prihodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 35.328,85 KM.

3.2 Rashodi

Ukupni rashodi Društva, za period od 01.01.-31.12.2021. godine, iznose 5.481.651,12 KM. Rashodi tekuće godine su u odnosu na rashode prethodne godine manji za 959.344,96 KM, odnosno za 15 indeksnih poena, dok su u odnosu na planirane rashode veći za 143.543,12 KM.

Pregled rashoda, koji su nastali u obračunskom periodu, a koji se porede sa ostvarenjem prethodne godine i sa planom za 2021. godinu, prikazan je u sljedećem tabelarnom pregledu, dok je detaljno obrazloženje za određene rashode obračunskog perioda dato poslije tabelarnog pregleda rashoda.

Pregled ostvarenih rashoda

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021.	Indeks (6/4)	Indeks (6/5)	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	50100	Nabavna vrijednost prodate robe na malo-rasadnik	3.884,90	5.000,00	5.105,62	131,42%	102,11%	0,09%	1.220,72
2	50101	Nabavna vrijednost prodate robe na malo-gotovinska	4.515,14	5.000,00	1.353,40	29,97%	27,07%	0,02%	-3.161,74
3	50102	Nabavna vrijednost prodate robe na malo-žiralna	726,38	1.000,00	296,98	40,88%	29,70%	0,01%	-429,40
4	501	Nabavna vrijednost prodate robe	9.126,42	11.000,00	6.756,00	74,03%	61,42%	0,12%	-2.370,42
5	50230	Nabavna vrijednost prodatih postrojenja i opreme namijenjenih prodaji	1.190,00	5.000,00	6.545,00	550,00%	130,90%	0,12%	5.355,00
6	502	Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje	1.190,00	5.000,00	6.545,00	550,00%	130,90%	0,12%	5.355,00
7	51000	Nabavka materijala	0,00	0,00	7.038,89	-	-	0,13%	7.038,89
8	510	Nabavka materijala	0,00	0,00	7.038,89	-	-	0,13%	7.038,89
9	51100	Troškovi sirovina i materijala	70.274,50	60.000,00	44.464,02	63,27%	74,11%	0,81%	-25.810,48
10	511	Troškovi materijala za izradu	70.274,50	60.000,00	44.464,02	63,27%	74,11%	0,81%	-25.810,48
11	51210	Otpis auto-guma	7.159,42	15.000,00	5.639,90	78,78%	37,60%	0,10%	-1.519,52
12	51211	Otpis auto-guma-(protekt)	10.560,00	15.000,00	8.400,00	79,55%	56,00%	0,15%	-2.160,00
13	51220	Otpis HTZ opreme	19.632,42	25.000,00	25.555,46	130,17%	102,22%	0,47%	5.923,04
14	51240	Troškovi rezervnih dijelova-novi	54.195,43	60.000,00	52.283,25	96,47%	87,14%	0,95%	-1.912,18
15	51241	Troškovi rezervnih dijelova-polovni	2.248,00	0,00	200,00	8,90%	-	0,00%	-2.048,00
16	51250	Troškovi kancelarijskog materijala	14.734,06	12.000,00	12.589,35	85,44%	104,91%	0,23%	-2.144,71
17	512	Troškovi režijskog materijala	108.529,33	127.000,00	104.667,96	96,44%	82,42%	1,91%	-3.861,37
18	51301	Troškovi naftnih derivata-dizel E5	207.622,80	232.000,00	253.287,74	121,99%	109,18%	4,62%	45.664,94
19	51302	Troškovi naftnih derivata -benzin	2.177,90	4.000,00	3.174,33	145,75%	79,36%	0,06%	996,43
20	51303	Troškovi naftnih derivata -autogas	498,22	1.000,00	1.197,55	240,37%	119,76%	0,02%	699,33
21	51304	Troškovi naftnih derivata (maziva)	10.050,04	12.000,00	9.263,28	92,17%	77,19%	0,17%	-786,76
22	51330	Troškovi električne energije	27.609,19	27.000,00	29.807,53	107,96%	110,40%	0,54%	2.198,34
23	51370	Troškovi vode	7.654,76	9.000,00	10.593,61	138,39%	117,71%	0,19%	2.938,85
24	513	Troškovi goriva i energije	255.612,91	285.000,00	307.324,04	120,23%	107,83%	5,61%	51.711,13

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2021. GODINU

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021.	Indeks (6/4)	Indeks (6/5)	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
25	52000	Troškovi bruto zarade	2.553.950,34	2.520.000,00	2.652.394,08	103,85%	105,25%	48,39%	98.443,74
26	520	Troškovi bruto zarada	2.553.950,34	2.520.000,00	2.652.394,08	103,85%	105,25%	48,39%	98.443,74
27	52210	Troškovi bruto naknada članovima Nadzornog odbora	29.617,90	29.850,00	27.806,08	93,88%	93,15%	0,51%	-1.811,82
28	522	Troškovi bruto naknada članovima Nadzornog odbora	29.617,90	29.850,00	27.806,08	93,88%	93,15%	0,51%	-1.811,82
29	52300	Troškovi bruto naknada članovima Odbora za reviziju	28.475,49	29.850,00	29.761,92	104,52%	99,70%	0,54%	1.286,43
30	52320	Troškovi bruto naknada članovima komisije	0,00	1.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
31	523	Troškovi bruto naknada čl. Odbora za reviziju, drugih odbora, kom.	28.475,49	30.850,00	29.761,92	104,52%	96,47%	0,54%	1.286,43
32	52430	Pomoć zaposlenim u skladu sa propisima o radu	29.358,00	20.000,00	23.953,00	81,59%	119,77%	0,44%	-5.405,00
33	524	Troškovi otpremnina, nagr. i pomoći u skladu sa propisima o radu	29.358,00	20.000,00	23.953,00	81,59%	119,77%	0,44%	-5.405,00
34	52500	Troškovi dnevnica na službenom putu	2.214,00	3.000,00	2.177,55	98,35%	72,59%	0,04%	-36,45
35	52510	Troškovi smještaja i ishrane na službenom putu	0,00	3.000,00	1.367,10	-	45,57%	0,02%	1.367,10
36	52520	Troškovi prevoza na službenom putu	275,50	2.000,00	381,38	138,43%	19,07%	0,01%	105,88
37	525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	2.489,50	8.000,00	3.926,03	157,70%	49,08%	0,07%	1.436,53
38	52900	Naknada troškova prevoza zaposlenim	79.917,62	80.000,00	83.150,30	104,05%	103,94%	1,52%	3.232,68
39	52990	Ostale naknade troškova zaposlenim (regres, 8.mart,vaskrs i zimnica)	142.304,24	145.000,00	206.738,53	145,28%	142,58%	3,77%	64.434,29
40	52991	Ostale naknade troškova zaposlenim -Božić	28.691,68	30.000,00	29.520,88	102,89%	98,40%	0,54%	829,20
41	52992	Ostale naknade troškova (topli obrok)	73.104,72	75.000,00	79.451,38	108,68%	105,94%	1,45%	6.346,66
42	529	Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	324.018,26	330.000,00	398.861,09	123,10%	120,87%	7,28%	74.842,83
43	53100	Troškovi prevoza	303,36	1.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-303,36
44	53130	Troškovi PTT usluga	19.922,89	20.000,00	17.919,66	89,95%	89,60%	0,33%	-2.003,23
45	53131	Troškovi PTT usluga-pošiljke	4.357,28	3.500,00	4.222,78	96,91%	120,65%	0,08%	-134,50
46	53150	Troškovi internet usluga i bežičnog prenosa podataka	1.903,33	1.800,00	1.816,92	95,46%	100,94%	0,03%	-86,41
47	531	Troškovi transportnih usluga	26.486,86	26.300,00	23.959,36	90,46%	91,10%	0,44%	-2.527,50
48	53200	Troškovi usluga na tekućem održavanju stalnih sredstava	18.208,12	20.000,00	23.938,99	131,47%	119,69%	0,44%	5.730,87

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021.	Indeks (6/4)	Indeks (6/5)	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
49	53210	Troškovi usluga na investicionom održavanju stalnih sredstava	0,00	2.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
50	532	Troškovi usluga održavanja	18.208,12	22.000,00	23.938,99	131,47%	108,81%	0,44%	5.730,87
51	53340	Zakupnina opreme	13.442,29	14.000,00	15.514,79	115,42%	110,82%	0,28%	2.072,50
52	53390	Troškovi ostalih zakupa	2.691,00	3.000,00	3.042,00	113,04%	101,40%	0,06%	351,00
53	533	Troškovi zakupa	16.133,29	17.000,00	18.556,79	115,02%	109,16%	0,34%	2.423,50
54	53500	Troškovi oglasa u novinama, TV	8.726,10	15.000,00	2.975,25	34,10%	19,84%	0,05%	-5.750,85
55	53520	Troškovi ulaganja u predmete na propagandnim porukama	3.687,37	5.000,00	5.844,15	158,49%	116,88%	0,11%	2.156,78
56	53590	Ostali troškovi za reklamu i propagandu	922,00	1.000,00	935,03	101,41%	93,50%	0,02%	13,03
57	535	Troškovi reklame i propagande	13.335,47	21.000,00	9.754,43	73,15%	46,45%	0,18%	-3.581,04
58	53900	Troškovi za usluge u prometu	10.195,00	11.000,00	10.965,00	107,55%	99,68%	0,20%	770,00
59	53920	Troškovi za usluge zaštite na radu	7.803,97	8.000,00	5.844,28	74,89%	73,05%	0,11%	-1.959,69
60	53960	Privremeni i povremeni poslovi	22.178,40	10.000,00	11.854,37	53,45%	118,54%	0,22%	-10.324,03
61	53981	Troškovi deponovanja-otpadne vode	453,00	1.000,00	404,95	89,39%	40,50%	0,01%	-48,05
62	53983	Troškovi deponovanja-čvrsti otpad	1.133.184,41	1.150.000,00	1.123.400,37	99,14%	97,69%	20,49%	-9.784,04
63	53990	Troškovi ostalih proizvodnih usluga	1.529,17	2.000,00	2.087,78	136,53%	104,39%	0,04%	558,61
64	539	Troškovi ostalih usluga	1.175.343,95	1.182.000,00	1.154.556,75	98,23%	97,68%	21,06%	-20.787,20
65	54000	Troškovi amortizacije koji se uključuju u poresku osnovicu	213.829,43	215.000,00	212.413,23	99,34%	98,80%	3,87%	-1.416,20
66	54020	Troškovi amortizacije zbog povećanja amortizacione osnovice po procjeni	81.624,95	85.000,00	97.030,53	118,87%	114,15%	1,77%	15.405,58
67	540	Troškovi amortizacije	295.454,38	300.000,00	309.443,76	104,73%	103,15%	5,65%	13.989,38
68	54140	Troškovi rezervisanja za otpremnine	14.724,85	5.000,00	6.417,24	43,58%	128,34%	0,12%	-8.307,61
69	541	Troškovi rezervisanja	14.724,85	5.000,00	6.417,24	43,58%	128,34%	0,12%	-8.307,61
70	55010	Troškovi revizije finansijskih izvještaja	5.000,00	5.000,00	5.000,00	100,00%	100,00%	0,09%	0,00
71	55020	Troškovi advokatskih usluga	6.796,00	10.000,00	16.053,00	236,21%	160,53%	0,29%	9.257,00
72	55030	Troškovi zdravstvenih usluga	1.171,90	7.000,00	1.137,60	97,07%	16,25%	0,02%	-34,30
73	55040	Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	0,00	2.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
74	55050	Troškovi stručnog usavršavanja-seminari	1.176,41	5.000,00	1.783,23	151,58%	35,66%	0,03%	606,82

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2021. GODINU

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021.	Indeks (6/4)	Indeks (6/5)	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
75	55060	Troškovi izmjena na postojećim programima	3.600,00	5.000,00	3.600,00	100,00%	72,00%	0,07%	0,00
76	55090	Ostale neproizvodne usluge	17.467,32	20.000,00	16.351,28	93,61%	81,76%	0,30%	-1.116,04
77	550	Troškovi neproizvodnih usluga	35.211,63	54.000,00	43.925,11	124,75%	81,34%	0,80%	8.713,48
78	55100	Troškovi reprezentacije u poslovnim prostorijama	8.148,44	6.000,00	4.052,26	49,73%	67,54%	0,07%	-4.096,18
79	55110	Troškovi reprezentacije na sajamskim i drugim manifestacijama	0,00	0,00	3.646,75	-	-	0,07%	3.646,75
80	55120	Troškovi ugostiteljskih usluga u užem smislu (hrana i piće)	1.169,07	5.000,00	1.864,80	159,51%	37,30%	0,03%	695,73
81	55140	Troškovi ugostiteljskih usluga prilikom proslava	1.190,00	2.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-1.190,00
82	55150	Troškovi za poklone	0,00	2.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
83	55190	Ostali troškovi reprezentacije	0,00	3.000,00	0,00	-	0,00%	0,00%	0,00
84	551	Troškovi reprezentacije	10.507,51	18.000,00	9.563,81	91,02%	53,13%	0,17%	-943,70
85	55200	Premija osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme	2.731,17	3.000,00	3.927,19	143,79%	130,91%	0,07%	1.196,02
86	55240	Premija osiguranja od odgovornosti prema trećim licima	1.164,80	1.500,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-1.164,80
87	55260	Premija za obavezno osiguranje lica	8.084,59	8.500,00	8.889,15	109,95%	104,58%	0,16%	804,56
88	552	Troškovi premija osiguranja	11.980,56	13.000,00	12.816,34	106,98%	98,59%	0,23%	835,78
89	55300	Troškovi platnog prometa-Naša banka	634,44	700,00	1.128,29	177,84%	161,18%	0,02%	493,85
90	55301	Troškovi platnog prometa-Sberbanka	270,25	300,00	168,00	62,16%	56,00%	0,00%	-102,25
91	55302	Troškovi platnog prometa-Nova banka	305,40	500,00	212,80	69,68%	42,56%	0,00%	-92,60
92	55303	Troškovi platnog prometa-Komercijalna banka	63,60	200,00	66,95	105,27%	33,48%	0,00%	3,35
93	55304	Troškovi platnog prometa-devizni račun	24,00	100,00	10,50	43,75%	10,50%	0,00%	-13,50
94	55305	Troškovi platnog prometa-Addiko banka	4.727,01	4.500,00	7.127,72	150,79%	158,39%	0,13%	2.400,71
95	55306	Troškovi platnog prometa -NLB banka	202,00	300,00	271,70	134,50%	90,57%	0,00%	69,70
96	55310	Troškovi platnog prometa-garancije	1.679,17	2.000,00	1.344,84	80,09%	67,24%	0,02%	-334,33
97	553	Troškovi platnog prometa	7.905,87	8.600,00	10.330,80	130,67%	120,13%	0,19%	2.424,93
98	55400	Članarine privrednim udruženjima	240,00	0,00	180,00	75,00%	-	0,00%	-60,00
99	55420	Članarine poslovnim udruženjima	500,00	1.000,00	500,00	100,00%	50,00%	0,01%	0,00

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021.	Indeks (6/4)	Indeks (6/5)	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
100	554	Troškovi članarina	740,00	1.000,00	680,00	91,89%	68,00%	0,01%	-60,00
101	55500	Porez na imovinu	6.901,30	7.000,00	8.276,13	119,92%	118,23%	0,15%	1.374,83
102	55510	Naknada za opštekorisna dejstva šuma	3.623,83	3.500,00	3.970,67	109,57%	113,45%	0,07%	346,84
103	55520	Naknada za protivpožarnu zaštitu	1.509,75	1.500,00	1.632,11	108,10%	108,81%	0,03%	122,36
104	55540	Naknada za korišćenje i zagađenje voda	2.219,74	2.000,00	2.720,26	122,55%	136,01%	0,05%	500,52
105	55570	Komunalna i republička taksa na firmu	1.150,00	1.150,00	1.030,00	89,57%	89,57%	0,02%	-120,00
106	55571	Komunalna naknada-opštinska	6.168,36	6.168,00	6.168,36	100,00%	100,01%	0,11%	0,00
107	555	Troškovi poreza	21.572,98	21.318,00	23.797,53	110,31%	111,63%	0,43%	2.224,55
108	55600	Doprinosi za profesionalnu rehabilitaciju invalida	5.450,46	5.500,00	5.775,99	105,97%	105,02%	0,11%	325,53
109	55691	Ostali doprinosi na teret troškova-volonteri	756,39	5.000,00	2.388,94	315,83%	47,78%	0,04%	1.632,55
110	556	Troškovi doprinosa	6.206,85	10.500,00	8.164,93	131,55%	77,76%	0,15%	1.958,08
111	55900	Troškovi oglasa u štampi	1.633,41	2.000,00	1.974,52	120,88%	98,73%	0,04%	341,11
112	55911	RTV taksa-porez na posjedovanje tv aparata	97,50	90,00	90,00	92,31%	100,00%	0,00%	-7,50
113	55913	Sudske takse po izvršnim postupcima	39.350,79	50.000,00	61.987,66	157,53%	123,98%	1,13%	22.636,87
114	55915	Sudske takse-ostale	2.794,61	5.000,00	1.916,50	68,58%	38,33%	0,03%	-878,11
115	55920	Sudski troškovi i troškovi vještačenja	250,00	1.000,00	100,00	40,00%	10,00%	0,00%	-150,00
116	55930	Troškovi pretplate na časopise i stručne publikacije	1.228,42	2.000,00	1.229,42	100,08%	61,47%	0,02%	1,00
117	55940	Troškovi stipendija	660,00	0,00	0,00	0,00%	-	0,00%	-660,00
118	55950	Troškovi za registraciju vozila	25.899,97	30.000,00	27.380,83	105,72%	91,27%	0,50%	1.480,86
119	55990	Ostali nematerijalni troškovi	1.934,50	10.000,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-1.934,50
120	559	Ostali nematerijalni troškovi	73.849,20	100.090,00	94.678,93	128,21%	94,59%	1,73%	20.829,73
121	56000	Kamate iz odnosa sa povezanim pravnim licima	91,21	100,00	332,05	364,05%	332,05%	0,01%	240,84
122	560	Finansijski rashodi	91,21	100,00	332,05	364,05%	332,05%	0,01%	240,84
123	56190	Kamate po ostalim finansijskim obavezama	21,51	10.000,00	9,86	45,84%	0,10%	0,00%	-11,65
124	561	Rashodi kamata	21,51	10.000,00	9,86	45,84%	0,10%	0,00%	-11,65
125	57010	Neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja nekretnina	1.184.150,00	0,00	0,00	0,00%	-	0,00%	- 1.184.150,00

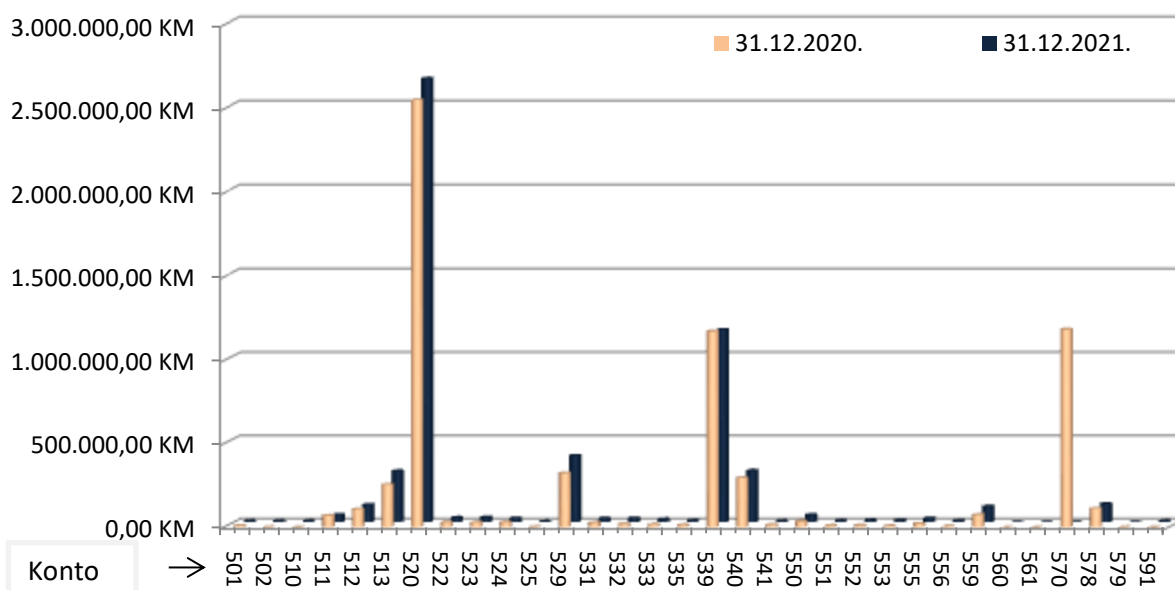

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2021. GODINU

RB	Konto	Naziv konta	Ostvarenje 31.12.2020.	Plan za 2021. godinu	Ostvarenje 31.12.2021.	Indeks (6/4)	Indeks (6/5)	% učešća (6)	Razlika ostvarenja (6-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
126	57020	Neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja postrojenja i opreme	3.422,36	5.000,00	340,01	9,93%	6,80%	0,01%	-3.082,35
127	570	Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	1.187.572,36	5.000,00	340,01	0,03%	6,80%	0,01%	1.187.232,35
128	57800	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca	111.078,90	80.000,00	102.504,19	92,28%	128,13%	1,87%	-8.574,71
129	57810	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca-povezana pr.lica	578,75	0,00	0,00	0,00%	-	0,00%	-578,75
130	57820	Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca	278,33	10.000,00	7.812,74	2807,01%	78,13%	0,14%	7.534,41
131	578	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	111.935,98	90.000,00	110.316,93	98,55%	122,57%	2,01%	-1.619,05
132	57900	Kalo,rastur,kvar i lom zaliha materijala	265,85	0,00	13,00	4,89%	-	0,00%	-252,85
133	57940	Kazne za privredne presteupe i prekršaje	760,80	0,00	0,00	0,00%	-	0,00%	-760,80
134	57970	Porez na dodatu vrijednost na prekomjerni kalo,rastur,kvar i lom	44,09	500,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	-44,09
135	57990	Nepomenuti ostali rashodi	0,11	1.000,00	2,29	2081,82%	0,23%	0,00%	2,18
136	579	Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	1.070,85	1.500,00	15,29	1,43%	1,02%	0,00%	-1.055,56
137	59100	Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina koji nisu mat.značajni	0,00	5.000,00	6.554,10	-	131,08%	0,12%	6.554,10
138	591	Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	0,00	5.000,00	6.554,10	-	131,08%	0,12%	6.554,10
		UKUPNO	6.440.996,08	5.338.108,00	5.481.651,12	85,11%	102,69%	100,00%	-959.344,96

Tabela 22. Ostvareni rashodi AD „Komunalac“ Bijeljina na dan 31.12.2020. i 31.12.2021. godine

Uporedni prikaz ostvarenih rashoda tekuće i prethodne godine prikazan je na grafikonu 2.

Slika 2. Ostvareni rashodi na dan 31.12.2020. i 31.12.2021. godine.

Analiza ostvarenih rashoda, kao i poređenje rashoda tekuće godine sa prethodnom godinom, vrši se preko sintetičkih konta.

501 – Nabavna vrijednost prodate robe (0,12% učešća u ukupnim rashodima (UR))

Rashodi evidentirani u okviru konta 501, ostvareni su po osnovu nabavne vrijednosti prodate robe na malo.

Navedeni rashodi u tekućoj godini, manji su za 2.370,42 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane rashode manji za 25,97%, odnosno za 4.244,00 KM.

502 – Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje (0,12% učešća u UR)

U okviru troškova nabavne vrijednosti prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje evidentira se nabavna vrijednost prodate opreme, odnosno kontejnera, koji su nabavljeni radi dalje prodaje.

U tekućoj godini, rashodi su ostvareni u iznosu od 6.545,00 KM i isti su veći za 91% u odnosu na rashode iz prethodne godine, koji su evidentirani u iznosu od 1.190,00 KM.

511 – Troškovi materijala za izradu učinaka (0,81% učešća u UR)

Troškovi materijala za izradu učinaka ostvaruju se evidentiranjem osnovnog materijala i sirovina za izradu učinaka.

Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, manji su za 36,73%, odnosno za 25.810,48 KM od ostvarenja prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 25,89%, odnosno za 15.535,98 KM.

512 – Troškovi režijskog materijala (1,91% učešća u UR)

U okviru troškova režijskog materijala evidentiraju se utrošene auto-gume, koje se u cjelini otpisuju u periodu nabavke, utrošena HTZ oprema, koja se u cjelini otpisuje u periodu nabavke, materijal i dijelovi utrošeni za tekuće održavanje osnovnih sredstava i utrošeni ostali režijski materijal, odnosno kancelarijski materijal.

Troškovi režijskog materijala, ostvareni u tekućoj godini, manji su za 3,56%, odnosno za 3.861,37 KM u odnosu na troškove ostvarene u prethodnoj godini, prvenstveno zbog:

- troškova otpisa novih auto-guma, koji su manji za 1.519,52 KM,
- troškova otpisa protektiranih auto-guma, koji su manji za 2.160,00 KM,
- troškova novih rezervnih dijelova, koji su manji za 1.912,18 KM,
- troškova polovnih rezervnih dijelova, koji su manji za 2.048,00 KM i
- troškova kancelarijskog materijala, koji su manji za 2.144,71 KM.

Troškovi HTZ opreme su povećani u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 5.923,04 KM, prvenstveno zbog nabavke zimskih jakni, koje se nabavljaju svake dvije godine.

513 – Troškovi goriva i energije (5,61% učešća u UR)

U okviru sintetičkog konta 513 analitički se evidentiraju troškovi goriva i maziva, troškovi električne energije i troškovi vode.

Troškovi goriva i energije u tekućoj godini su veći za 20,23%, odnosno za 51.711,13 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 7,83%.

Značajno povećanje troškova tekuće godine primjetno je na troškovima nafte i naftnih derivata, dok su troškovi električne energije i vode neznatno uvećani u odnosu na troškove iz prethodne godine.

520 – Troškovi bruto zarada (48,39% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi bruto zarada, ostvareni u 2021. godini, veći su za 3,85%, odnosno za 98.443,74 KM u odnosu na troškove ostvarene u istom periodu prošle godine, dok su i u odnosu na planirane troškove veći za 5,25%, prvenstveno po osnovu povećanja broja zaposlenih radnika i povećanja bruto plata za određena radna mjesta. Prosječan broj zaposlenih je u tekućoj godini povećan u odnosu na prethodnu godinu za dva radnika.

522 i 523 – Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl. (1,05% učešća u UR)

Troškovi evidentirani u okviru sintetičkih konta 522 i 523, su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 57.568,00 KM, što je neznatno niže od ostvarenja prethodne godine.

524 – Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu (0,44% učešća u UR)

Troškovi evidentirani u okviru konta 524 se odnose na troškove pomoći zaposlenim u skladu sa propisima o radu.

Navedeni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, manji su od ostvarenja prethodne godine za 18,41%, odnosno za 5.405,00 KM, prvenstveno zbog manjeg broja isplata na ime pomoći zaposlenim radnicima.

525 – Troškovi zaposlenih na službenom putu (0,04% učešća u UR)

U okviru troškova zaposlenih na službenom putu evidentiraju se troškovi dnevnica na službenom putu, troškovi smještaja i ishrane na službenom putu, troškovi prevoza na službenom putu i naknade za korišćenje sopstvenog vozila u poslovne svrhe.

Troškovi zaposlenih na službenom putu, u tekućoj godini su veći za 57,70%, odnosno za 1.436,53 KM od ostvarenja prethodne godine, prvenstveno zbog povećanih troškova smještaja i ishrane na službenom putu, koji su u tekućoj godini ostvareni u iznosu od 1.367,10 KM.

529 – Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda (7,28% učešća u UR)

U okviru troškova bruto ostalih ličnih rashoda evidentiraju se naknade troškova prevoza na radno mjesto i sa radnog mjesta i ostale naknade troškova zaposlenim, poslodavcima i drugim fizičkim licima.

Navedeni troškovi su u tekućoj godini uvećani za 23,10% u odnosu na troškove prethodne godine, odnosno za 74.842,83 KM, prvenstveno zbog povećanih naknada troškova prevoza radnika, koji su veći za 3.232,68 KM, ostalih naknada troškova zaposlenim, koji su veći za 64.434,29 KM (zbog većeg iznosa naknade na ime regresa i isplaćene naknade za zimnicu, koja nije isplaćivana u prethodnim godinama), troškova na ime naknade za Božić, koji su veći za 829,20 KM i troškova toplog obroka u tekućoj godini, koji su veći za 6.346,66 KM u odnosu na troškove iz prethodne godine.

531 – Troškovi transportnih usluga (0,44% učešća u UR)

Troškove transportnih usluga čine troškovi prevoza, troškovi PTT usluga i troškovi internet usluga i bežičnog prenosa podataka.

Troškovi transportnih usluga, ostvareni u tekućoj godini, su u odnosu na troškove prethodne godine manji za 9,54%, odnosno za 2.527,50 KM, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 8,90%, prvenstveno zbog smanjenih troškova PTT usluga.

532 – Troškovi usluga održavanja (0,44% učešća u UR)

U okviru troškova usluga održavanja, evidentirani su troškovi za usluge na tekućem održavanju stalnih materijalnih sredstava.

Troškovi usluga održavanja u tekućoj godini su veći za 31,47%, odnosno za 5.730,87 KM u odnosu na troškove usluga održavanja iz prethodne godine, prvenstveno zbog zastarjele opreme koja zahtjeva dodatna ulaganja.

533 – Troškovi zakupa (0,34% učešća u UR)

U okviru troškova zakupa evidentiraju se troškovi zakupnina opreme i troškovi ostalih zakupnina, koji su u tekućoj godini veći za 15,02%, odnosno za 2.423,50 KM. Na kontu 53340- Zakupnina opreme, evidentirani su troškovi zakupa privatnog automobila u poslovne svrhe u iznosu od 15.514,79 KM.

535 – Troškovi reklame i propagande (0,18% učešća u UR)

Troškovi reklame i propagande ostvareni su evidentiranjem troškova oglasa u novinama, časopisima, na radiju, televiziji i sl. i troškova ulaganja u predmete na kojima se nalaze propagandne poruke, a koji se dijele besplatno (olovke, privjesci, kese, rokovnici i sl.)

Troškovi reklame i propagande u tekućoj godini su manji za 26,85%, odnosno za 3.581,04 KM u odnosu na isti period prethodne godine, dok su u odnosu na planirane manji za 53,55%.

539 – Troškovi ostalih usluga (21,06% učešća u UR)

U okviru troškova ostalih usluga evidentirani su troškovi za usluge zaštite na radu, troškovi naknade za korišćenje auto-puta, troškovi naknade po osnovu povremenih i privremenih poslova, troškovi usluga deponovanja otpada (čvrsti komunalni otpad i otpadne vode) i troškovi ostalih proizvodnih usluga.

Troškovi ostalih usluga u tekućoj godini su manji za 2,32%, odnosno za 20.787,20 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog smanjenih troškova privremenih i povremenih poslova, koji su manji za 10.324,03 KM.

Troškovi usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada, u tekućoj godini su manji za 9.784,04 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

U okviru troškova za usluge u prometu u tekućoj godini evidentiran je trošak angažovanja službenog lica MUP-a za usluge rada specijalnog vozila za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila u iznosu od 10.965,00 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren u iznosu od 10.195,00 KM.

540 – Troškovi amortizacije (5,65% učešća u UR)

Troškovi amortizacije, koji su ostvareni u tekućoj godin, su veći za 4,73%, odnosno za 13.989,38 KM u odnosu na troškove amortizacije iz prethodne godine.

541 – Troškovi rezervisanja (0,12% učešća u UR)

U okviru troškova rezervisanja u tekućoj godini evidentirani su troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 6.417,24 KM, dok su u prethodnoj godini evidentirani troškovi rezervisanja u iznosu od 14.724,85 KM.

550 – Troškovi neproizvodnih usluga (0,80% učešća u UR)

Troškove neproizvodnih usluga čine troškovi revizije finansijskih izvještaja, troškovi advokatskih usluga, troškovi zdravstvenih usluga, troškovi stručnog usavršavanja (seminari, simpozijumi i sl.), troškovi izmjena koje se vrše na postojećim programima za računare i troškovi ostalih neproizvodnih usluga.

Troškovi neproizvodnih usluga u tekućoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 43.925,11 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 35.211,63 KM. Povećanje troškova evidentirano je na troškovima advokatskih usluga, koji su već za 9.257,00 KM i troškovima seminara koji su veći za 606,82 KM. Troškovi zdravstvenih usluga, su manji za 34,30 KM i troškovi ostalih neproizvodnih usluga, su manji za 1.116,04 KM u tekućoj godini u odnosu na isti period prethodne godine.

551 – Troškovi reprezentacije (0,17% učešća u UR)

U okviru troškova reprezentacije, ostvareni su troškovi reprezentacije u poslovnim prostorijama, troškovi ugostiteljskih usluga u užem smislu, troškovi ishrane i prenočišta poslovnih partnera, troškovi za poklone i ostali troškovi reprezentacije.

Troškovi reprezentacije u tekućoj godini su manji za 8,98%, odnosno za 943,70 KM od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 46,87%.

552 – Troškovi premija osiguranja (0,23% učešća u UR)

Troškovi premija osiguranja se odnose na troškove premija osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme, troškove premije osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i troškove premije za obavezno osiguranje lica.

Troškovi premije osiguranja su u tekućoj godini veći za 6,98% od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 1,41%.

553 – Troškovi platnog prometa (0,19% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi platnog prometa se sastoje od troškova platnog prometa u zemlji i troškova bankarskih usluga (garancije i slično).

Troškovi platnog prometa u 2021. godini su veći za 20,13% u odnosu na troškove iz prethodne godine, zbog povećanih provizija bankarskih usluga u tekućoj godini.

554 – Troškovi članarina (0,01% učešća u ukupnim rashodima)

U okviru troškova članarina evidentiraju se članarine privrednim komorama i članarine poslovnim udruženjima.

Troškovi članarina tekuće godine su smanjeni za 8,11% u odnosu na ostvarenja troškova iz prethodne godine.

555 – Troškovi poreza (0,43% učešća u ukupnim rashodima)

Troškovi poreza se sastoje od troškova poreza na imovinu, naknada za opštekorisna dejstva šuma, naknada za protivpožarnu zaštitu, naknada za korišćenje i zagađenje voda i komunalne i republičke takse na firmu.

Troškovi poreza tekuće godine su povećani za 2.224,55 KM u odnosu na troškove iz prethodne godine, zbog većeg poreza na imovinu, koji je veći za 1.374,83 KM i djelimičnog povećanja ostalih poreza.

556 – Troškovi doprinosa (0,15% učešća u UR)

U okviru troškova doprinosa evidentiraju se troškovi doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida i ostali doprinosi na teret troškova perioda, koji se odnose na obračunate doprinose volonterima.

Troškovi doprinosa u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 31,55%, odnosno za 1.958,08 KM, zbog većih troškova doprinosa za volontere, koji su u tekućoj godini veći za 1.632,55 KM.

559 – Ostali nematerijalni troškovi (1,73% učešća u ukupnim rashodima)

Ostali nematerijalni troškovi se sastoje od troškova oglasa u štampi i drugim medijima, taksi (RTV, sudske i sl.), troškova pretplate na časopise i stručne publikacije, troškova registracije vozila i ostalih nematerijalnih troškova.

Ostali nematerijalni troškovi, ostvareni u tekućoj godini, su u odnosu na ostvarenje prethodne godine veći za 28,21%, odnosno za 20.829,73 KM, dok su u odnosu na plan manji za 5,41%.

Najveće povećanje u okviru ostalih nematerijalnih troškova evidentno je na troškovima sudskih taksi, zbog većeg broja pokrenutih prijedloga za izvršenje u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi za registraciju vozila, u tekućoj godini povećani su za 1.480,86 KM u odnosu na troškove prethodne godine.

560 – Finansijski rashodi po osnovu odnosa sa povezanim pravnim licima (0,01% učešća u UR)

Rashodi po osnovu kamata iz odnosa sa povezanim pravnim licima, u tekućoj godini su ostvareni u iznosu od 332,05 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 91,21 KM.

561 – Rashodi kamata (0,00% učešća u UR)

U okviru rashoda kamata evidentirani su rashodi kamata po ostalim finansijskim obavezama, koji su u tekućoj godini ostvareni u iznosu od 9,86 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 21,51 KM.

570 – Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme (0,01% učešća u UR)

U okviru sintetičkog konta 570, u tekućoj godini evidentirana je neotpisana vrijednosti i dodatnih troškova rashodovanja **opreme** po popisu u iznosu od 340,01 KM, dok je u prethodnoj godini evidentirano sljedeće:

1. Neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja **nekretnina** u iznosu od 1.184.150,00 KM. Navedeni troškovi su nastali isknjižavanjem 5 katastarskih parcela, koje su bile evidentirane u poslovnim knjigama Društva, nad kojima je AD „Komunalac“ Bijeljina imao pravo raspolaganja i korištenja, a koje su izgubljene po osnovu pravosnažnih sudskih presuda u korist Grada Bijeljina.
2. Neotpisana vrijednosti i dodatnih troškova rashodovanja **opreme** po popisu u iznosu od 3.422,36 KM.

578 – Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (2,01% učešća u UR)

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca i rashode po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca koji nisu povezana pravna lica.

Navedeni rashodi, ostvareni u tekućoj godini, manji su za 1.619,05 KM, odnosno za 1,45% u odnosu na iste rashode iz prethodne godine, zbog manjih rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca, koji su manji za 8.574,71 KM.

Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca u tekućoj godini su povećani za 7.534,41 KM.

579 – Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi (0,00% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostalih rashoda evidentiraju se: kalo, rastur, kvar i lom zaliha materijala i robe, troškovi sudskih i drugih sporova, kazne za privredne prestupe i prekršaje, naknade štete trećim licima, PDV na prekomjerni kalo, rastur, kvar i lom i nepomenuti ostali rashodi.

Navedeni rashodi u tekućoj godini ostvareni su u iznosu od 15,29 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 1.070,85 KM. Od navedenih rashoda iz prethodne godine, potrebno je istaći rashode za kazne za privredne prestupe i prekršaje u iznosu od 760,80 KM i kalo, rastur, kvar i lom u iznosu od 265,85 KM.

591 – Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina (0,12% učešća u UR)

U okviru rashoda po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina, evidentirana je ispravka pogrešno utvrđenih odloženih poreskih prihoda perioda (greška na elektronskom obrascu Poreske uprave Republike Srpske) u iznosu od 6.554,10 KM. Greška je otkrivena prilikom predaje Poreskog bilansa, u kom je utvrđen poreski dobitak tekuće godine u iznosu od 65.541 KM i isti se umanjuje za ulaganja u proizvodnju u iznosu od 65.541 KM.

3.3 Neto dobitak

U Bilansu uspjeha na AOP-u 294, u koloni “tekuća godina”, evidentiran je dobitak prije oporezivanja, kao rezultat razlike ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine, u iznosu od 190.734 KM. U Bilansu uspjeha na AOP-u 296, evidentirani su poreski rashodi perioda u iznosu od 25.210 KM, nastali kao rezultat poreskog dobitka tekuće godine u iznosu od 252.098 KM.

Ukupan neto dobitak tekuće godine, koji je utvrđen u glavnom obrascu Bilansa uspjeha i iskazan na AOP-u 299 u koloni broj 4, iznosi 165.524 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren neto gubitak u iznosu od 1.257.535 KM.

U Bilansu stanja na AOP-u 121 iskazan je neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 254.991 KM, koji je nastao kao razlika dobitka po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima u iznosu od 89.467 KM i neto dobitka tekuće godine u iznosu od 165.524 KM.

Prenos formiranih revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima u ukupnom iznosu od 89.467 KM knjižen je stavom 330/341, u skladu sa odredbama MRS-16.

Preneseni dio revalorizacionih rezervi u iznosu od 89.407 KM je razlika između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme prije revalorizacije.

Preneseni dio revalorizacionih rezervi u iznosu od 60 KM predstavlja raspoložive revalorizacione rezerve otpisane opreme.

U „Izveštaju o ostalim dobitcima i gubicima perioda“ na AOP-u 417 iskazan je ukupan neto dobitak u obračunskom periodu u iznosu od 165.524 KM.

3.4 Neto dobitak u Poreskom bilansu

U 2021. godini iskazan je dobitak prije oporezivanja u iznosu od **190.734 KM**.

Poreska osnovica za tekuću godinu uvećava se za **132.705 KM**, zbog sljedećih rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu:

- kamate zbog nebagovremeno plaćenih obaveza u iznosu od 342 KM;
- rashodi koji nisu u vezi sa djelatnošću koju poreski obveznik obavlja u iznosu od 19.706 KM;
- rashodi amortizacije koji se ne priznaju u iznosu od 97.031 KM;
- rashodi rezervisanja u iznosu od 1.120 KM;
- rashodi reprezentacije koji se ne priznaju u iznosu od 6.694 KM i
- rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja koja se ne priznaju u iznosu od 7.812 KM.

Poreska osnovica za tekuću godinu smanjuje se za ukupan iznos od **29.469 KM** po osnovu priznatih rashoda sumnjivih i spornih potraživanja.

Poreski dobitak tekuće godine iznosi 293.970 KM i isti se umanjuje za ulaganja u proizvodnju u iznosu od 41.871,80 KM.

U 2021. godini obračunat je porez na dobit u iznosu od 25.209,82 KM.

Za potrebe iskazivanja transakcija između povezanih pravnih lica sa poreskog aspekta, izrađena je Studija o transfernim cijenama na osnovu propisa koji važe u godini koja se završava na dan 31.12.2021. godine.

Studija je rezultat pripremljene dokumentacije kojom se dokazuju transakcije između povezanih društava i izrađena je sa ciljem određivanja tržišnih cijena u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit RS, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit RS i druge referentne zakonske i profesionalne regulative.

Na osnovu člana 32 Zakona o porezu na dobit RS može se tvrditi da transakcije sa povezanim licem koje je imao obveznik AD “Komunalac” Bijeljina jesu tržišne, jer je ispunjen zakonom definisan uslov principa „van dohvata ruke“.

U skladu sa rezultatima standardizovane studije, može se zaključiti da prihodi i rashodi koje je iz odnosa sa povezanim licima ostvario obveznik AD “Komunalac” Bijeljina *jesu u skladu sa principom van dohvata ruke* i da je transakcija između povezanih lica rezultirala dovoljnim plaćanjem poreza od strane AD “Komunalac” Bijeljina u RS.

Dakle, nije potrebno izvršiti korekciju poreske osnovice poreza na dobit po osnovu transfernih cijena koje se iskazuju u poreskom bilansu za 2021. godinu.

3.5 Rezultat poslovanja po službama Društva

RB	Konto	Naziv konta	Služba za organizaciju pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Zajednički poslovi	Služba održavanja gradskog zelenila	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1	50100	Nabavna vrijednost prodane robe na malo-rasadnik	0,00	0,00	0,00	5.105,62	5.105,62
2	50101	Nabavna vrijednost prodane robe na malo-gotovinska	0,00	0,00	0,00	1.353,40	1.353,40
3	50102	Nabavna vrijednost prodane robe na malo-žiralna	0,00	0,00	0,00	296,98	296,98
4	501	Nabavna vrijednost prodane robe	0,00	0,00	0,00	6.756,00	6.756,00
5	50230	Nabavna vrijednost prodatih postr. i opreme namijenjenih prodaji	0,00	6.545,00	0,00	0,00	6.545,00
6	502	Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje	0,00	6.545,00	0,00	0,00	6.545,00
7	51000	Nabavka materijala	0,00	0,00	0,00	7.038,89	7.038,89
8	510	Nabavka materijala	0,00	0,00	0,00	7.038,89	7.038,89
9	51100	Troškovi sirovina i materijala	1.261,75	22.049,58	6.794,90	14.357,79	44.464,02
10	511	Troškovi materijala za izradu	1.261,75	22.049,58	6.794,90	14.357,79	44.464,02
11	51210	Otpis auto-guma	0,00	5.347,59	0,00	292,31	5.639,90
12	51211	Otpis auto-guma-(protekt)	0,00	7.000,00	0,00	1.400,00	8.400,00
13	51220	Otpis HTZ opreme	1.707,54	18.408,05	738,41	4.701,46	25.555,46
14	51240	Troškovi rezervnih dijelova-novi	0,00	49.248,35	0,00	3.034,90	52.283,25
15	51241	Troškovi rezervnih dijelova-polovni	0,00	200,00	0,00	0,00	200,00
16	51250	Troškovi kancelarijskog materijala	670,64	913,26	10.812,87	192,58	12.589,35
17	512	Troškovi režijskog materijala	2.378,18	81.117,25	11.551,28	9.621,25	104.667,96
18	51301	Troškovi naftnih derivata-dizel E5	0,00	245.609,04	6.448,01	1.230,69	253.287,74
19	51302	Troškovi naftnih derivata -benzin	0,00	530,69	0,00	2.643,64	3.174,33
20	51303	Troškovi naftnih derivata -autogas	0,00	1.197,55	0,00	0,00	1.197,55
21	51304	Troškovi naftnih derivata (maziva)	0,00	8.356,46	0,00	906,82	9.263,28
22	51330	Troškovi električne energije	2.169,84	5.733,03	19.854,69	2.049,97	29.807,53
23	51370	Troškovi vode	4.819,03	3.637,76	1.566,92	569,90	10.593,61
24	513	Troškovi goriva i energije	6.988,87	265.064,53	27.869,62	7.401,02	307.324,04
25	52000	Troškovi bruto zarada	172.335,86	1.190.640,39	1.028.923,53	262.518,41	2.654.418,19
26	520	Troškovi bruto zarada	172.335,86	1.190.640,39	1.026.899,42	262.518,41	2.652.394,08
27	52210	Troškovi bruto naknada članovima Nadzornog odbora	0,00	0,00	27.806,08	0,00	27.806,08
28	522	Troškovi bruto naknada članovima Nadzornog odbora	0,00	0,00	27.806,08	0,00	27.806,08
29	52300	Troškovi bruto naknada članovima Odbora za reviziju	0,00	0,00	29.761,92	0,00	29.761,92
30	52320	Troškovi bruto naknada čl. komisije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31	523	Troškovi bruto naknada čl. odbora za reviziju, drugih odbora, kom.	0,00	0,00	29.761,92	0,00	29.761,92
32	52430	Pomoć zaposlenim u skladu sa propisima o radu	994,00	12.887,00	10.072,00	0,00	23.953,00
33	524	Troškovi otpremnina, nagr. i pomoći u skladu sa propisima o radu	994,00	12.887,00	10.072,00	0,00	23.953,00
34	52500	Troškovi dnevnica na službenom putu	0,00	741,85	1.435,70	0,00	2.177,55
35	52510	Troškovi smještaja i ishrane na sl.putu	0,00	455,67	911,43	0,00	1.367,10
36	52520	Troškovi prevoza na službenom putu	0,00	127,13	254,25	0,00	381,38

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2021. GODINU

RB	Konto	Naziv konta	Služba za organizaciju pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Zajednički poslovi	Služba održavanja gradskog zelenila	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
37	525	Troškovi zaposlenih na službenom putu	0,00	1.324,65	2.601,38	0,00	3.926,03
38	52900	Naknada troškova prevoza zaposlenim	5.448,80	48.360,00	18.441,60	10.899,90	83.150,30
39	52990	Ostale naknade troškova zaposlenim (regres, 8.mart,vaskrs i zimnica)	15.664,02	116.734,56	73.654,46	30.206,37	236.259,41
40	52991	Ostale naknade troškova zaposlenim	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
41	52992	Ostale naknade troškova (topli obrok)	5.958,90	38.136,96	25.821,28	9.534,24	79.451,38
42	529	Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	27.071,72	203.231,52	117.917,34	50.640,51	398.861,09
43	53100	Troškovi prevoza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
44	53130	Troškovi PTT usluga	569,85	4.095,67	12.772,58	481,56	17.919,66
45	53131	Troškovi PTT usluga-pošiljke	0,00	111,04	4.111,74	0,00	4.222,78
46	53150	Troškovi internet usluga i bežičnog prenosa podataka	90,00	326,41	1.100,51	300,00	1.816,92
47	531	Troškovi transportnih usluga	659,85	4.533,12	17.984,83	781,56	23.959,36
48	53200	Troškovi usluga na tekućem održavanju stalnih sredstava	1.987,73	14.341,72	6.866,27	743,27	23.938,99
49	53210	Troškovi usluga na investicionom održavanju stalnih sredstava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
50	532	Troškovi usluga održavanja	1.987,73	14.341,72	6.866,27	743,27	23.938,99
51	53340	Zakupnina opreme	0,00	1.423,97	14.090,82	0,00	15.514,79
52	53390	Troškovi ostalih zakupa	0,00	0,00	3.042,00	0,00	3.042,00
53	533	Troškovi zakupa	0,00	1.423,97	17.132,82	0,00	18.556,79
54	53500	Troškovi oglasa u novinama,TV	0,00	0,00	2.975,25	0,00	2.975,25
55	53520	Troškovi ulaganja u predmete na propagandnim porukama	0,00	0,00	5.844,15	0,00	5.844,15
56	53590	Ostali troškovi za reklamu i propagandu	0,00	0,00	935,03	0,00	935,03
57	535	Troškovi reklame i propagande	0,00	0,00	9.754,43	0,00	9.754,43
58	53900	Troškovi za usluge u prometu	0,00	10.965,00	0,00	0,00	10.965,00
59	53920	Troškovi za usluge zaštite na radu	1.250,00	2.094,28	1.250,00	1.250,00	5.844,28
60	53960	Privremeni i povremeni poslovi	0,00	5.090,62	6.763,75	0,00	11.854,37
61	53981	Troškovi deponovanja-otpadne vode	61,95	343,00	0,00	0,00	404,95
62	53983	Troškovi deponovanja-čvrsti otpad	0,00	1.123.400,37	0,00	0,00	1.123.400,37
63	53990	Troškovi ostalih proizvodnih usluga	0,00	128,21	0,00	1.959,57	2.087,78
64	539	Troškovi ostalih usluga	1.311,95	1.142.021,48	8.013,75	3.209,57	1.154.556,75
65	54000	Troškovi amortizacije koji se uključuju u poresku osnovicu	15.997,36	134.479,80	54.879,48	7.045,56	212.402,20
66	54020	Troškovi amortizacije zbog povećanja amortizacije osnovice po procjeni	7.308,82	61.440,65	25.073,14	3.218,95	97.041,56
67	540	Troškovi amortizacije	23.306,18	195.920,45	79.952,62	10.264,51	309.443,76
68	54140	Troškovi rezervisanja za otpremnine	481,35	3.080,64	2.085,09	770,16	6.417,24
69	541	Troškovi rezervisanja	481,35	3.080,64	2.085,09	770,16	6.417,24
70	55010	Tr. revizije finansijskih izvještaja	0,00	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00
71	55020	Troškovi advokatskih usluga	0,00	0,00	16.053,00	0,00	16.053,00
72	55030	Troškovi zdravstvenih usluga	0,00	0,00	1.137,60	0,00	1.137,60
73	55040	Troškovi stručnog obrazovanja zaposl.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

RB	Konto	Naziv konta	Služba za organizaciju pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Zajednički poslovi	Služba održavanja gradskog zelenila	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
74	55050	Troškovi stručnog usavršavanja-seminari	0,00	0,00	1.783,23	0,00	1.783,23
75	55060	Tr. izmjena na postojećim programima	0,00	0,00	3.600,00	0,00	3.600,00
76	55090	Ostale neproizvodne usluge	0,00	4.608,00	11.743,28	0,00	16.351,28
77	550	Troškovi neproizvodnih usluga	0,00	4.608,00	39.317,11	0,00	43.925,11
78	55100	Troškovi reprezentacije u poslovnim prostorijama	0,00	0,00	4.052,26	0,00	4.052,26
79	55110	Troškovi reprezentacije na sajamskim i drugim manifestacijama	0,00	0,00	3.646,75	0,00	3.646,75
80	55120	Troškovi ugostiteljskih usluga u užem smislu (hrana i piće)	0,00	0,00	1.864,80	0,00	1.864,80
81	55140	Troškovi ugostiteljskih usluga prilikom proslava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
82	55150	Troškovi za poklone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
83	55190	Ostali troškovi reprezentacije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
84	551	Troškovi reprezentacije	0,00	0,00	9.563,81	0,00	9.563,81
85	55200	Premija osiguranja nekretnina, postrojenja i opreme	51,27	2.430,34	1.429,49	16,09	3.927,19
86	55240	Premija osiguranja od odgovornosti prema trećim licima	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
87	55260	Premija za obavezno osiguranje lica	641,37	4.284,69	2.859,82	1.103,27	8.889,15
88	552	Troškovi premija osiguranja	692,64	6.715,03	4.289,31	1.119,36	12.816,34
89	55300	Troškovi platnog prometa-Naša banka	0,00	0,00	1.128,29	0,00	1.128,29
90	55301	Troškovi platnog prometa-Sberbanka	0,00	0,00	168,00	0,00	168,00
91	55302	Troškovi platnog prometa-Nova banka	0,00	0,00	212,80	0,00	212,80
92	55303	Troškovi platnog prometa-Komercijalna banka	0,00	0,00	66,95	0,00	66,95
93	55304	Troškovi platnog prometa-devizni rn	0,00	0,00	10,50	0,00	10,50
94	55305	Troškovi platnog prometa-Addiko b.	0,00	0,00	7.127,72	0,00	7.127,72
95	55306	Troškovi platnog prometa -NLB banka	0,00	0,00	271,70	0,00	271,70
96	55310	Troškovi platnog prometa-garancije	0,00	0,00	1.344,84	0,00	1.344,84
97	553	Troškovi platnog prometa	0,00	0,00	10.330,80	0,00	10.330,80
98	55400	Članarine privrednim udruženjima	0,00	0,00	180,00	0,00	180,00
99	55420	Članarine poslovnim udruženjima	0,00	0,00	500,00	0,00	500,00
100	554	Troškovi članarina	0,00	0,00	680,00	0,00	680,00
101	55500	Porez na imovinu	0,00	0,00	8.276,13	0,00	8.276,13
102	55510	Naknada za opštekorisna dejstva šuma	0,00	0,00	3.970,67	0,00	3.970,67
103	55520	Naknada za protivpožarnu zaštitu	0,00	0,00	1.632,11	0,00	1.632,11
104	55540	Naknada za korišćenje i zagađenje voda	0,00	0,00	2.720,26	0,00	2.720,26
105	55570	Komunalna i republička taksa na firmu	0,00	0,00	1.030,00	0,00	1.030,00
106	55571	Komunalna naknada-opštinska	0,00	0,00	6.168,36	0,00	6.168,36
107	555	Troškovi poreza	0,00	0,00	23.797,53	0,00	23.797,53
108	55600	Doprinosi za profesionalnu rehabilitaciju invalida	433,20	2.772,48	1.877,20	693,11	5.775,99
109	55691	Ostali doprinosi na teret tr.-volonteri	0,00	2.388,94	0,00	0,00	2.388,94
110	556	Troškovi doprinosa	433,20	5.161,42	1.877,20	693,11	8.164,93
111	55900	Troškovi oglasa u štampi	0,00	0,00	1.974,52	0,00	1.974,52
112	55911	RTV taksa-porez na posjedovanje tv	0,00	0,00	90,00	0,00	90,00
113	55913	Sudske takse po izvršnim postupcima	0,00	61.987,66	0,00	0,00	61.987,66
114	55915	Sudske takse-ostale	70,00	296,60	1.549,90	0,00	1.916,50

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2021. GODINU

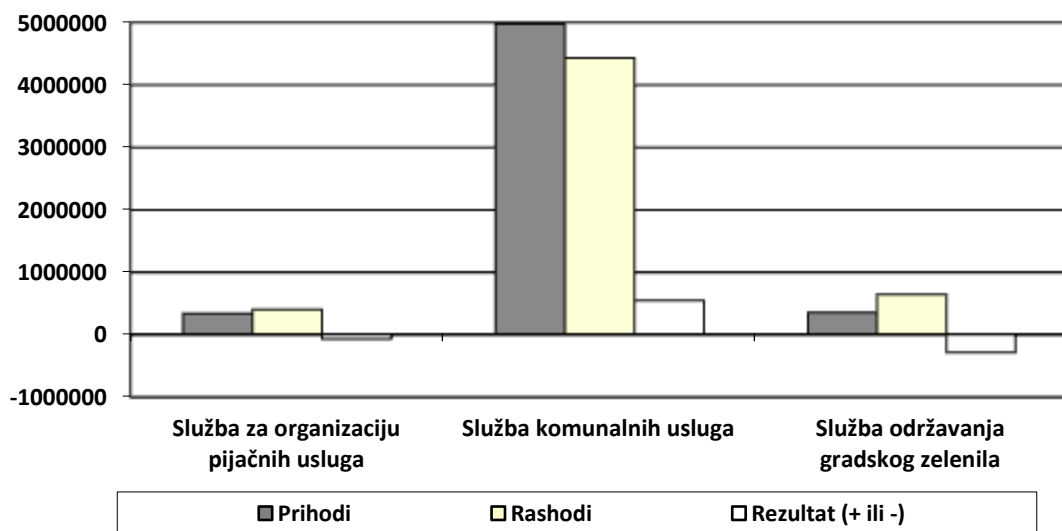
RB	Konto	Naziv konta	Služba za organizaciju pijačnih usluga	Služba komunalnih usluga	Zajednički poslovi	Služba održavanja gradskog zelenila	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
115	55920	Sudski troškovi i troškovi vještačenja	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
116	55930	Troškovi pretplate na časopise i stručne publikacije	0,00	0,00	1.229,42	0,00	1.229,42
117	55940	Troškovi stipendija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
118	55950	Troškovi za registraciju vozila	0,00	25.143,87	1.051,94	1.185,02	27.380,83
119	55990	Ostali nematerijalni troškovi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
120	559	Ostali nematerijalni troškovi	70,00	87.528,13	5.895,78	1.185,02	94.678,93
121	56000	Kamate iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0,00	0,00	332,05	0,00	332,05
122	560	Finansijski rashodi	0,00	0,00	332,05	0,00	332,05
123	56190	Kamate po ostalim finansijskim obavezama	0,00	0,00	9,86	0,00	9,86
124	561	Rashodi kamata	0,00	0,00	9,86	0,00	9,86
125	57010	Neotpisana vrijednost i dodatni troškovi rashodovanja nekretnina	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
126	57020	Neotpisana vrijednost i dodatni tr. rashodovanja postrojenja i opreme	0,00	340,01	0,00	0,00	340,01
127	570	Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postr.,opreme	0,00	340,01	0,00	0,00	340,01
128	57800	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca	0,00	102.504,19	0,00	0,00	102.504,19
129	57810	Rashodi po osnovu ispravke vrijedn. potraživanja od kupaca-povezana lica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
130	57820	Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca	0,00	7.812,74	0,00	0,00	7.812,74
131	578	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	0,00	110.316,93	0,00	0,00	110.316,93
132	57900	Kalo,rastur,kvar, lom zaliha materijala	0,00	13,00	0,00	0,00	13,00
133	57940	Kazne za privredne presteupe i prekršaj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
134	57970	Porez na dodatu vrijednost na prekomjerni kalo,rastur,kvar i lom	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
135	57990	Nepomenuti ostali rashodi	0,00	2,29	0,00	0,00	2,29
136	579	Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rash.	0,00	15,29	0,00	0,00	15,29
137	59100	Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina koji nisu mat.značajni	0,00	0,00	6.554,10	0,00	6.554,10
138	591	Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	0,00	0,00	6.554,10	0,00	6.554,10
Rashodi po službama			239.973,28	3.358.866,11	1.505.711,30	377.100,43	5.481.651,12
Zajednički rashodi			167.301,26	1.070.728,04	-1.505.711,30	267.682,01	0,00
Ukupni rashodi			407.274,54	4.429.594,15	0,00	644.782,44	5.481.651,12
Prihodi po službama			277.008,15	4.596.821,30	536.655,25	261.900,32	5.672.385,02
Zajednički prihodi			59.628,36	381.621,51	-536.655,25	95.405,38	0,00
Ukupni prihodi			336.636,51	4.978.442,81	0,00	357.305,70	5.672.385,02
Rezultat poslovanja u 2021. godini			-70.638,02	548.848,67	0,00	-287.476,74	190.733,90

Tabela broj 10 - Pregled ostvarenog rezultata po službama

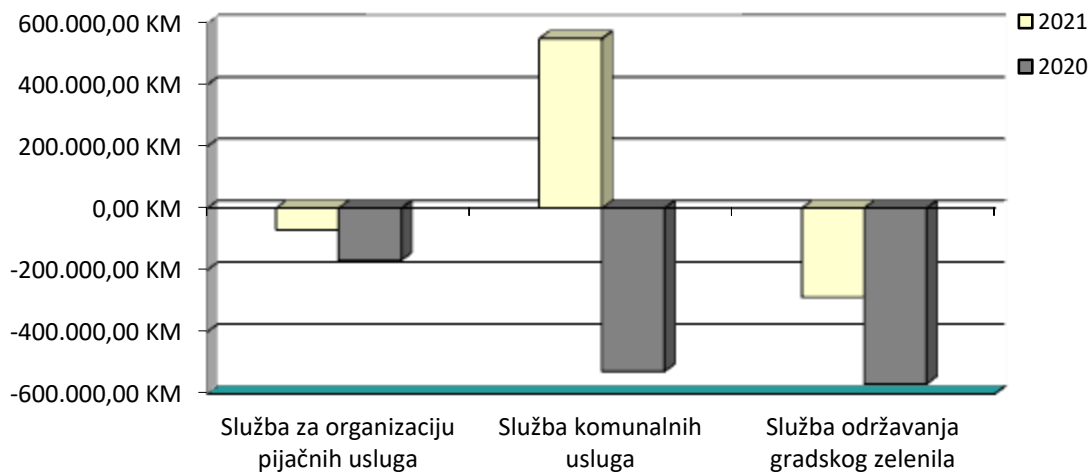
U tabeli broj 10 prikazana je struktura rashoda i prihoda po pojedinim službama, kao i ostvareni rezultat, zaključno sa 31.12.2021. godine. Služba za organizaciju pijačnih usluga ostvarila je gubitak u iznosu od 70.638,02 KM, Služba komunalnih usluga je ostvarila dobitak u iznosu od 548.848,67 KM, a Služba održavanja gradskog zelenila gubitak u iznosu od 287.476,74 KM. Ukupno ostvareni rezultat a.d. „Komunalac“ Bijeljina u 2021. godini je pozitivan i iznosi 190.733,90 KM.

Na grafikonu broj 14, prikazan je ostvareni rezultat poslovanja po pojedinim službama u 2021. godini.

Grafikon broj 14 – Ostvareni prihodi i rashodi po pojedinim službama

Na grafikonu broj 15 prikazani su rezultati poslovanja pojedinih službi u 2021. godini sa uporednim prikazom rezultata ostvarenih u 2020. godini.

Grafikon broj 15 – Rezultat poslovanja pojedinih službi

3.6 Izvještaj nezavisnog revizora²

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Komunalac ad Bijeljina (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za 2021. godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2021.godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja/Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanja	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Adekvatno priznavanje, vrednovanje i objelodanjivanje prihoda od komunalnih usluga, i drugih povezanih bilansnih pozicija</i>	
Društvo ostvaruje poslovne prihode po osnovu komunalnih i nekomunalnih usluga. Prihodi od komunalnih usluga nastaju prikupljanjem i odvozom otpada pravnim i fizičkim licima. Potraživanja od /fizičkih lica uglavnom se naplaćuju u gotovini dok zastara nenaplaćenih potraživanja ukoliko nisu utužena, nastupa nakon godinu dana. Veliki broj kupaca ukazuje na mogući rizik neadekvatnog priznavanja prihoda i njihovog procjenjivanja. Istovremeno postoji visok rizik od nastanka greške prilikom naplate u	Naše revizijske procedure su uključivale: - Razumijevanje politika i procedura koje se primjenjuju na priznavanje prihoda kao i analizu i testiranje efikasnosti funkcionisanja internih kontrola koje se odnose na proces priznavanja prihoda i projenu potraživanja; - Obavljanje analitičkih postupaka ključnih komponenti Društva, analizirajući aktuelne performanse sa istim performansama prethodne godine; - Obavljanje cut-off procedura na uzorku

² Tekst preuzet iz „Izvještaj nezavisnog revizora i finansijski izvještaji za godinu koja se završava na dan 31.12.2021. godine“, broj: 4380/2022 od 17.05.2022. godine

gotovu kao i rizik zastare potraživanja od fizičkih lica. Utvdili smo da je prihod od komunalnih usluga ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika priznavanja i vrednovanja prihoda i sa njima povezanim potraživanjima. Objelodanjene informacije koje se odnose na priznavanje prihoda i sa njima povezanim potraživanjima izvršeno je u noti broj 1 i noti broj 2 u napomenama uz finansijske izvještaje.	transakcija prihoda na kraju godine kako bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - Testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i praćenje do njihove naplate, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - Provjera na bazi uzorka uslova navedenih u fakturi; - Testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa; - Pregled objelodanjivanja u notama; Zaključak: <i>Na osnovu izvršenih aktivnosti, nismo utvrdili materijalne greške za priznavanje i vredovanje prihoda i potraživanja.</i>
Prva primjena MSFI 9	
U skladu sa odlukom Saveza računovođa i revizora Republike Srpske, od 01.01.2021.godine sva pravna lica koja primjenjuju pune MSFI u obavezi su da primijene i MSFI 9 – Finansijski instrumenti. S obzirom da društvo ima značajan iznos potraživanja od kupaca, postoji rizik od neadekvatne prve primjene navednog Standarda i posljedično neadekvantog priznavanja visine potraživanja i očekivanih kreditnih gubitaka. Utvdili smo da je evidentiranje potraživanja od kupaca i procjena očekivanih kreditnih gubitaka ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika procjene potraživanja i rashoda. Objelodanjivanje informacija koje se odnose na primjenu MSFI 9 izvršeno je u Noti br.8 - 5.3. i 5.4. u napomenama uz finansijske izvještaje.	Naše revizijske procedure su uključivale: - Pregled promjene računovodstvene politike; - Procjena adekvatnosti metodologije utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka; - Utvrđivanje adekvatnosti procjene početnog i krajnjeg stanja potraživanja; - Procjena adekvatnosti utvđenih očekivanih kreditnih gubitaka; - Pregled objelodanjivanja u notama. Zaključak: <i>Na osnovu izvršenih aktivnosti, nismo utvrdili materijalne greške pri procjeni potraživanja i očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa MSFI 9.</i>

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Notu broj 1. (tačka 4.1.2.) - *Zemljište i građevinski objekti*. U vezi s tim pitanjem naše mišljenje nije s rezervom.

Odgovornosti menadžmenta za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s punim MSFI i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili grešaka. U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s nastavkom poslovanja i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na stalnosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Menadžment je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRS, koristimo profesionalna prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- sagledavamo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo adekvatnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je izvršio menadžment.
- donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane menadžmenta i, na onosvu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom mišljenju na objelodanjivanje u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve

do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugom i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA DRUŠTVA

Finansijski položaj preduzeća primarno determiniše njegove mogućnosti finansiranja.

Finansijski položaj preduzeća izražava se obimom i strukturom sredstava i kapitala, kao i njihovim međuosobnostima - koji se iskazuju u bilansu stanja preduzeća.

Finansijska politika, koju vodi finansijski menadžment preduzeća, kreira strategiju i taktiku finansijskog upravljanja na bazi načela i pravila finansiranja, kako bi se sa poslovno - finansijskog aspekta obezbijedili: stalnost, rast i razvoj društva i maksimalno iskoristili pozitivni konjunkturalni trendovi na finansijskom tržištu.

Opstanak, rast i razvoj društva, a samim tim i mogućnost finansiranja društva, određeni su prije svega finansijskim ugledom koje ono uživa, kao i njegovim finansijskim položajem.

Ocjena finansijskog položaja preduzeća zasniva se na analizi finansijske ravnoteže, analizi pasive sa aspekta vlasništva tj. analizi zaduženosti, analizi mogućnosti održavanja realne vrijednosti sopstvenog kapitala u uslovima inflacije i analizi reproduktivne sposobnosti.

Finansijski položaj preduzeća uslovljavaju brojni činioci koji međusobno mogu biti kontradiktorni, što dodatno otežava konačno sagledavanje finansijskog položaja preduzeća. Ovaj problem se rješava vremenskim i prostornim upoređivanjem finansijskog položaja preduzeća.

Vremensko upoređivanje omogućava sagledavanje dinamike, to jest kretanja ili razvoja finansijskog položaja preduzeća.

Prostorno upoređivanje omogućava upoređivanje finansijskog položaja preduzeća u odnosu na finansijski položaj konkurencije, što pruža solidnu osnovu za zaključivanje o izgledima preduzeća za opstanak, rast i razvoj.

Finansijski položaj preduzeća, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se kao: dobar, prihvatljiv i loš.

Dobar je onaj finansijski položaj preduzeća, ako njegova finansijska ravnoteža obezbjeđuje likvidnost na dugi rok, ako je njegova finansijska struktura takva da obezbjeđuje nezavisnost društva u vođenju vlastite poslovne politike i istovremeno pruža sigurnost povjerenicima i ako društvo može obezbijediti finansiranje dijela proširene reprodukcije iz sopstvenih izvora finansiranja.

Prihvatljiv je onaj finansijski položaj preduzeća u kom postoji ekvilibrijum ili apsolutna jednakost između dugoročno vezanih sredstava i kvalitetnih izvora (sopstveni kapital uvećan za dugoročni dug), čime se samo obezbjeđuje likvidnost ali se ne garantuje i sigurnost jer nedostaje likvidna rezerva.

Loš finansijski položaj preduzeća proističe iz narušene finansijske ravnoteže koja ne obezbjeđuje održavanje likvidnosti na dugi rok, loše finansijske strukture i nemogućnosti da društvo finansira prostu reprodukciju iz vlastitih izvora finansiranja.

1. ANALIZA FINANSIJSKE RAVNOTEŽE

Analiza finansijske ravnoteže je najvažnija karika u analizi finansijskog položaja preduzeća. Ona je direktno povezana sa načelom stabilnosti finansijske politike, a kroz postojanje ili nepostojanje finansijske ravnoteže, cijeni se kvalitet finansijskog upravljanja, posebno u domenu usklađivanja rokova između raspoloživosti izvora finansiranja i rokova vezivanja ili imobilizacije sredstava društva.

Kaže se, da preduzeće ima finansijsku ravnotežu, ako su njegova sredstva po obimu i rokovima vezivanja (neunovčivosti) jednaka obimu i vremenu raspoloživosti izvora finansiranja.

Dakle, da bi se napravila kvalitetna analiza finansijske ravnoteže preduzeća nije dovoljno imati samo poslednji bilans stanja, već je u cilju sagledavanja dinamike ili razvoja ove pojave, potrebno obezbijediti vezane bilansne izvještaje za najmanje tri protekla perioda.

Na bazi podataka iz finansijskih izvještaja za 2019, 2020. i 2021. godinu, prikazanih u sljedećoj tabeli, vrši se sljedeća analiza:

Finansijska ravnoteža

Tabela br.11

FINANSIJSKA RAVNOTEŽA						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2021	2020	2019
	21	20	19			
1. Kratkoročna potraživanja	040	040	040	959.313	1.060.610	900.383
2. Kratkoročni finansijski plasmani	047	047	047	0	0	0
3. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	056	056	056	723.546	618.848	357.344
4. Aktivna vremenska razgraničenja	060	060	060	6.755	8.016	6.446
I. Kratkoročno vezana sredstva (1 do 4)				1.689.614	1.687.474	1.264.173
5. Kratkoročne obaveze	144	144	144	656.281	854.565	656.698
II. Kratkoročni izvori finansiranja (5)				656.281	854.565	656.698
KRATKOROČNA FIN. RAVNOTEŽA (I/II)				2,575	1,975	1,925
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kratkor. fin. ravnoteža (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
6. Upisani neuplaćeni kapital	109	109	109	0	0	0
7. Stalna imovina	001	001	001	7.697.197	7.736.486	9.212.165
8. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	76.390	70.881	79.559
III. DUGOROČNO VEZANA IMOVINA (6 do 8)				7.773.587	7.807.367	9.291.724
9. Kapital	101	101	101	8.767.740	8.602.216	9.859.751
10. Dugoročna rezervisanja	126	126	126	39.180	38.060	39.448
11. Dugoročne obaveze	136	136	136	0	0	0
IV. TRAJNI I DUGOROČNI KAPITAL (9 do 11)				8.806.920	8.640.276	9.899.199
DUGOROČNA FINANSIJSKA RAVNOTEŽA (III/IV)				0,883	0,903	0,939
REFERENTNA VRIJEDNOST - Dugor. fin. ravnoteža (Manje od ...)				1,000	1,000	1,000
12. Trajni i dugoročni kapital	101 126 136	101 126 136	101 126 136	8.767.740 39.180 0	8.602.216 38.060 0	9.859.751 39.448 0
13. Stalna imovina i upisani neuplaćeni kapital	001 109	001 109	001 109	7.697.197 0	7.736.486 0	9.212.165 0
14. Neto obrtni kapital (12–13)				1.109.723	903.790	687.034
15. Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	032	032	032	76.390	70.881	79.559
STOPA POKRIVENOSTI ZALIHA (14/15)*100)%				1.452,71%	1.275,08%	863,55%
REFERENTNA VRIJEDNOST - Stopa pokrivenosti zaliha (Veće od ...)				100,00%	100,00%	100,00%

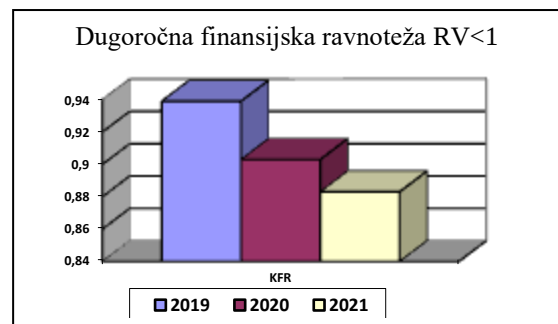
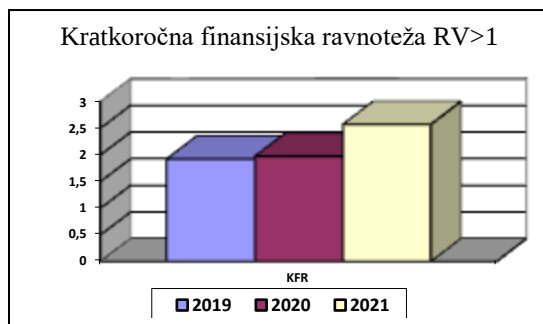
U tabelarnom pregledu (tabela br.11) su prikazani koeficijenti kratkoročne finansijske ravnoteže, dugoročne finansijske ravnoteže i koeficijent pokrivenosti zaliha.

Koeficijent kratkoročne finansijske ravnoteže u 2021. godini iznosi 2,575, te je isti znatno veći od referentne vrijednosti 1. Društvo ima stabilnu kratkoročnu finansijsku ravnotežu, koja je znatno poboljšana u tekućoj godini u odnosu na prethodnu i 2019. godinu, zbog većeg iznosa gotovine i gotovinskih ekvivalenata, te smanjenih kratkoročnih obaveza u tekućoj godini.

Dugoročna finansijska ravnoteža Društva u 2021. godini je poboljšana u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog povećanja kapitala u tekućoj godini. Koeficijent DFR u 2021. godini iznosi 0,883, dok je u 2020. godini iznosio 0,903, a u 2019. godini 0,939.

Stopa pokrivenosti zaliha (SPZ) u 2021. godini iznosi 1.452,71%, dok je u prethodnoj godini bila znatno manja i iznosila je 1.275,08%. Neto obrtni kapital u 2021. godini je veći od neto obrtnog kapitala prikazanog u prethodnoj godini. Ovako visoka pokrivenost zaliha sa neto obrtnim kapitalom je zbog uslužne djelatnosti kojom se Društvo bavi i koja ne zahtjeva visok nivo zaliha.

Grafikon broj16 – Kratkoročna i dugoročna finansijska ravnoteža u posljednje tri godine

Uzimajući u obzir navedene pokazatelje može se zaključiti da je trenutna finansijska ravnoteža izuzetno stabilna. Neophodno je da menadžment u narednom periodu obrati posebnu pažnju na finansijsku politiku, kako bi se održala postojeća finansijska ravnoteža.

2. ANALIZA ZADUŽENOSTI

Zaduženost preduzeća ispituje se analizom pasive bilansa stanja, sa aspekta vlasništva nad izvorima finansiranja.

Izvori finansiranja (pasiva) preduzeća sa vlasničkog aspekta dijele se na sopstvene i pozajmljene izvore. Sopstvene izvore čini sopstveni kapital koji predstavlja garantnu supstancu preduzeća, jer štiti povjerioce od gubitka pozajmljenog kapitala i obezbjeđuje sigurnost u naplati potraživanja. Kaže se da je sopstveni kapital garant likvidnosti poslovanja preduzeća. Ovakva tvrdnja je dosta površna i više formalna nego što je prihvatljiva u praksi korporativnog upravljanja. Likvidnost preduzeća isključivo zavisi od priliva i odliva gotovine, dakle od cash flow toka.

Neto sopstveni kapital preduzeća jednak je razlici između vrijednosti poslovne imovine iskazane u aktivi njegovog bilansa stanja i ukupnih obaveza preduzeća (pasiva bilansa stanja). Neto sopstveni kapital je formalno posmatrano garantna supstanca akcionarskog društva. Odnosno sve dok je neto sopstveni kapital društva pozitivan, preduzeće je solventno. Solventnost preduzeća može se posmatrati kao njegova likvidnost na dugi rok i očitava se sposobnošću društva da plati sve obaveze, bilo kada (ne o roku njihovog dospjeća), pa makar i iz likvidacione mase.

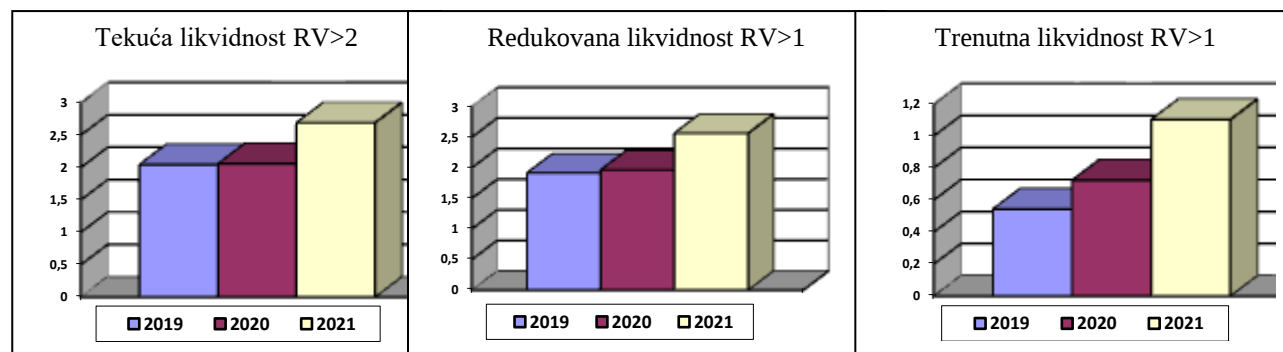

Likvidnost

Tabela br.12

LIKVIDNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2021.	2020.	2019.
	21	20	19			
Tekuća likvidnost:						
Tekuća imovina / Kratkoročne obaveze	031/ 144	031/ 144	031/ 144	2,691	2,058	2,046
REFERENTNA VRIJEDNOST - Tekuća likvidnost (Veće od ...)				2,000	2,000	2,000
Redukovana likvidnost:						
gotovina + kratkoročna potraživanja/kratkoročne obaveze	(056+040) /144	(056+040) /144	(056+040) /144	2,564	1,965	1,915
REFERENTNA VRIJEDNOST – Redukovana likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Trenutna likvidnost:						
gotovina / kratkoročne obaveze	056/144	056/144	056/144	1,102	0,724	0,544
REFERENTNA VRIJEDNOST – Trenutna likvidnost (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000
Prosečan broj dana naplate potraživanja:						
Prosječna potraživanja ³ x 365 / Prihodi od prodaje	(040/2*365) /(202+206)	(040/2*365) /(202+206)	(040/2*365) /(202+206)	81	82	90

Prilikom analize u tabeli br.12 prikazani su koeficijenti tekuće, redukovane i trenutne likvidnosti, kao i prosječan broj dana naplate potraživanja.

Grafikon broj 17 – Tekuća, redukovana i trenutna likvidnost

³ Prilikom izračunavanja prosječnog stanja, u zbir se uzima knjigovodstveno stanje na početku i na kraju obračunskog perioda i dijeli sa 2.

Koeficijent tekuće likvidnosti Društva (tekuća imovina/kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2021. godine iznosi $1.766.004/656.281 = 2,691$, dok je u 2020. godini bio **2,058**, a u 2019. godini **2,046**. Na osnovu navedenih pokazatelja tekuće likvidnosti, može se zaključiti da je tekuća likvidnost u 2021. godini znatno bolja u odnosu na prethodne godine, prvenstveno zbog činjenice da je Društvo gotovinu i gotovinske ekvivalente značajno povećalo u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, a smanjilo kratkoročne obaveze za 23%. Gotovina i gotovinski ekvivalenti u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 16,92%.

Koeficijent redukovane likvidnosti (gotovina + kratkoročna potraživanja /kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2021. godine iznosi $(723.546+959.313)/656.281 = 2,564$, u 2020. godini je iznosio **1,965**, dok je u 2019. godini bio **1,915**. Koeficijent redukovane likvidnosti u tekućoj godini znatno je iznad referentne vrijednosti, što pokazuje da su preduzete određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja i smanjenje kratkoročnih obaveza.

Koeficijent trenutne likvidnosti (gotovina/kratkoročne obaveze) na kraju 2021. godine iznosi $723.546/656.281 = 1,102$, dok je u 2020. godini iznosio **0,724**, a u 2019. godini **0,544**. Koeficijent trenutne likvidnosti u tekućoj godini je znatno poboljšao u odnosu na prethodne godine, te je u posljednjih deset godina po prvi put iznad referentne vrijednosti 1. Koeficijent trenutne likvidnosti je izuzetno povoljan, te Društvo sve svoje dospjele i nedospjele kratkoročne obaveze, može izmiriti iz raspoložive gotovine.

Prosječan broj dana naplate potraživanja u 2021. godini iznosi 81 dan, što je neznatno povoljnije od prethodne godine, u kojoj je period naplate potraživanja iznosio 82 dana. U tekućoj godini period naplate potraživanja je smanjen za 1 dan u odnosu na prethodnu godinu, ali je i dalje znatno lošiji od optimalnih 30 dana za naplatu potraživanja. U narednom periodu potrebno je staviti akcenat na naplati potraživanja, sa posebnim osvrtom na praćenje starosne strukture potraživanja od kupaca, uz preduzimanje svih potrebnih mjera za prekid zastare potraživanja.

Solventnost

Tabela br.13

SOLVENTNOST						
u KM						
POZICIJA	AOP			2021.	2020.	2019.
	21	20	19			
1. Poslovna aktiva	062	062	062	9.463.201	9.494.841	10.555.897
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	695.461	892.625	696.146
KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI (1/2)				13,607	10,637	15,163
REFERENTNA VRIJEDNOST – Koeficijent solventnosti (Veće od ...)				1,000	1,000	1,000

Koeficijent solventnosti Društva u 2021. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 13,607. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 695.461 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 9.463.201 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u svakom momentu u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.

Zaduženost

Tabela br.14

ZADUŽENOST									
u KM									
P O Z I C I J A	AOP			2021.		2020.		2019.	
	21	20	19	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Kapital	101	101	101	8.767.740	92,65	8.602.216	90,60	9.859.751	93,41
2. Dugovi	126+ 135	126+ 135	126+ 135	695.461	7,35	892.625	9,40	696.146	6,59
PASIVA (1 + 2)				9.463.201	100	9.494.841	100	10.555.897	100
REFERENTNA VRIJEDNOST - Kapital/Dugovi:									
Kapital:	50%								
Dugovi:	50%								

Prema referentnim vrijednostima zaduženosti, odnos kapitala i duga treba da bude 50:50, odnosno da je granica više pomjerena u korist kapitala. U analizi zaduženosti AD „Komunalac“ Bijeljina, uočljivo je da je u okviru pasive kapital znatno više zastupljen u odnosu na dugove, odnosno da je taj odnos u 2021. godini 92,65:7,35 u korist kapitala. Referentna vrijednost kapital/dugovi u tekućoj godini je poboljšana u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanog kapitala i smanjenih obaveza i dugoročnih rezervisanja Društva.

Adekvatnost kapitala

Tabela br.15

STRUKTURA KAPITALA									
u KM									
P O Z I C I J A	AOP			2021.		2020.		2019.	
	21	20	19	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Akcijski kapital	103	103	103	3.748.014	42,75	3.748.014	43,57	3.748.014	38,01
Akcijski kapital - ukupno				3.748.014	42,75	3.748.014	43,57	3.748.014	38,01
2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	104	104	104	0	0	0	0	0	0
3. Zadrugi udeli	105	105	105	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	106	106	106	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	107	107	107	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	108	108	108	0	0	0	0	0	0
I OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (1 do 6)	102	102	102	3.748.014	42,75	3.748.014	43,57	3.748.014	38,01
II EMISIONA PREMIJA	110	110	110	0	0	0	0	0	0
III REZERVE	112	112	112	182.694	2,08	175.770	2,04	167.695	1,70
IV REVALORIZACIONE REZERVE	116	116	116	4.134.143	47,15	4.223.611	49,10	5.619.614	56,80
V NERASPOREĐENI DOBITAK	119	119	119	702.889	8,02	454.821	5,29	324.428	3,29
VI GUBITAK DO VISINE KAPITALA	123	123	123	0	0	0	0	0	0
UKUPNI KAPITAL (I do VI)	101	101	101	8.767.740	100	8.602.216	100	9.859.751	100

U strukturi ukupnog kapitala najveće učešće imaju revalorizacione rezerve sa 47,15%, zatim akcijski kapital sa 42,75%, neraspoređeni dobitak sa 8,02%, te zakonske rezerve sa 2,08%. U 2021. godini Društvo je u tekućoj godini iskazalo dobitak u iznosu od 254.991 KM.

IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

U analizi imovinskog položaja preduzeća prikazana je struktura imovine u posljednje tri godine, efikasnost imovine i koeficijent obrta imovine.

Struktura imovine

Tabela br.16

BILANS STANJA						
u KM						
POZICIJA	2021.		2020.		2019.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
AKTIVA						
A. STALNA IMOVINA	7.697.197	77,13	7.736.486	77,28	9.212.165	83,19
I Nematerijalna ulaganja	13.812	0,14	18.312	0,19	14.099	0,13
II Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	7.683.068	76,99	7.711.303	77,02	9.197.748	83,06
III Dugoročni finansijski plasmani	317	0,00	317	0,00	318	0,00
IV Odložena poreska sredstva	0	0,00	6.554	0,07	0	0,00
B. TEKUĆA IMOVINA	1.766.004	17,70	1.758.355	17,56	1.343.732	12,14
I Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namenjena prodaji	76.390	0,77	70.881	0,71	79.559	0,72
II Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	1.689.614	16,93	1.687.474	16,86	1.264.173	11,42
1. Kratkoročna potraživanja	959.313	9,61	1.060.610	10,59	900.383	8,13
2. Kratkoročni finansijski plasmani	0	0	0	0	0	0
3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	723.546	7,25	618.848	6,18	357.344	3,23
4. Aktivna vremenska razgraničenja	6.755	0,07	8.016	0,79	6.446	0,06
V. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0	0	0
G. POSLOVNA AKTIVA	9.463.201	94,82	9.494.841	94,84	10.555.897	95,33
D. VANBILANSNA AKTIVA	516.592	5,18	516.592	5,16	516.592	4,67
Đ. UKUPNA AKTIVA	9.979.793	100,00	10.011.433	100,00	11.072.489	100,00
PASIVA						
A. KAPITAL	8.767.740	87,85	8.602.216	85,92	9.859.751	89,04
I OSNOVNI KAPITAL	3.748.014	37,56	3.748.014	37,44	3.748.014	33,85
1. Akcijski kapital	3.748.014	37,56	3.748.014	37,44	3.748.014	33,85
2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	0	0	0	0	0	0
3. Zadržni udjeli	0	0	0	0	0	0
4. Ulozi	0	0	0	0	0	0
5. Državni kapital	0	0	0	0	0	0
6. Ostali osnovni kapital	0	0	0	0	0	0
II UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0	0
III EMISIONA PREMIJA	0	0	0	0	0	0
IV REZERVE	182.694	1,83	175.770	1,76	167.695	1,51
V REVALORIZACIONE REZERVE	4.134.143	41,42	4.223.611	42,19	5.619.614	50,75
VI NERASPOREĐENI DOBITAK	702.889	7,04	454.821	4,54	324.428	2,93
VII GUBITAK DO VISINE KAPITALA	0	0	0	0	0	0
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	39.180	0,39	38.060	0,38	39.448	0,36
V. OBAVEZE	656.281	6,58	854.565	8,54	656.698	5,91
I. Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
II Kratkoročne obaveze	656.281	6,58	854.565	8,54	656.698	5,93
1. Pasivna vremenska razgraničenja	114.090	1,14	218.641	2,18	139.900	1,26
G. POSLOVNA PASIVA	9.463.201	94,82	9.494.841	94,84	10.555.897	95,33
D. VANBILANSNA PASIVA	516.592	5,18	516.592	5,16	516.592	4,67
Đ. UKUPNA PASIVA	9.979.793	100,00	10.011.433	100,00	11.072.489	100,00

Učešće stalne imovine Društva u ukupnoj aktivi iznosi 77,13%, dok je u prethodnoj godini iznosilo 77,28%. Procenat učešća stalne imovine u ukupnoj aktivi tekuće godine je na nivou ostvarenja prethodne godine.

U okviru aktive bilansa stanja, značajne promjene evidentne su na tekućoj imovini, koja je veća u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 7.649 KM. Procentualno učešće tekuće imovine u ukupnoj aktivi je značajno i iznosi 17,70%.

U strukturi tekuće imovine primjetno je smanjenje kratkoročnih potraživanja, zbog bolje naplativosti potraživanja u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu. Gotovinski ekvivalenti i gotovina u 2021. godini veći su za 104.698 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

U okviru pasive bilansa stanja, ukupni kapital u 2021. godini veći je za 165.524 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje i efikasnost imovine

Tabela br.17

EFIKASNOST IMOVINE						
u KM						
P O Z I C I J A	A O P			2021.	2020.	2019.
	21	20	19			
1. Ukupan prihod	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	5.672.385	5.176.907	5.275.017
2. Prosječna poslovna imovina ⁴	062/2	062/2	062/2	9.479.021	10.025.369	10.699.160
3. EFIKASNOST IMOVINE (1/2)				0,598	0,516	0,493
REFERENTNA VRIJEDNOST - Efikasnost imovine (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

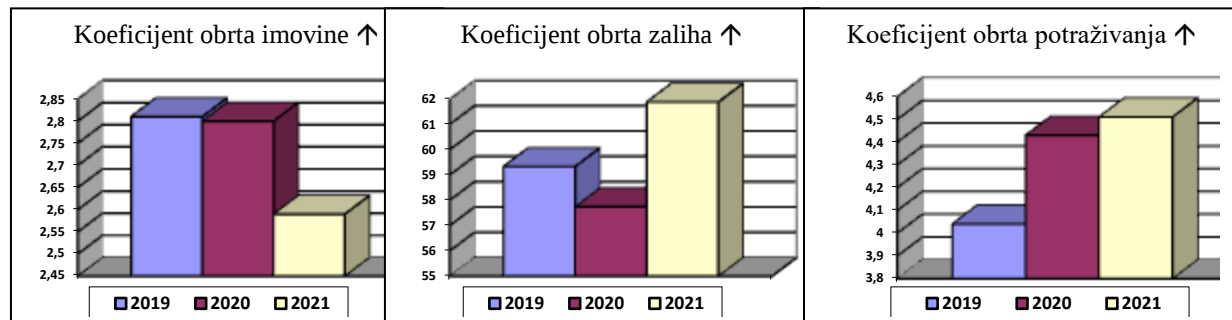
Koeficijent efikasnosti imovine pokazuje koliko se uspješno koristi ukupna stalna i tekuća imovina, te je minimalna referenta vrijednost veća od nule. U našem slučaju, koeficijent efikasnosti imovine AD „Komunalac“ Bijeljina je zadovoljavajući, posebno u 2021. godini (0,598), dok je u 2020. godini iznosio 0,516, a u 2019. godini 0,493.

⁴ Prilikom izračunavanja prosječnog stanja poslovne imovine, u zbir se uzima knjigovodstveno stanje na početku i na kraju obračunskog perioda i dijeli sa 2.

Koeficijent obrta imovine

Tabela br.18

IMOVINSKI POLOŽAJ						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2021.	2020.	2019.
	21	20	19			
1. Prihodi od prodaje	202+ 206	202+ 206	202+ 206	4.555.893	4.343.342	4.120.329
2. Prosječna obrtna imovina	031/2	031/2	031/2	1.762.180	1.551.044	1.465.230
3. Prosječne zalihe	032/2	032/2	032/2	73.636	75.220	69.446
4. Prosječna potraživanja	040/2	040/2	040/2	1.009.962	980.497	1.019.665
5a. Koeficijent obrta obrtne imovine (1/2)				2,59	2,80	2,81
5b. Dani vezivanja obrtne imovine (365/5a)				141	130	130
6a. Koeficijent obrta zaliha (1/3)				61,88	57,74	59,33
6b. Dani vezivanja zaliha (365/6a)				5,9	6,3	6,2
7a. Koeficijent obrta potraživanja (1/4)				4,51	4,43	4,04
7b. Dani vezivanja potraživanja (365/7a)				81	82	90

Grafikon broj 18 – Koeficijenti obrta imovine, obrta zaliha i obrta potraživanja

Koeficijent obrta obrtne imovine prikazuje učinkovitost upotrebe obrtne imovine u ostvarivanju prihoda od prodaje. Poželjno je da bude što veći. Prilikom analize AD “Komunalac” Bijeljina, utvrđeno je da je koeficijent obrta imovine u 2021. godini umanjen u odnosu na 2020. godinu, što ukazuje da je obrtna imovina u 2021. godini manje angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodnoj godini. Dani vezivanja obrtne imovine treba da budu što kraći. U 2021. godini potrebno je 141 dan da se obrne imovina, dok je u prethodnoj godini taj period znatno kraći i iznosio je 130 dana.

Koeficijent obrta zaliha treba da bude što veći, jer je to pokazatelj efikasnog angažovanja zaliha, odnosno njihovog učešća u ostvarivanju prihoda od prodaje. Veći koeficijent obrta zaliha znači manje troškove držanja istih. Analizom koeficijenta obrta zaliha u AD “Komunalac” Bijeljina došlo se do zaključka da se zalihe u tekućoj godini znatno brže obrću u odnosu na prethodnu godinu.

Koeficijent obrta potraživanja treba da bude što veći, kako bi period naplate potraživanja bio što manji. U našem slučaju koeficijent obrta potraživanja u 2021. godini iznosi 4,51, te je isti poboljšán u odnosu na prethodnu godinu. Navedeni koeficijent pokazuje bolju naplatu potraživanja od kupaca u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu. Dani vezivanja potraživanja u tekućoj godini su neznatno kraći u odnosu na prethodnu godinu, te je potrebno prosječno 81 dan da bi se naplatilo potraživanje u tekućoj godini, dok je u prethodnoj godini trebalo 82 dana da se naplati potraživanje. Preduzeće je odobrilo kupcima odloženo plaćanje do 30 dana, a kako je prosječno vrijeme naplate potraživanja iznosilo 81 dan, onda ono ukazuje da naplata potraživanja od kupaca u tekućoj godini kasni 51 dan.

PRINOSNI POLOŽAJ PREDUZEĆA

Struktura poslovnih prihoda i poslovnih rashoda

Tabela br.19

POSLOVNI PRIHODI I RASHODI						
u KM						
P O Z I C I J A	2021.		2020.		2019.	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
Struktura poslovnih prihoda:						
1. Prihodi od prodaje robe	29.518	0,54	1.367	0,03	15.858	0,31
2. Prihodi od prodaje učinaka	4.526.375	83,20	4.341.975	86,28	4.104.471	80,81
3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0	0	0	0	0
4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	9.169	0,17	6.987	0,14	8.130	0,16
5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0	0	0	0	0
6. Ostali poslovni prihodi	875.304	16,09	682.156	13,55	950.835	18,72
I Poslovni prihodi (1 do 6)	5.440.366	100,00	5.032.485	100,00	5.079.294	100,00
Struktura poslovnih rashoda:						
1. Nabavna vrijednost prodate robe	13.301	0,25	10.316	0,20	23.430	0,46
2. Troškovi materijala	463.495	8,64	434.417	8,45	477.474	9,38
3. Troš. zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.136.702	58,48	2.967.910	57,74	2.794.808	54,92
4. Troškovi proizvodnih usluga	1.230.766	22,94	1.249.508	24,31	1.284.005	25,23
5. Troškovi amortizacije i rezervisanja	315.861	5,89	310.179	6,03	278.736	5,48
6. Nematerijalni troškovi	171.995	3,21	140.195	2,73	197.330	3,88
7. Troškovi poreza	23.798	0,44	21.573	0,42	22.023	0,44
8. Troškovi doprinosa	8.165	0,15	6.207	0,12	10.899	0,21
II Poslovni rashodi (1 do 8)	5.364.083	100,00	5.140.305	100,00	5.088.705	100,00
III REZULTAT POSLOVNIH AKTIVNOSTI (I - II)	76.283		(107.820)		(9.411)	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Rezul. posl. aktivnosti (Veće od ...)	0,000		0,000		0,000	
IV ODNOS POSL. PRIHODA I RASHODA (I / II)*100	101,42%		97,90%		99,82%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Odnos posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	100,00%		100,00%		100,00%	
V RELATIVNA RAZLIKA POSL. PRIHODA I RASHODA (((I/II)*100)-100)%	1,42%		-2,10%		-0,18%	
REFERENTNA VRIJEDNOST - Relativna razlika posl. prihoda i rashoda (Veće od ...)	0,00%		0,00%		0,00%	

Analizom poslovnih prihoda i rashoda utvrđen je pozitivan rezultat poslovnih aktivnosti tekuće godine u iznosu od 76.283 KM, koji je značajno poboljšán u odnosu na prethodnu godinu u kojoj je ostvaren negativan rezultat poslovnih aktivnosti u iznosu od 107.820 KM.

Struktura prihoda i rashoda

Tabela br.20

BILANS USPJEHA									
u KM									
POZICIJA	AOP			2021.		2020.		2019.	
	21	20	19	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
1. Poslovni prihodi	201	201	201	5.440.366	95,91	5.032.485	76,49	5.079.294	94,27
2. Finansijski prihodi	231	231	231	62.441	1,10	61.937	0,94	64.928	1,21
3. Ostali prihodi	246	246	246	134.249	2,37	82.485	1,25	122.720	2,27
I PRIHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (1+2+3)				5.637.056	99,38	5.176.907	78,68	5.266.942	97,75
4. Vanredni prihodi	270	270	270	35.329	0,62	0	0	8.075	0,15
5. Odloženi poreski prihodi	298	298	298	0	0	6.554	0,10	0	0
6. Revalorizacioni prihodi	401	401	401	0	0	1.396.003	21,22	113.158	2,10
II UKUPNI PRIHODI (1+4+5)				5.672.385	100,00	6.579.464	100,00	5.388.175	100,00
7. Poslovni rashodi	216	216	216	5.364.083	97,85	5.140.305	79,81	5.088.705	97,61
8. Finansijski rashodi	238	238	238	342	0,01	112	0	9.044	0,17
9. Ostali rashodi	257	257	257	110.672	2,02	1.300.579	20,19	108.733	2,09
10. Rashodi po osnovu promjena rač.politika i ispr.grešaka iz ran.god	293	293	293	6.554	0,12	0	0	6.738	0,13
III RASHODI REDOVNIH AKTIVNOSTI (6+7+8+9)				5.481.651	100,00	6.440.996	100,00	5.213.220	100,00
11. Vanredni rashodi	280	280	280	0	0	0	0	0	0
12. Rashodi revalorizacije i priznavanja imparitetnih gubitaka	408	408	408	0	0	0	0	0	0
IV UKUPNI RASHODI (III+10+11)				5.481.651	100,00	6.440.996	100,00	5.213.220	100,00

U tabeli br.20 prikazana je struktura prihoda i rashoda, kao i procentualno učešće pojedinih prihoda i rashoda u ukupnim. Najveće učešće u ukupnim prihodima imaju poslovni prihodi sa 95,91% učešća, koji se najvećim dijelom ostvaruju pružanjem usluga odvoza otpada, dok finansijski prihodi, ostali prihodi, vanredni prihodi i dobici po osnovu smanjenja revalorizacioninih rezervi na stalnim sredstvima učestvuju sa 4,09% u ukupnim prihodima. Najveće učešće u ukupnim rashodima imaju poslovni rashodi sa 97,85%, dok finansijski rashodi, ostali rashodi i rashodi po osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina učestvuju sa 2,15%.

Profitabilnost preduzeća

Tabela br.21

PROFITABILNOST PREDUZEĆA						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2021.	2020.	2019.
	21	20	19			
1. Dobitak/(Gubitak) prije oporezivanja	294/ 295	294/ 295	294/ 295	190.734	-1.264.089	61.797
2. Tekući i odloženi porez na dobit	296	296	296	25.210	0	13.444
3. Ukupni neto dobitak (gubitak) u obračunskom periodu	417/ 418	417/ 418	417/ 418	165.524	138.468	161.511
4. Ukupan prihod	301	301	301	5.672.385	5.176.907	5.275.017
KOEFICIJENT PROFITABILNOSTI PREDUZEĆA (3/4)				0,029	0,027	0,031
REFERENTNA VRIJEDNOST - Koef. profitabilnosti (Veće od ...)				0,000	0,000	0,000

Koeficijent profitabilnosti je jedan od najvažnijih finansijskih pokazatelja. Poželjno je da referenta vrijednost koeficijenta profitabilnosti bude znatno iznad vrijednosti 0. U analizi profitabilnosti AD „Komunalac“ Bijeljina primjetno je da je koeficijent profitabilnosti u 2021. godini neznatno iznad referentne vrijednosti, što pokazuje minimalnu profitabilnost poslovanja Društva. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo povećalo profitabilnost poslovanja.

Rizik ostvarenja finansijskog rezultata

Tabela br.22

RIZIK OSTVARENJA FINANSIJSKOG REZULTATA			
u KM			
P O Z I C I J A	2021.	2020.	2019.
1. Poslovni prihodi	5.440.366	5.032.485	5.079.294
2. Varijabilni rashodi	1.707.562	1.694.241	1.784.909
3. Marža pokrića (1 - 2)	3.732.804	3.338.244	3.294.385
4. Fiksni i pretežno fiksni rashodi	3.656.521	3.446.064	3.303.796
5. Rashodi kamata	10	21	9.034
6. Poslovni rezultat (3 - 4)	76.283	(107.820)	(9.411)
7. Bruto finansijski rezultat (6 - 5)	76.273	(107.799)	(18.445)
8. FAKTORI RIZIKA :			
8.1. Poslovnog (3/6)	48,93	(30,96)	(350,06)
8.2. Finansijskog (6/7)	1,00	1,00	0,51
8.3. Ukupnog (8.1. * 8.2.)	48,93	(30,96)	(178,53)
9. Koeficijent marže pokrića (3/1)	0,6861	0,6633	0,6486
10. Potreban poslovni prihod za ostvarenje neutralnog poslovnog dobitka (4/9)	5.329.428	5.195.332	5.093.734
11. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog poslovnog dobitka $((1-10)/1) \cdot 100$	2,04	(3,24)	(0,28)
12. Potreban prihod za ostvarenje neutralnog dobitka redovne aktivnosti $(4+5)/9$	5.329.443	5.195.364	5.107.663
13. Stopa elastičnosti ostvarenja neutralnog dobitka redovne aktivnosti $((1-12)/1) \cdot 100$	2,04	(3,24)	(0,56)

U tabeli br.22 prikazana je analiza faktora rizika finansijskog rezultata.

Sušтина **poslovnog leveridža** ogleda se u sljedećem: “Ako preduzeće ima više fiksne troškove onda je više izloženo riziku da u slučaju pada obima prodaje ne pokrije iz prihoda te fiksne troškove, odnosno postoji rizik da preduzeće posluje sa gubitkom”.

Analizirajući finansijski rezultat AD „Komunalac“ Bijeljina u 2021. godini, sa uporednim pokazateljima iz 2020. i 2019. godine, došlo se do zaključka da Društvo ima visoke fiksne troškove, te da male fluktuacije u ostvarivanju prihoda mogu značajno ugroziti poslovni rezultat.

Sušтина **finansijskog leveridža** ogleda se u sljedećem: „Ako je pozajmljeni kapital veći i ako su fiksni rashodi koje on iziskuje visoki, onda postoji veći rizik da preduzeće svojim redovnim poslovanjem neće biti u stanju da pokriva te fiksne rashode finansiranja. Analogno tome, veličina finansijskog rizika (leveridža) zavisi od stepena kojim su fiksni rashodi na ime kamata pokriveni iz poslovnog dobitka“.

Posmatrajući finansijski rizik preduzeća sa aspekta pozajmljivanja, može se zaključiti da preduzeće nema finansijskog rizika, jer ne postoji iznos pozajmljenih sredstava, odnosno nema velikih izdvajanja na ime kamata.

Kombinovani (složeni) leveridž – mjeri se pomoću faktora kombinovanog leveridža koji pokazuje dejstvo ukupnog rizika (poslovnog i finansijskog), i to u smislu sljedećeg: svako povećanje obima prodaje direktno utiče na povećanje neto-dobitka i stope prinosa na sopstvena poslovna sredstva. Pri tome, važi i obrnuto.

Rentabilnost

Tabela br.21

RENTABILNOST						
u KM						
P O Z I C I J A	AOP			2021.	2020.	2019.
	21	20	19			
1. Neto dobitak / (gubitak)	299 300	299 300	299 300	165.524	(1.257.535)	48.353
2. Rashodi kamata	240	240	240	10	21	9.034
3. NETO PRINOS NA UKUPAN KAPITAL (1+2)				165.534	(1.257.514)	57.387
4. Prosječan sopstveni kapital	102/2	102/2	102/2	3.748.014	3.748.014	3.748.014
5. Prosječan ukupan kapital	101/2	101/2	101/2	8.684.978	9.230.984	9.909.380
6. Prosječan investirani kapital	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	(102+ 116)/2	7.926.891	8.669.627	9.463.228
7. Rentabilnost sopstvenog kapitala (1/4)×100				4,42%	(33,55%)	1,29%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost sopstvenog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
8. Rentabilnost ukupnog kapitala (1/5)×100				1,91%	(13,62%)	0,49%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost ukupnog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%
9. Rentabilnost investiranog kapitala (3/6)×100				2,09%	(14,50%)	0,61%
REFERENTNA VRIJEDNOST – Rentabilnost investiranog kapitala (Veće od ...)				0,00%	0,00%	0,00%

Rentabilnost kapitala pokazuje finansijsku djelotvornost ukupne aktive. Koeficijent rentabilnosti kapitala treba da bude što veći, odnosno ulaganje u kapital treba da obezbijedi što bolji prinos. Rentabilnost sopstvenog kapitala u 2021. godini je znatno poboljšana u odnosu na prethodne godine, ali je i dalje potrebno preduzeti mjere pomoću kojih bi se obezbjedila bolja iskorištenost sopstvenog kapitala, odnosno pomoću kojih bi se ostvario bolji prinos na sopstveni kapital.

Analiza koeficijenta **rentabilnosti ukupnog kapitala** nam pokazuje koliki je neto dobitak/gubitak u odnosu na ukupni kapital. AD „Komunalac“ Bijeljina je u 2021. godini ostvario neto dobitak i iskazao pozitivan koeficijent rentabilnosti na ukupan kapital od 1,91%, koji je znatno poboljšan u odnosu na prethodne godine.

Rentabilnost investiranog kapitala (uloženih sredstava) - izračunava se kao odnos između godišnjeg finansijskog rezultata (dobitka, profita) i prosječne vrijednosti uloženih ili korištenih sredstava. Rentabilnost investiranog kapitala u 2021. godini iznosi 2,09% i znatno je poboljšana u odnosu na prethodne godine.

ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene analize imovinskog i finansijskog položaja AD „Komunalac“ Bijeljina, može se zaključiti sljedeće:

- **Finansijska ravnoteža Društva** (kratkoročna i dugoročna) u 2021. godini je stabilna, i znatno je poboljšana u 2021. godini u odnosu na prethodne dvije godine.
- **Koeficijent tekuće likvidnosti** Društva (tekuća imovina/kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2021. godine iznosi $1.766.004/656.281 = 2,691$, dok je u 2020. godini bio **2,058**, a u 2019. godini **2,046**. Na osnovu navedenih pokazatelja tekuće likvidnosti, može se zaključiti da je tekuća likvidnost u 2021. godini znatno bolja u odnosu na prethodne godine, prvenstveno zbog činjenice da je Društvo gotovinu i gotovinske ekvivalente značajno povećalo u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, a smanjilo kratkoročne obaveze za 23%. Gotovina i gotovinski ekvivalenti u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 16,92%.
- **Koeficijent redukovane likvidnosti** (gotovina + kratkoročna potraživanja /kratkoročne obaveze), na dan bilansiranja 31.12.2021. godine iznosi $(723.546+959.313)/656.281 = 2,564$, u 2020. godini je iznosio **1,965**, dok je u 2019. godini bio **1,915**. Koeficijent redukovane likvidnosti u tekućoj godini znatno je iznad referentne vrijednosti, što pokazuje da su preduzete određene mjere za poboljšanje naplate kratkoročnih potraživanja i smanjenje kratkoročnih obaveza.
- **Koeficijent trenutne likvidnosti** (gotovina/kratkoročne obaveze) na kraju 2021. godine iznosi $723.546/656.281 = 1,102$, dok je u 2020. godini iznosio **0,724**, a u 2019. godini **0,544**. Koeficijent trenutne likvidnosti u tekućoj godini je znatno poboljšan u odnosu na prethodne godine, te je u posljednjih deset godina po prvi put iznad referentne vrijednosti 1. Koeficijent trenutne likvidnosti je izuzetno povoljan, te Društvo sve svoje dospjele i nedospjele kratkoročne obaveze, može izmiriti iz raspoložive gotovine.
- **Prosječan broj dana naplate potraživanja** u 2021. godini iznosi 81 dan, što je neznatno povoljnije od prethodne godine, u kojoj je period naplate potraživanja iznosio 82 dana. U tekućoj godini period naplate potraživanja je smanjen za 1 dan u odnosu na prethodnu

godinu, ali je i dalje znatno lošiji od optimalnih 30 dana za naplatu potraživanja. U narednom periodu potrebno je staviti akcenat na naplati potraživanja, sa posebnim osvrtom na praćenje starosne strukture potraživanja od kupaca, uz preduzimanje svih potrebnih mjera za prekid zastare potraživanja.

- **Koeficijent solventnosti** Društva u 2021. godini je znatno iznad referentne vrijednosti 1 i iznosi 13,607. Imajući u vidu da Društvo ima dugove u iznosu od 695.461 KM i poslovnu aktivu u iznosu od 9.463.201 KM, dolazi se do zaključka da je Društvo u mogućnosti da izmiri sve svoje obaveze iz raspoložive poslovne aktive.
- Referentna vrijednost **kapital/dugovi** u tekućoj godini je poboljšana u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanog kapitala i smanjenih obaveza i dugoročnih rezervisanja Društva. Odnos **kapital/dugovi (92,65:7,35)** znatno je pomjeren u korist kapitala.
- **Koeficijent efikasnosti imovine** pokazuje koliko se uspješno koristi ukupna stalna i tekuća imovina, te je minimalna referenta vrijednost veća od nule. U našem slučaju, koeficijent efikasnosti imovine AD „Komunalac“ Bijeljina je zadovoljavajući, posebno u 2021. godini (0,598), dok je u 2020. godini iznosio 0,516 a u 2019. godini 0,493.
- **Koeficijent obrta imovine** u 2021. godini je umanjen u odnosu na 2020. godinu, što pokazuje da je obrtna imovina u tekućoj godini manje angažovana u ostvarivanju prihoda od prodaje od angažovanosti obrtne imovine u prethodnoj godini.
- **Koeficijent obrta zaliha** treba da bude što veći, jer veći koeficijent obrta zaliha znači manje troškove držanja istih. Analizom koeficijenta obrta zaliha u AD „Komunalac“ Bijeljina došlo se do zaključka da se zalihe u tekućoj godini znatno brže obrću u odnosu na prethodnu godinu.
- **Koeficijent obrta potraživanja** u tekućoj godini iznosi 4,51 i isti je poboljšán u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje da je naplativost potraživanja od kupaca u 2021. godini znatno bolja u odnosu na prethodnu godinu, te da su dani vezivanja potraživanja sa 82 dana u prethodnoj godini smanjeni na 81 dan u tekućoj godini.
- **Iz analize prinostnog položaja** preduzeća može se utvrditi da je rezultat iz poslovnih aktivnosti, ostvaren u 2021. godini, pozitivan, te da je poboljšán u odnosu na prethodnu godinu, jer je u tekućoj godini ostvaren poslovni dobitak u iznosu od 76.283 KM, dok je u 2020. godini ostvaren poslovni gubitak u iznosu od 107.820 KM.
- **U analizi profitabilnosti** AD „Komunalac“ Bijeljina evidentno je poboljšanje koeficijenta profitabilnosti u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu. U posljednjih pet godina Društvo je profitabilno poslovalo, dok je u 2016. godini ostvaren gubitak, koji je prikazao nerentabilno poslovanje. Potrebno je sačiniti program mjera za povećanje prihoda i smanjenje troškova, kako bi Društvo još više poboljšalo profitabilnost poslovanja.
- **Iz analize koeficijenata rentabilnosti sopstvenog, investiranog i ukupnog kapitala**, utvrđen je pozitivan koeficijent, koji je znatno poboljšán u odnosu na prethodne dvije godine, ali je i dalje potrebno preduzeti mjere pomoću kojih bi se obezbjedila bolja iskorištenost sopstvenog kapitala, odnosno pomoću kojih bi se ostvario bolji prinos na sopstveni kapital.

MJERE ZA UNAPREĐENJE POSLOVANJA

Izvršena analiza poslovanja i identifikovani problemi sa kojima se suočava AD “Komunalac” Bijeljina, predstavljaju podlogu za donošenje mjera za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata.

U tekućoj godini ostvaren je pozitivan finansijski rezultat i većina pokazatelja poslovanja su poboljšani u odnosu na prethodne godine.

Ukupni prihodi tekuće godine su veći za 495.478,34 KM od ostvarenja prethodne godine, dok su ukupni rashodi umanjeni za 959.344,96 KM. U 2021. godini ostvaren je dobitak prije oporezivanja u iznosu od 190.734 KM, koji predstavlja razliku ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine.

U Izvještaju o poslovanju za 2020. godinu, predložene su određene mjere za unapređenje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata, koje su djelimično ili u potpunosti realizovane u toku 2021. godine i koje su dale pozitivan efekat na ostvarenje rezultata poslovanja.

U narednom periodu potrebno je preduzeti sljedeće mjere za poboljšanje poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata u 2022. godini:

1. ***I dalje raditi na poboljšanju naplate potraživanja od kupaca***, sa posebnim akcentom na naplati potraživanja od fizičkih i pravnih lica iz Republike Srpske, koja imaju značajno učešće u strukturi ukupnih potraživanja. Za realizaciju navedenog potrebno je veće angažovanje svih zaposlenih a posebno je neophodno angažovanje lica zaduženih za naplatu i praćenje naplate potraživanja, kako bi se naplativost u narednom periodu poboljšala i spriječila zastara potraživanja.
2. Redovno ažurirati bazu podataka korisnika usluga, kako bi se stvorili osnovni uslovi za kontinuirane ***aktivnosti na utuživanju pravnih i fizičkih lica***.
3. ***Preispitati postojeće kapacitete raspoloživih ljudskih resursa i potencijale zaposlenih***, kao najvrijednijih sredstava organizacije, sa potrebama Društva, kako bi se postigla bolja efikasnost i ekonomičnost poslovanja.
4. ***Uspostaviti dobro osmišljen i održiv sistem uspješnosti***, odnosno mjerenja učinka zaposlenih, koji bi kako za Društvo stvorio koristi, tako i za zaposlene i rukovodioce.
5. ***Analizirati kapacitete stalnih sredstava***, odnosno iskorištenost i angažovanost stalnih sredstava u skladu sa tehničkom opremljenosti i starosti, te preispitati mogućnost dodatnog angažovanja stalnih sredstava. Poseban akcenat staviti na analizu postojećeg voznog parka, te kroz planska dokumenta planirati neophodne nabavke savremenijih vozila.
6. Izvršiti detaljnu analizu svih rashoda i ***preispitati mogućnost smanjenja pojedinih rashoda***, posebno onih koji imaju značajno učešće u ukupnim rashodima Društva.
7. Preko Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske, a na osnovu prijave na javni konkurs za dodjeljivanje sredstava za sufinansiranje programa i projekata iz oblasti zaštite životne sredine, energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije, ***obezbjediti dodatna sredstva*** za proširenje djelatnosti i ostvarenje dodatnih prihoda.

8. Kroz **projekat razdvajanja otpada na mjestu nastanka** uključiti što veći broj korisnika, jer se tako smanjuju troškovi upravljanja otpadom, transporta, jer ne morate transportovati posebno sekundarne sirovine. Kasniji proces upravljanja otpadom je mnogo povoljniji i dobija se kvalitetnija sekundarna sirovina koju je kasnije lakše separirati.
9. **Postavljanje eko kontejnera** na određenim lokacijama za sortiranje otpada na izvoru (PET, plastika, papir, karton, staklo...).
10. Izraditi **studiju izvodljivosti** kojom će se procijeniti šanse za uspjeh ostvarivanja ciljeva projekta grijanja i hlađenja poslovnih prostorija pomoću toplotnih pumpi, čime bi se troškovi grijanja i hlađenja poslovnih prostorija smanjili i stvorili preduslovi za ostvarenje dodatnih prihoda pružanjem usluga grijanja i hlađenja objekata koji su pod zakupom, a koji su vlasništvo Društva.
11. Izvršiti **sanaciju svih objekata koji se izdaju pod zakup**, kako bi se stvorili osnovni uslovi za redovnu upotrebu objekata. Pod sanacijom podrazumijevamo dovođenje objekta ili jednog njegovog dijela, odnosno pojedinačnog elementa, koji je zbog nekih nepoželjnih djelovanja oštećen, pa mu je funkcija upitna, u prvobitno stanje nosivosti i funkcionalnosti uz otklanjanje nekih manjih uočenih nedostataka.
12. U saradnji sa lokalnom zajednicom **obezbijediti i druge poslove iz nadležnosti komunalne djelatnosti**, kao što su čišćenje divljih deponija, izgradnja depoa za kontejnere, košenje ambrozije, košenje i uređenje putnih pojasa, održavanje kišne kanalizacije, azil za pse, izrada horizontalne signalizacije i drugo.
13. **Izvršiti analizu ostvarenih prihoda**, sa posebnim akcentom na prihode od usluga odvoza čvrstog komunalnog otpada fizičkim licima, za čije povećanje je potrebno sljedeće:
 - upoređivanje stvarnih i evidentiranih kvadratura korisnih stambenih površina,
 - ekonomska isplativost postojeće cijene odvoza čvrstog komunalnog otpada,
 - zastupljenost svih korisnika u evidenciji odvoza i**razmotriti mogućnost ostvarenja dodatnih prihoda pružanjem novih usluga**, po osnovu postojećih raspoloživih ljudskih i materijalnih resursa.

U narednom periodu potrebno je obratiti pažnju na proces realizacije svake od predloženih mjera za poboljšanje poslovanja i težiti ka ostvarivanju planiranih ciljeva.

AD „Komunalac“ Bijeljina

Broj: 4083/2022

Datum: 06.05.2022. godine

MP

AD „KOMUNALAC“ BIJE LJINA

Miroslav Kulić